રેવન્યુ તલાટી, હાઇકોર્ટ ક્લાર્ક, પંચાયત તલાટી, ASI, PSI,
જેવી તમામ ક્લાસ - 3 ની ભરતીઓ માટે...

ENGLISH

Class- 3

Motion Career Academy
Junagadh

VISIT…

LANZAROTE

Caliente.COM

અધતન આવૃતી
2018

અંગ્રેજી ક્લાસ -3 માટે

:સંપાદક:

ટીમ મોશન

મોશન કેરીયર એકેડેમી-જૂનાગઢ

:પ્રાપ્તિ સ્થાન:

મોશન બુક સ્ટોર

જી-27, ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર,મેરીગોલ્ડ કોમ્પ્લેક્ષ,મોતીબાગ-જૂનાગઢ.

મો: 82383 52157

કિંમત: 30/-

INDEX

❖ CHAPTER – 1

✪ Parts of Speech :

Noun	નાઉન	નામ	Adjective	એડજેક્ટીવ	વિશેષણ
Pronoun	પ્રોનાઉન	સર્વનામ	Conjunction	કંજકશન	સંયોજક
Verb	વર્બ	ક્રિયાપદ	Preposition	પ્રિપોઝિશન	નામયોગી અવયવ
Adverb	એડવર્બ	ક્રિયા વિશેષણ	Interjection	ઈન્ટરજેક્શન	કેવળપ્રયોગી

Noun (નામ)

- "નામ" સાંભળતાની સાથેજ આપણને એવુ થશે કે આ Noun મા તે વળી શુ શિખવાનુ હશે ?
- તો Noun એટલે નામ, પરંતુ આપણે નામના પ્રકારો વિશે શિખવાનુ છે.
- નામના પ્રકાર નીચે મુજબ છે.
  1. Common Noun (સામાન્ય કે જાતિવાચક નામ)
  2. Proper Noun (વ્યક્તિ કે સજ્ઞાવાચક નામ)
  3. Abstract Noun (ભાવવાચક નામ)
  4. Collective Noun (સમુહવાચક નામ)
  5. Mass Material Noun (દ્રવ્યવાચક કે જથ્થાવાચક નામ)
- આ બધાજ પ્રકારના નામોનો નીચેના કોષ્ટક દ્વારા અભ્યાસ કરીયે.

નામ	**Common Noun**	**Proper Noun**	**Abstract Noun**	**Collective Noun**	**Mass-Material Noun**
ઉપયોગ	જાતિ દર્શાવે	જાતીમાથી ઓળખવા	ભાવ દર્શાવે	સમુહ દર્શાવે	દ્રવ્ય કે જથ્થો
વિશેષતા	એક નામથી જાતીની ઓળખ	ઓળખ મેળવવા	સ્પર્શ ન કરી શકાય	એકવચન પરંતુ સંખ્યા વધુ	ગણી ન શકાય
સંખ્યાત્મક વિશેષતા	ગણી શકાય	ગણી શકાય	ન ગણી શકાય	ગણી શકાય	ન ગણી શકાય
આર્ટિકલ લાગે કે નહી	લાગે	ન લાગે	ન લાગે	લાગે	ન લાગે

Pronoun (સર્વનામ)

- નામને બદલે વપરાતા શબ્દોને Pronoun કહે છે.
- (he, she, it, they, these, that, them, we, those વગેરે Pronoun છે)
- Example.
  1. It is Sunday today.
  2. They are going to Bombay
- **Pronoun ના પ્રકારો**
  1. Personal Pronoun (પુરુષવાચક) : He, She, It, They, You વગેરે
  2. Demonstrative (દર્શકવાચક) : This, That, Those, Such, These વગેરે
  3. Relative (સંબંધવાચક) : Which, Who, As, Whose વગેરે
  4. Interrogative (પ્રશ્નવાચક) : Who ?, Which ?, What ?
  5. Indefinite (અનિશ્ચિત) : Any, Some, Everyone, None.

Adjective (વિશેષણ)

- વાક્યના અર્થમા વધારો કરે તેને વિશેષણ કહે છે.
- **Example.**
  1. I have blue shirt.
  2. His father was a brave man.
  3. No one laughed at the test less joke

Verbs (ક્રિયાપદ)

- વાક્યના અર્થને પૂર્ણ કરતા શબ્દને ક્રિયાપદ કહે છે.
- Usually the Verb describe action and condition
- **Example.**
  1. There is index at the end of this book.
  2. A flock of birds flew through the evening sky.
  3. Prof. Ramdev took off his glasses and wiped them.

Adverb (ક્રિયાવિશેષણ)

- વાક્યની ક્રિયા અંગે જાણકારી આપે તે શબ્દને ક્રિયા વિશેષણ કહેવાય. ટૂંકમા "Verb" મા જે "Ad" થાય તેને ક્રિયાવિશેષણ કહેવાય છે.
- **Example.**
  1. She carefully pinked up all the his of broken glass.
  2. Our faring is due to arrive now
  3. Do you ever go to the cinema ? "no never"

Preposition (નામયોગી)

- Pre એટલે આગળ. જેમકે સર્વનામની આગળ આવેલ શબ્દ મુખ્યત્વે તેનુ નામ સમય અથવા સ્થાનનો ખ્યાલ આપવાનુ છે. તેને નામયોગી અવયવ કહેવાય. અમુક નામયોગી અવયવ ક્યારેક ક્રિયાપદ પાછળ પણ મુકવામા આવે.
- **Example.**
  1. The children were running around everywhere.
  2. Let's go out and sit on the garden lawn.
  3. There is a railway tunnel under the river.

Conjunction (સંયોજકો)

- બે શબ્દ, બે વાક્ય, પેટા વાક્ય કે શબ્દસમુહને એકબીજા સાથે જોડવા કામ કરતા શબ્દને Conjunction કહે છે. કંજકશન એટલે જોડવુ.
- And, Because, Or, But વગેરે
- **Example.**
  1. Raju was quite prepared to join us on picnic but not to pay his share.

2. The airlines were on strike so we travelled by train.
3. I can't go out until my father back.

Interjection (ઉદગાર અવયવ)

- સામાન્ય રીતે Interjection એ પાર્ટ ઓફ સ્પીચનો ભાગ ગણાતો નથી. કેમકે ઉદગાર તરીકે વપરાતો શબ્દ જેમકે Oh….. ને બીજા શબ્દ સાથે ગ્રામેટિકલ સંબંધ છે જ નહી. આમ છતા ગુસ્સો, લાગણી. દુ:ખ, આનંદ, પીડા વ્યક્ત કરવા માટે આ શબ્દો જરૂરી છે. કોઈ માંઠા કે સારા પ્રસંગ વખતે જે ઉદગાર નીકળે તેને ઈન્ટરજેક્શન કહેવાય છે.
- **Example.**
  1. Thousands of hurrahs treated by victories Indian cricket team
  2. Oh! I am quite shocked.

❖ CHAPTER – 2

✪ Singular & Plural (એકવચન અને બહુવચન)

- જો નામ એકની સંખ્યા બતાવતુ હોય ત્યારે તેને એકવચન કહેવાય છે. જો નામ એક કરતા વધારે સંખ્યા બતાવતુ હોય ત્યારે તેને બહુવચન કહેવાય છે.
- અંગ્રેજીમા નામનુ બહુવચન કરવાની વિવિધ રીતો નીચે પ્રમાણે છે.
  - અંગ્રેજીમા મોટાભાગના નામને "S" પ્રત્યય લગાડવાથી બહુવચન થાય છે. જેમ કે…..

એકવચન **(Singular)**	**બહુવચન** **(Plural)**
Letter	Letters
Minute	Minutes
Day	Days
Brother	Brothers
Wall	Walls

  - જો નામને છેડે o,x,sh,s,ss આવે તો "S" ના બદલે "es" પ્રત્યય લાગે છે. જેમ કે…

Mango	Mangoes
Box	Boxes
Dish	Dishes
Bench	Benches
Mattress	Mattresses

  - જો નામના છેડે "Y" હોય તો "Y" ની પહેલા વ્યંજન હોય તો "Y" નો "I" કરી પછી "es" લાગે છે. જેમ કે …….

City	Cities
Lady	Ladies
Fly	Flies
Baby	Babies
Story	Stories

- જો "Y" ની આગળ સ્વર હોય તો તેનુ બહુવચન "S" લગાડવાથીજ થાય છે. જેમ કે.....

Toy	Toys
Key	Keys
Day	Days

- જો શબ્દના છેડે "f" અથવા "fe" હોય તો તેનો "v" કરી પછી "es" પ્રત્યય લાગે છે.

Leaf	Leaves
Knife	Knives
Thief	Thieves
Wife	Wives
Life	Lives

- કેટલાક શબ્દોના બહુવચન તે શબ્દનો સ્પેલીંગ કે ઉચ્ચાર બદલા જવાથી થાય છે. જેમ કે.....

Man	Men
Women	Women
Ox	Oxen
Foot	Feet
Mouse	Mice

➔ નીચેનાનુ બહુવચન થાય નહી.

- અમુક નામ એકવચનમા જ આવે છે. તેનુ બહુવચન થતુ નથી.

Furniture	Business
Poetry	Hair
Scenery	Alphabet
Mathematics	News

- જ્યારે કોઈ સંખ્યાની સાથે લખવામા આવે ત્યારે dozen, hundred અને thousand નુ બહુવચન થતુ નથી, જેમકે ....
  - ➔ Two dozen, Five hundred, Seven thousand
- ભાવવાચક અને દ્રવ્યવાચક નામનુ બહુવચન થતુ નથી. જેમ કે.....

Hope	Charity
Love	Kindness
Silver	Gold
Wood	Kerosene

- **પ્રશ્નાર્થ વાક્યરચના (Interrogative Sentences)**

1.	સાદુ વાક્ય → પ્રશ્નાર્થ વાક્ય →	આ કેળુ છે. → આ કેળુ છે ? →	This is banana. *Is this a banana ?*
2.	સાદુ વાક્ય → પ્રશ્નાર્થ વાક્ય →	પેલુ આંબાનુ ઝાડ છે. → પેલુ આંબાનુ ઝાડ છે ? →	That is mango tree. *Is that mango tree ?*
3.	સાદુ વાક્ય →	આ વાર્તાઓ છે. →	These are stories.

	પ્રશ્નાર્થ વાક્ય →	આ વાર્તાઓ છે ? →	*Are these stories ?*
4.	સાદુ વાક્ય → પ્રશ્નાર્થ વાક્ય →	પેલા ફુગ્ગાઓ છે. → પેલા ફુગ્ગાઓ છે ? →	Those are balloons. *Are those balloons ?*

➢ નકાર વાક્ય રચના (Negative Sentences)

- ગુજરાતીમા વાક્યના છેડે નથી શબ્દ લાગે છે. અંગ્રેજીમા ક્રિયાપદ ને "Not" લાગે છે.

1.	સાદુ વાક્ય → નકાર વાક્ય →	આ પેટ્રોલ છે. → આ પેટ્રોલ નથી. →	This is a petrol *This is not petrol*
2	સાદુ વાક્ય → નકાર વાક્ય →	પેલા પતંગીયાઓ છે. → પેલા પતંગીયાઓ નથી. →	Those are butterflies. *Those are not butterflies*

➔ Exercise

➢ નીચેના વાક્યોનુ This, That, These, કે Those ના ઉપયોગ કરી અંગ્રેજી કરો :

1. આ રાજકારણ છે.
2. આ તારા રમકડાઓ છે ?
3. આ ગરમ રોટલીઓ છે ?
4. પેલો વાંદરો તોફાની છે.
5. આ તારાઅ રમકડાઓ છે ?
6. આ ટમેટાઓ નથી. બટેટાઓ છે.
7. આ પેટ્રોલ નથી. આ કેરોસીન છે.
8. પેલી બસો છે. પેલી ટેક્ષીઓ છે.
9. આ છાશ નથી. દુધ છે.

❖ CHAPTER – 3

✪ ARTICLES (આર્ટિકલ્સ)

➢ અંગ્રેજીમા પ્રત્યેક સામાન્ય નામની આગળ આર્ટિકલ લખવો પડે છે. આર્ટિકલના બે પ્રકાર છે.

1. અનિશ્ચિત આર્ટિકલ (Indefinite Articles) : A અને An
2. નિશ્ચિત આર્ટિકલ (Definite Article) : The

➢ A અને An આર્ટિકલ્સ કોઇ અનિશ્ચિત વસ્તુનો ખ્યાલ આપતા હોવાથી અનિશ્ચિત આર્ટિકલ્સ.

➢ The આર્ટિકલ ચોકકસ ઉલ્લેખ કરે છે.

A અને An અનિશ્ચિત આર્ટિકલ્સ.

➢ A અને An ના અર્થ એક/કોઈપણ એક" એવો થાય છે. ફક્ત એકવચનના નામની આગળ જ લાગે.

➢ આર્ટિકલ્સ a લાગશે કે an તેનો આધાર સ્પેલીંગ ઉપર નહી પરંતુ તેનો ઉચ્ચાર ઉપર હોય છે.

➢ જો ઉચ્ચાર વ્યંજનની શરૂ થતો હોય તેવા નામને a આર્ટિકલ લાગે છે. ક,ખ,ગ,ઘ, ...જ્ઞ વ્યંજન છે.

➢ જો ઉચ્ચાર સ્વરથી શરૂ થતો હોય તો "an" લાગે છે. અ,આ,ઇ,ઈ,........... અઃ એ સ્વર છે.

✪ આર્ટિકલ લાગે નહી(Commission of Article)

વ્યક્તિ વાચક નામને	Rajesh, Ahmadabad, Japan, etc.
ભાષાના નામને	Gujarati, Hindi, English, etc.
વારના નામને, મહિનાના નામ, તહેવારોના નામ	Sunday, Monday, January, etc.
સમુહવાચક નામ	People, Flowers, Shoes, etc.
દ્રવ્ય વાચક નામ	Water, Milk, Silver, Steel, etc.
ભાવવાચક નામ	Love, Honest, Poverty, etc.
સંબંધ બતાવતા નામને	Father, Mother, Uncle, etc.
રમત – ગમતના નામને	Cricket, Football, etc.
રોગોના નામને	Fever, Cholera, etc.
ઋતુઓના નામને	Diwali, Holy, Summer, etc

The (નિશ્ચિત આર્ટિકલ)

➔ The કોઇ નિશ્ચિત વસ્તુ, વ્યક્તિ કે પ્રાણીનો નિર્દેશ કરે છે. The નુ ગુજરાતી "એ" એવુ થાય છે.

- કોઇ વસ્તુ કે પ્રાણીની વાત પહેલા થઇ ચુકી હોય અને તે જ વસ્તુ કે પ્રાણીની વાત ફરીથી કરીએ ત્યારે.
- કોઇ નામ જ્યારે આખા વર્ગનો, સમુહનો કે જાતિનો ઉલ્લેખ કરતુ હોય ત્યારે.......
- જ્યારે આપણે કોઇ ચોક્કસ વસ્તુ, વ્યક્તિ, સ્થળ કે પ્રાણીની વાત કરવી હોય ત્યારે.
- જે વસ્તુ દુનિયામા એક અને માત્ર એક જ હોય તેની આગળ The આર્ટિકલ લાગે છે.
- નદિઓના નામ, પર્વતોની હાર, ટાપુઓના નામ, ખંડોના નામ, મહાસાગરોના નામ, દિશાઓના નામ, ધાર્મિક ગ્રંથોના નામ, વર્તમાનપત્રોના નામ આગળ.
- કોઇપણ દેશના કે જ્ઞાતિના કે અમુક વર્ગના લોકોનો સમુહ બતાવવા માટે The વપરાય છે.
- ક્રમ વાચક સંખ્યાઓની આગળ The આર્ટિકલ લાગે છે.

➔ Exercise

- **નીચેની ખાલી જગ્યામા યોગ્ય આર્ટિકલ મુકો.**

1. I always sit on _...................... first bench in my classroom.
2. Steel is .... useful metal.
3. My brother is...............artist.
4. .... Mahabharata is a holy book.
5. My father reads .... Times of India daily.
6. .... Sun rises in .... the east.
7. English is ....easy language.
8. Please, look at .... Board.
9. What .... interesting story it is !
10. We see .... moon in .... sky at night.

❖ CHAPTER – 4

✪ Pronoun (સર્વનામ)

- નામના બદલે જે શબ્દ વપરાય તેને સર્વનામ કહેવાય છે.
  - આ રસીલાબેન છે. તેણી એક શિક્ષિકા છે.

- This is Rasilaben. She is a teacher

➢ અહી તેણી – she એ રસીલાબેનના નામને બદલે વપરાયુ છે. તેથી તેને સર્વનામ કહેવાય છે.

➢ કર્તા અને સંબંધ વિભક્તિના સર્વનામો નીચે સમજાવ્યા છે. જે નીચે મુજબ છે.

	એકવચન		બહુવચન	
	કર્તા	સંબંધ	કર્તા	સંબંધ
પ્રથમ પુરુષ	I (હુ)	My (મારુ, મારી, મારો, મારા)	We (અમે)	Our (અમારુ, અમારી, અમારો, અમારા)
બીજો પુરુષ	You (તુ)	Your (તારુ, તારી, તારો, તારા)	You (તમે)	Your (તમારુ,તમારી, તમારો, તમારા)
ત્રીજો પુરુષ	He, she, It (તે, તેણી)	His , Her , Its (તેનુ, તેની, તેનો, તેણીનુ, તેણીનો, તેણીના)	They (તેઓ)	Their (તેઓનુ, તેઓની, તેઓનો, તેઓના)

❖ CHAPTER - 5

✪ TO BE

➢ To be એ અંગ્રેજી ભાષાનુ સૌથી અગત્યનુ ક્રિયાપદ છે. તેનુ ગુજરાતી હોવુ, થવુ, બનવુ થાય છે.

➢ વાક્યોમા be નો ઉપયોગ ઓછો થાય છે. કારણકે be ની જયાએ તેના રૂપો વપરાય છે.

To be ના વર્તમાનકાળના રૂપ : છે, છુ, છો, છીએ, - am, is, are				
	એકવચન	ઉદાહરણ	બહુવચન	ઉદાહરણ
પ્રથમ પુરુષ	હુ છે. I am	હુ ખુશ છુ. I am happy.	અમે છીએ. We/are	અમે હાજર છીએ. We are present
બીજો પુરુષ	તુ છો. You are.	તુ મુર્ખ છો. You are stupid.	તમે છો. You are.	તમે હોશીયર છો. You are clever.
ત્રીજો પુરુષ	તે છે. He is. તેણી છે. She is.	તે પોલીસમેન છે. He is policeman. તેણી ગેરહાજર છે. She is absent.	તેઓ છે. They are.	તેઓ પ્રામાણિક છે. They are honest.

To be ના ભુતકાળના રૂપ : હતો, હતી, હતા, હતુ – Was, Were				
	એકવચન	ઉદાહરણ	બહુવચન	ઉદાહરણ
પ્રથમ પુરુષ	હુ હતો. I was.	હુ ગઈ કાલે બિમાર હતો. I was sick yesterday.	અમે હતા. We were.	અમે રવિવારે નવરા હતા. We were free on Sunday.
બીજો પુરુષ	તુ હતો. You were.	તુ નિર્દોષ હતો. You were innocent.	તમે હતા. You were	તમે ગેરહાજર હતા. You were absent.

ત્રીજો પુરુષ	તે હતો. He was. તેણી હતી. She was.	તે જાડો હતો. He was fat. તે મંજુલાબેન હતા. She was Manjulaben.	તેઓ હતા. They are.	તેઓ ગરીબ હતા. They were poor.

To be ના ભવિષ્યના રૂપ : હોઈશ, થઈશ, બનીશ – shall be, will be				
	એકવચન	ઉદાહરણ	બહુવચન	ઉદાહરણ
પ્રથમ પુરુષ	હુ થઈશ. I shall be.	હુ સૈનિક બનીશ. I shall be a soldier.	અમે થઈશુ. We shall be.	અમે હોશીયાર બનીશુ. We shall be clever.
બીજો પુરુષ	તુ થઈશ. You will be.	તુ ડૉક્ટર બનીશ. You shall be.	તેઓ થશે. You will be.	તમે અધિકારી બનશો. You will be officer.
ત્રીજો પુરુષ	તે થશે. He will be.	તે ગુસ્સે થશે. He will be angry.	તેઓ થશે. They will be.	તેઓ ભુખ્યા થશે. They will be hungry.

✪ પ્રશ્નાર્થ (interrogative)

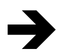
➢ To be ના વાક્યોનુ પ્રશ્નાર્થ કરવા માટે વર્તમાનકાળમા am, is, are ભુતકાળમા was, were, અને ભવિષ્યકાળમા shall, will ને વાક્યની શરૂઆતમા લાવીને વાક્યના અંતે પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ ની નીશાની મુકાય છે. જેમકે.................

- સાદુ વાક્ય : આ વાક્ય ખોટુ છે. : This sentence is false.
  પ્રશ્નાર્થ વાક્ય : આ વાક્ય ખોટુ છે ? : Is this sentence false ?
- સાદુ વાક્ય : ભોજન સ્વાદિષ્ટ હતુ. : The lunch was delicious.
  પ્રશ્નાર્થ વાક્ય : ભોજન સ્વાદિષ્ટ હતુ ? : Was the lunch delicious ?
- સાદુ વાક્ય : પેપર સહેલુ હશે. : The paper will be easy.
  પ્રશ્નાર્થ વાક્ય : પેપર સહેલુ હશે ? : Will the paper be easy ?

✪ નકાર (Negative)

➢ ગુજરાતીમા વર્તમાનકાળમા નથી, ભુતકાળમા ના અથવા નહી, અને ભવિષ્યકાળમા નહિ શબ્દ લાગે છે. અને અંગ્રેજીમા ક્રિયાપદને not લાગે છે.

- સાદુ વાક્ય : પિન્ટુ જાડો છે. : Pintu is fat.
  નકાર વાક્ય : પિન્ટુ જાડો નથી. : Pintu is not fat ?
- સાદુ વાક્ય : તે મુશ્કેલ હતુ : It was difficult.
  નકાર વાક્ય : તે મુશ્કેલ નથી : It was not difficult ?
- સાદુ વાક્ય : પટેલ મીનીસ્ટર બનશે. : Patel will be a minister.
  નકાર વાક્ય : પટેલ મીનીસ્ટર બનશે નહી ? : Patel will not be a minister.

EXERCISE

- નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજી કરો.

1.	આજે રજા નથી. આવતી કાલે રજા છે.	6.	તે ઠોઠ હતો પણ હવે તે હોશિયાર છે.
2.	તુ હોશિયાર છો. તુ પ્રોફેસર બનીશ.	7.	કોમ્પ્યુટર મોંઘા હતા પણ હવે તેઓ સસ્તા છે.
3.	આજે તારો જન્મદિવસ છે ?	8.	તે શિક્ષક છે પણ ભવિષ્યમા તે આચાર્ય બનશે.
4.	હુ પરણેલો નથી. તમે પરણેલા છો ?	9.	આજે તારો જન્મદિવસ છે ?

5.	તારા પપ્પા એન્જીનીયર છે ?	10.	આમિરખાન એક અભિનેતા છે.

❖ CHAPTER – 6

✪ (TO HAVE)

- To have એક મુખ્ય ક્રિયાપદ છે. તેનો અર્થ "ની પાસે હોવુ" અથવા "ને હોવુ" થાય છે.
- માલીકી, હક્ક બતાવવા માટે To have ક્રિયાપદ વપરાય છે.

To have ના વર્તમાનકાળના રૂપ have અને has છે.

	એકવચન	ઉદાહરણ	બહુવચન	ઉદાહરણ
પ્રથમ પુરુષ	મારી પાસે છે. I have.	મારી પાસે ઘડિયાળ છે. I have a wrist watch.	અમારી પાસે છે. We have.	અમારી પાસે કલર ટી.વી. છે. We have color T.V.
બીજો પુરુષ	તારી પાસે છે. You have.	તારી પાસે ઘડિયાળ છે. You have a watch.	તમારી પાસે છે. You have.	તમારી પાસે જોડા છે. You have shoes.
ત્રીજો પુરુષ	તેની પાસે છે. He has. તેણી પાસે છે. She has.	તેની પાસે નવી સાયકલ છે. He has a new bicycle. તેણી પાસે કેમેરો છે. She has a camera.	તેઓ પાસે છે. They have.	તેઓ પાસે ટ્રેક્ટર છે. They have a tractor.

To have નુ ભુતકાળનુ રૂપ had છે.

	એકવચન	ઉદાહરણ	બહુવચન	ઉદાહરણ
પ્રથમ પુરુષ	મારી પાસે હતુ. I had.	મારી પાસે સરનામુ હતુ. I had your address.	અમારી પાસે હતુ. We had.	તમારી પાસે મારી ડિક્ષનરી હતી. You had my dictionary.
બીજો પુરુષ	તારી પાસે હતુ. You had.	તારી પાસે ઘડિયાળ હતી. You had a watch.	તમારી પાસે હતુ. You had.	તમારી પાસે જોડા હતા. You had shoes.
ત્રીજો પુરુષ	તેની પાસે હતુ. He had. તેણી પાસે હતુ. She had.	તેની પાસે પાંચ પતંગો હતી. He had five kites. તેણી પાસે કેમેરો હતો. She had a camera.	તેઓ પાસે હતુ. They had.	તેઓ પાસે ચાર ભેંસો હતી. They had four buffaloes.

To have ના ભવિષ્યકાળના રૂપો shall have અને will have છે.

	એકવચન	ઉદાહરણ	બહુવચન	ઉદાહરણ
પ્રથમ પુરુષ	મારી પાસે હશે. I shall have.	મારી પાસે એક મોટર હશે. I shall have a car.	અમારી પાસે હશે. We shall have.	અમારી પાસે બંગલો હશે. We shall have a bungalow
બીજો પુરુષ	તારી પાસે હશે. You will have.	તારી પાસે એક સારી નોકરી હશે. You will have a good job.	તમારી પાસે હશે. You will have.	તમારી પાસે ઘડિયાળ હશે. You will have a watch.
ત્રીજો પુરુષ	તેની પાસે હશે. He will have તેણી પાસે હશે. She will have.	તેનીપાસે કોમ્પ્યુટર હશે. He will have a computer. તેણી પાસે કેમેરો હશે. She will have a camera.	તેઓ પાસે હશે. They will have.	તેઓ પાસે ઘણા બધા રૂપિયા હશે. They will have a lot of money.

✪ પ્રશ્નાર્થ (Interrogative)

➢ To have ના વાક્યોનુ બનાવવા માટે have, has, had, shall, will વાક્યની શરૂઆતમા રાખી વાક્યને છેડે પ્રશ્નાર્થની નીશાની મુકવામા આવે છે. જેમકે.....

- સાદુ વાક્ય : તારી પાસે સ્કુટર છે. : You have a scooter.
  પ્રશ્નાર્થ : તારી પાસે સ્કુટર છે ? : Have you a scooter ?
- સાદુ વાક્ય : પિન્ટુ પાસે સીગારેટ હતી. : Pintu had a cigarette.
  પ્રશ્નાર્થ વાક્ય : પિન્ટુ પાસે સીગારેટ હતી ? :Had Pintu a cigarette ?
- સાદુ વાક્ય : રાધા પાસે નવો ડ્રેસ હશે. : Radha will have a new dress tomorrow ?
  પ્રશ્નાર્થ વાક્ય :રાધા પાસે નવો ડ્રેસ હશે ? : Will Radha have a new dress tomorrow ?

✪ નકાર (Negative)

➢ ગુજરાતીમા વર્તમાનકાળમા નથી, ભુતકાળમા ના અથવા નહિ, અને ભવિષ્યકાળમા નહિ શબ્દો લાગે છે. અને અંગ્રેજીમા have, has, had, no, not લાગે છે.

- સાદુ વાક્ય : મારી પાસે લાલ પેન છે. : I have a red pen.
  પ્રશ્નાર્થ વાક્ય : મારી પાસે લાલ પેન નથી. : I have not a red pen.
- સાદુ વાક્ય : તેની પાસે લાલ પેન નથી. : He had an umbrella.
  પ્રશ્નાર્થ વાક્ય : તેની પાસે છત્રી ન હતી. : He had not an umbrella

➢ કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિ આપણી પોતાની છે. અથવા આપણી પાસે છે. એવુ બતાવવા માટે ઘણી વખત આપણે ગુજરાતમા "પાસે" એવો શબ્દ બોલતા નથી. છતા પણ અંગ્રેજીમા તો To have નો ઉપયોગ કરવો પડે છે. ખાસ કરીને..........

1. શરીરના અંગોની વાત કરવા માટે.
   - મારે બે હાથ છે. : I have two hands.
   - મારી પૂંછડી નથી. : I don't have a tail.
   - હાથીને બે કાન હોય છે. : The elephant has two ears.
   - એક ઉંદર હતો તેને સાત પૂંછડીઓ હતી. : There was a mouse. It had seven tails.
2. કુટુંબના સભ્યો કે સગા સંબંધીઓની વાત કરવા માટે.
   - મારે બે ભાઇ અને એક બહેન છે. : I have two brothers and a sister.
   - તારે સ્કુલમા કોઇ મિત્રો છે ? : Have you any friends in the school ?
   - મારા કાકાને એકેય દિકરો નથી. : My uncle don't have a son.

➔ EXERCISE

■ નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજી કરો.

1.	મારી પાસે મારી પેન્સિલ નથી.	5.	મારી પાસે ગ્લાસ નથી.
2.	તારી પાસે દસ રૂપિયા છે ?	6.	સાપનેપગ હોતા નથી.
3.	તેઓ પાસે કાર છે.	7.	મારા દાદાને એકેય દાંત નથી.

4.	તારી પાસે બેટ અને દડો છે ?	8.	પેલા મોટા વૃક્ષો છે. તેઓને ફુલ નથી.
9	મારી પાસે એક સારા સમાચાર છે.	10	અમારે આજે રજા છે. તમારે છે ?
11	મારી પાસે ગઈ કાલે પાંચસો રૂપિયા હતા.	12	મારી પાસે આવતા મહિને સાયકલ હશે.
13	અમે વિદ્યાર્થીઓ છીએ અમારી. પાસે ઘણા પુસ્તકો છે.	14	તમે શિક્ષક છો.
15	તે એક ચોર હતો. તેની પાસે છરી હતી.	16	ત્યા એક રાજા હતો. તેને બે પત્નિઓ હતી.
17	તે એક સાધુ છે. તેના માથા ઉપર વાળ નથી.	18	આ અનાથ બાળકી છે. તેને માતા-પિતા નથી.
19	પેલી એક દિવાલ ઘડિયાળ છે. તે ગોળ છે.	20	ત્યા પેલા ડેલામા એક કાળો કુતરો છે. તેને પુછડી નથી.

❖ CHAPTER – 7

✪ QUESTION WORDS. PART – 1(પ્રશ્નાર્થ સૂચક શબ્દો)

- જે શબ્દો પ્રશ્નો પુછવા માટે વપરાય છે. તેને પ્રશ્નસૂચક શબ્દો કહે છે.
- આવા શબ્દો અંગ્રેજી વાતચીત માટે ખુબજ અગત્યના છે.
  - Who, What, Where, Whose, How many, How much, How far)

Who (વુ) કોણ ?

- અમુક વ્યક્તિ કોણ છે, અથવા તેનુ નામ શુ છે, એ જાણવા માટે Who થી પ્રશ્ન પુછી શકાય છે. જેમકે.....
  - તમે કોણ છો ? → Who are you ?
  - તે કોણ છે ? → Who is he ?
  - તારા પપ્પા કોણ છે ? → Who is you father ?
  - તેઓ કોણ છે ? → Who are they ?
  - ત્યા કોણ છે ? → Who is there ?

What (વોટ) શુ ?

- કોઈ વસ્તુ, પ્રાણી, પક્ષી કે ક્રિયા વિશે જાણવા માટે What થી પ્રશ્ન પુછવામા આવે છે.
  - તારુ નામ શુ છે ? → What is your name ?
  - તારા પપ્પાનુ નામ શુ છે ? → What is your father's name ?
  - ત્યા પેલા ટેબલ નીચે શુ છે ? → What is there under that table ?
  - તારી પાસે તારા હાથમા શુ છે ? → What have you in your hand ?
  - તારા ખિસ્સામા શુ હતુ ? → What was there in your pocket ?

❋ Who થી પ્રશ્ન પુછવાથી તે વ્યક્તિનુ નામ મળે છે. અને What થી પ્રશ્ન પુછવાથી તે વ્યક્તિનો હોદ્દો કે વ્યવસાય મળે છે.

❋ સમય જાણવા માટે પણ What થી પ્રશ્ન પુછી શકાય છે.

Where (વેર) ક્યા ?

- કોઈ જગ્યા કે સ્થળનુ નામ જાણવા માટે આ સર્વનામ વપરાય છે.
  - તાજમહલ ક્યા છે ? → Where is the Tajamahal ?
  - તમે રવિવારે ક્યા હતા ? → Where were you on Sunday ?

- તારી સ્કુલ ક્યા છે ? → Where is your school ?

Whose (વુઝ) – કોનો?, કોની?, કોણ?, કોના?

- આ સંબંધ વિભક્તિનુ સર્વનામ છે. તેની સાથે જાતિવાચક નામ જોડેલુ હોય છે.
  - આ કોની નોટબુક છે ? → Whose notebook is this ?
  - પેલા કોના બાળકો છે ? → Whose children are those ?
  - કોના પપ્પા પ્રોફેસર છે ? → Whose father is a professor ?

How many (હાઉ મેની) કેટલા, કેટલી.

- કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિની સંખ્યા જાણવા માટે આ શબ્દથી પ્રશ્ન પૂછાય છે.
  - આ કેટલા રૂપિયા છે ? → How many rupees are these ?
  - એરોપ્લેનને કેટલા પૈડા હોય છે ? → How many wheels have an airplane ?

How much (હાઉ મચ) – કેટલુ, કેટલો.

- જેને આપણે ગણી શકતા નથી તેવી કોઇ વસ્તુ કે પ્રવાહોનો જથ્થો જાણવા માટે આ શબ્દ વપરાય છે. તેની સાથે પણ જે તે વસ્તુ કે પ્રવાહીનુ જાતિવાચક નામ આવે છે. જેમકે...............
  - આ કેટલુ કેરોસીન છે ? → How much kerosene is this ?
  - તારી પાસે કેટલા પૈસા છે ? → How much money have you ?

How far (હાઉ ફાર) કેટલુ દુર.

- કોઈ સ્થળ કે જગ્યા કેટલી દુર છે, તે અંતર જાણવા માટે આ શબ્દ વપરાય છે.
  - રેલ્વે સ્ટેશન અહિથી કેટલુ દુર છે ? → How far is the railway station from here ?
  - તારા ઘરથી તારી સ્કુલ કેટલી દુર છે ? → How far is your school from your house ?

→ EXCERCISE

- **નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજી કરો.**

1	તમારી રાશી શુ છે ?	2	તમારો ટેલીફોન નંબર શુ છે ?
3	તારા ક્લાસટીચર કોણ છે ?	4	તમારો ગમતો કલર શુ છે ?
5	તમારો શોખ શુ છે ?	6	મેઘધનુષમા કેટલા રંગો હોય છે ?
7	અહિથી રેસકોર્સ કેટલુ દુર થાય છે ?	8	માણસને કેટલા દાંત હોય છે ?
9	આ કોનુ બાળક છે ?	10	ગોંડલ રાજકોટથી કેટલુ દુર થાય છે ?
11	ટાઈપીંગમા તમારી સ્પીડ શુ છે ?	12	તમારુ નામ શુ છે ?
13	રીના પાસે તેના બોક્ષમા શુ છે ?	14	તમારો પગાર શુ છે ?
15	તમારુ ટેપરેકોર્ડર ક્યા છે ?	16	અંગ્રેજીમા કેટલા સ્વરો છે ?
17	એક અઠવાડિયામા કેટલા દિવસો હોય છે ?	18	એક દિવસમા કેટલા કલાકો હોય છે ?
19	એક ક્રિકેટ ટીમમા કેટલા ખેલાડીઓ હોય છે ?	20	તમારે કેટલી આંગળીઓ છે ?

QUESTION WORDS, PART – 2 (પ્રશ્નાર્થ સૂચક શબ્દો)

(Who, How, When, Whom, Which)

Why (વાય) શા માટે ?

- કોઈ ક્રિયાનુ કારણ જાણવા માટે Why નો ઉપયોગ થાય છે. જેમકે.........
  - તમે શા માટે મોડા છો ? → Why are you late ?

- તમારી પાસે શા માટે લાયસન્સ નથી ? → Why have you not the license ?
- તમે શા માટે ઉભા છો ? → Why are you standing ?
- તમે શા માટે કોમર્સ પસંદ કર્યુ ? → Why do you choose commerce ?

➢ Why થી પુછાયેલા પ્રશ્નનો જવાબ because નામના સંયોજકથી આપી શકાય છે.

How (હાઉ) કેમ, કેવી રીતે.

➢ કોઇ વ્યક્તિ કે ધંધાના હાલ, તબિયત જાણવા માટે.

- તમને કેમ છે ? → How are you ?
- તમારા પપ્પાને કેમ છે ? → How is your daddy now ?
- તમારો નવો ધંધો હવે કેમ છે ? → How is your new business , now ?

➢ કોઇ ક્રિયા કઇ રીતે થાય છે તે જાણવા માટે.

- તમે સ્કુલ કેવી રીતે જાવ છો ? → How do you go to school ?
- તમે H.S.C. કેવી રીતે પાસ કર્યુ ? → How did you pass H.S.C. ?
- મારે તમને ફી કેવી રીતે ચુકવવી ? → How have I going to pay the fees ?

When (વ્હેન) ક્યારે, કયા સમયે, કેટલા વાગ્યે

➢ કોઇ ક્રિયાનો સમય જાણવા માટે When થી પ્રશ્ન પુછી શકાય. જેમકે....

- તારો બર્થ ડે ક્યારે છે ? → When is your birthday ?
- તમને કૂતરો ક્યારે કરડ્યો ? → When did the dog bite you ?
- તમે આ બીલ ક્યારે ચુકવશો ? → When will you pay this bill ?
- તમે આ જગ્યા માટે ક્યારે અરજી કરવાના છો ? → When are you going to apply for this post ?

Whom (વુમ) કોને ?

➢ આ કર્મ વિભક્તિનુ સર્વનામ છે.

- તમે કોને ચાહો છો ? → Whom do you love ?
- આપણા વડાપ્રધાન તરીકે તમે કોને પસંદ કરો છો ? → Whom do you choose as our prime minister ?
- મયુરીએ કાલે કોને પત્ર લખ્યો ? → Whom did Mayuri write a letter yesterday ?

Which (વીચ) કયા,કયુ,કયો,કઈ.

➢ પસંદગી જાણવા માટે Which થી પ્રશ્ન પુછાય છે.

- આપણુ રાષ્ટ્રીય પક્ષી ક્યુ છે ? → Which is our national bird ?
- તમારી ગમતી રમત કઇ છે ? → Which is your favorite game ?

➢ Which ની સાથે મોટે ભાગે જાતિવાચક નામ જોડાયેલુ હોય છે. જેમકે...

- તમને ક્યો કલર ગમે છે ? → Which color do you like ?
- તમે રવિવારે ક્યુ પિક્ચર જોયુ ? → Which Picture did you see last Sunday ?
- તમે કઇ આઇટમ સારી રીતે બનાવી શકો છો ? → Which item can you make nicely ?

❖ CHAPTER – 8

✪ RELATIVE ADVERBS

A LITTLE :

➢ A little એટલે થોડુક એવો હકાત્મક અર્થ સુચવે છે.

➢ **Example** : I am not hungry so I shall only **A little** tea.

Little :

➢ Little એટલે થોડુક, નહિવત એવો નકારાત્મક અર્થ સુચવે છે.

➢ **Example** : I am poor. I have **little** money to help you.

- નોંધ : આ બન્ને સર્વનામો ન ગણી શકાય તેવા પદાર્થ કે પ્રવાહી માટે વપરાય છે.

A few :

➢ A few એટલે થોડુક એવો હકારાત્મક અર્થ સૂચવે છે.

➢ **Example** : Only **A few** students of this class can solve this problem.

Few :

➢ Few એટલે થોડુક, નહિવત એવો નકારાત્મક અર્થ સૂચવે છે.

➢ **Example** : The students of this class are not clever. **Few** can solve this problem.

- નોંધ : આ બન્ને સર્વનામો ગણી શકાય એવાઅ પદાર્થ કે વસ્તુ માટે જ વપરાય છે.

The rest :

➢ The rest એટલે અમુક સિવાયનુ બાકીનુ બધુ જ. આ એક ખાસ હોય તો તે પહેલા of વાપરવુ હોય તો તે પહેલા of વાપરવુ પડે છે. આ પ્રકારના પ્રયોગમા Rest સાથે the આર્ટિકલ વપરાય છે.

➢ **Example** : I had 500 Rs. I spent 250 Rs. In the fair and deposited **the test** in the bank.

➔ EXERCISE

1. It was very cold last night so there were ………………..people in the street. (little, few, a few)
2. Ask ……………………of the students if he is ready to go to Kashmir on a tour. (each, every, all)
3. ………….of the carpenters has come. We will have to wait till tomorrow. (either, neither, any)
4. Mr. Gohil has ………………. Knowledge but he just makes show that he knows everything.(little, a little, few)
5. Have you …………………..to add? (anything, something, someone)
6. ………….of the boys could answer my question. I was disappointed. (None, all, some)
7. I shall be glad to help ………….of my students in their studies.(all, one, anyone)
8. My mother never remains idle. She always likes to do………..(nothing, something, anything)
9. He is confused. He needs …………….. time to think.(little, a little, a few)
10. There were…………..members present so the meeting was cancelled. (few, a few, little)
11. It is good to be…………………proud of one's country. (little, a little, a few)
12. …………….people who were out, quickened their steps. (A few, few, A little)
13. Take some water from this jug and leave………………for me. (less, little, the rest)
14. …………………of these two boys knows English. (Both, Each, Every)

As soon as : No sooner

- As soon as : જેવો કે ………….તરત જ
- No sooner : જેવો કે …………..તરત જ

- જે રીતે 'when' અને 'while' નો ઉપયોગ પ્રથમ ક્રિયાપદ દર્શાવતા વાક્ય આગળ મૂકતા હતા તે મુજબ "As soon as" અને "No sooner" નો ઉપયોગ કરાય છે. અહિયા પ્રથમ ક્રિયાના અનુસંધાને બીજી ક્રિયા બને છે તે દર્શાવાય છે.
- 'As soon as' વપરાય ત્યારે બીજી ક્રિયા દર્શાવતા વાક્ય આગળ કોઈ શબ્દ મુકાતો નથી કારણકે તેનો અર્થ 'As soon as' મા સમાયેલ હોય છે, પરંતુ 'No sooner' વપરાય કર્તાની આગળ કાળ પ્રમાણે Do, Does, Has, Have જેવા સહાયકારક ક્રિયાપદ મુકાય છે અને અનુસંધાનમા થતી ક્રિયા સૂચવતા વાક્ય આગળ 'than' મુકાય છે. આ પ્રકારના બે વાક્યને જોડવા માટે પણ 'જ્યારે', 'ત્યારે' ના સંદર્ભમા 'As soon as' કે 'No sooner' વપરાય છે.
- **Example :** As sooner as I finished my work, I went to play cricket.

  : No sooner did I finish my work than I went to play cricket.

- ઉપરોક્ત વાક્યો પરથી ખ્યાલ આવશે કે પ્રથમ ક્રિયાના અનુસંધાને તરત બીજી ક્રિયા બની છે તે દર્શાવાય છે.

Hardly ....when, Scarcely .... when

- વાક્યની શરૂઆત Hardly Scarcely થી થાય છે. જ્યારે બીજા વાક્યની પૂર્વે 'when' મુકાય છે.
- અહિયા બે ક્રિયા સાથે થઈ તેવો ભાવ સૂચવાય છે. Hardly/Scarcely વાળી વાક્યરચના તે ક્રિયા પહેલા થઈ છે તે અર્થ સૂચવે છે. આ કારણે તેની સાથે પૂર્ણકાળ રચના had/has દ્વારા સૂચવાય છે.
- **સામાન્ય રીતે Hardly કે Scarcely આવે ત્યારે when આવે છે તે યાદ રાખવુ.**
- **Example :** Hardly had the train left the station when I reached the station.

  : Scarcely had the students gone out of the school when the rain started.

As ....if (જાણે કે)

- As ....if એ ધારણા સૂચવે છે. તેનો ઉપયોગ સંયોજક તરીકે થાય છે.
- As ....if પછીનુ ક્રિયાપદનુ રૂપ સામાન્ય રીતે ભૂતકાળનુ હોય છે.
- અહિયા to be નુ ક્રિયાપદનુ રૂપ as..........if પછી, સામાન્ય રીતે were જ આવે છે.
- **Example :** He moves as if he were an actor

So ....that, Such.............that.

- So that અને Such that બન્ને શબ્દો પરિણામ સૂચવે છે. અહિયા 'કે' દ્વારા ફલશ્રુતિ થાય છે.
- So દ્વારા કારણની તીવ્રતા બતાવાય છે. So પછી ક્રિયાવિશેષણ કે વિશેષણ આવે છે.
- આખુ વાક્ય બે વિભાગમા વહેંચાયેલુ હોય છે.
- **Example :** He walked so fast that he could catch the bus.
- ઘણીવાર આવા વાક્યમા So ને બદલે Such વપરાય છે. અને તેથી તેની સાથે that મુકાય છે. Such પછી સામન્ય રીતે એકવચન નામ હોય ત્યારે 'a' કે 'an' આર્ટિકલ આવે છે.
- **Example :** He walked in such a way that he could catch the bus.

Yet, Still : છતા પણ

- 'Yet' અને 'Still' બન્ને સંયોજકો છે, જેનો અર્થ 'છતા પણ' એવો થાય છે.
- બન્ને સંયોજકો બે વાક્યોને જોડવાનુ કાર્ય કરે છે.
- **Example :** Bhairavi walked fast, yet she could not catch the bus.]

  : My father is old, still he is active.

Though, However, As

- How ever અને As નો ઉપયોગ થાય ત્યારે વિશેષણના પદક્રમમા ફેરફાર થાય છે.
- સામાન્ય રીતે How ever પછી વિશેષણ આવે છે અને As પહેલા વિશેષણ આવે છે. જ્યારે વાક્યની શરૂઆત કરતા પહેલા 'Though' વપરાય છે.
- **Example :** Though he is poor, he is honest.
  : However poor he is, he is honest.
  : Poor as he is, he is honest.
  - અહિયા આ પ્રકારે 'yet' ને 'still' નો પણ ઉપયોગ થઇ શકે છે.
  - **Example :** He is poor, yet he is honest.
    : He is poor, still he is honest.

As :

- એકલા As નો ઉપયોગ રીત બતાવવા માટે થાય છે.
- માટે વાક્યનો અર્થ સ્પષ્ટ સમજીને As નો ઉપયોગ કરવો જોઇએ.

➔ Exercise :

1. Hardly had the lion seen the hinter______it roared loudly. (than, then, when)
2. __________Happy he was, he did not reply. (as, however ,though)
3. Much _________he tried to rise, he always failed. (though, as, however)
4. ________Had the thief stopped________the policeman caught him. (hardly…….when, as………when, no sooner………..then)
5. ______Both of them are foolish, they will not understand the lecture.
6. The film had hardly started___________a big sound was heard inside. (as, since, when)
7. He is so tired________he is disinclined to continue to work. (therefore, that, as)
8. He called me home________he could discuss the matter further. (so that, so as, in order to)
9. ________ Easy she takes it, she is in great tension. (though, however, as)
10. Open the window____________the sunlight and fresh air may come in. (therefore, so, so that)
11. _________We can't take anything with us after death, we try to possess more and more. (as, since, though)
12. Mr. Smith requires______a clerk________is experienced and efficient in the more. (so…….as, such……as, same……..as)
13. Picasso painted his picture so cleverly____________they looked real. (as, so that, that)
14. _________Intelligent Chirag is, he is not industrious. (though, however, as)
15. Scarcely had he left________the police came. (as, when, that)
16.

Either……..or, Neither……….nor.

- **Either…….or :** બે શબ્દો વચ્ચે સંબંધ ધરાવે છે. અહિયા બેમાથી એક તો ખરેજ એવો અર્થ થાય ત્યારે Either…..or નો ઉપયોગ થાય છે.
  Example : Would you like **either** tea **or** coffee ?
- **Neither……..nor :** બે વસ્તુના નામ સાથે સંબંધ ધરાવે છે.
- અહિયા બેમાથી એકપણ નહી એવો અર્થ ઉત્પન્ન થાય છે.

Example: Ramesh likes **neither** film **nor** drama.

- નોંધ : યાદ રાખો Either……or અને Neither……nor નો ઉપયોગ કરતી વખતે ખાસ ધ્યાન રાખવાનુ કે અસમાન નામ(કર્તા, કર્મ કે ક્રિયાપદ) ની આગળપાછળ either…..or કે neither……nor મુકાય છે.

Not only……….but also.

- અહિયા "આ જ નહી પણ તે પણ" એવો અર્થ પ્રદર્શિત થાય છે.
- આનો ઉપયોગ કર્તા, કર્મ કે ક્રિયાપદની આગળ થાય છે.
- વાક્યની શરૂઆતમા કે વાક્યના પ્રથમ ભાગમા નામ, વિશેષણ કે ક્રિયા વિશેષણ આગળ "not only" વપરાય છે અને "but also" વાક્યના બીજા વિભાગમા તરત જ વપરાય છે.

  Example : Not only Lata **but** Asha **also** sang well.

Both.

- આ સંયોજક બહુવચનમા વપરાય છે.

  Example : Sitara and Laxmidevi **both** danced well.

➔ EXERCISE

1. Those two boys are clever__________of them will answer any question. (either, neither, both)
2. She had books not only in her bags________in her hands. (but, also, but also)
3. You will ________find him at school or at the play ground.
4. He got neither prize________praise. (or, nor, but)
5. The two brothers were shy________ of the two stood up to speak. (each, either, neither)

❖ CHAPTER – 9

✪ TENSES (કાળ)

✪ (સાદા કાળ)

- આપણે જે ક્રિયાઓ કરીયે છીએ, એ ક્રિયાના સમયને કાળ કહેવાય છે
- Tense એ લેટિન શબ્દ છે. તેનુ અંગ્રેજી Time થાય છે.
- કાળના મુખ્ય ત્રણ પ્રકાર છે.
  1. વર્તમાન કાળ → The Present Tense → અત્યારનો સમય.
  2. ભૂતકાળ → The Past Tense → વિતી ગયેલો સમય.
  3. ભવિષ્યકાળ → The Future Tense → હવે પછીનો સમય.

સાદો વર્તમાન કાળ (The Simple Present Tense).

- આપણે કોઈ ક્રિયા દરરોજ કરીએ છીએ અથવા વારવાર કરીએ છીએ. એવુ બતાવવા માટે આ કાળ વપરાય.
- આ કાળમા મુખ્યત્વે નીચેના શબ્દો વપરાય છે.
  Everyday, daily, always, many time, some time, some time, often, anytime, never, generally, usually.

- **સુત્ર : કર્તા + મુખ્યક્રિયાપદ + વધારાના શબ્દો.**
  - હુ દરરોજ વાંચુ છુ. → I read every day.
  - તેણી દરરોજ કપડા ધોવે છે. → We always get up early.
  - તમે ક્યારેક લેશન ભૂલી જાય છે. → You sometimes forget your homework.
- જે વાક્યમા કર્તા સ્થાને he, she, it અથવા કોઈનુ નામ હોય તે વાક્યોમા ક્રિયાપદોને 's' અથવા 'es' લાગે.
  - તે દરરોજ વાંચે છે. → He reads every day.
  - તેણી દરરોજ કપડા ધોવે છે. → She washes clothes every day.
  - પક્ષી આકાશમા ઉડે છે. → The bird flies in the sky.
- સામાન્ય રીતે ક્રિયાપદને "S" લાગે છે.
- ક્રિયાપદનો છેલ્લો અક્ષર o,x,sh,ch,s,ss હોય તો 'es' લાગે છે.
- ક્રિયાપદનો છેલ્લો અક્ષર 'y' હોય તો 'y' નો 'I' કરી પછી 'es' લાગે છે.

★ પ્રશ્નાર્થ રચના :

- સાદા વર્તમાનકાળમા પ્રશ્નાર્થ વાક્ય બનાવવા માટે સહાયકારક ક્રિયાપદ તરીકે Do અથવા Does વાક્યની શરૂઆતમા મુકી.વાક્યને છેડે પ્રશ્નાર્થ મુકાય છે. I, We, You, They ની આગળ Do મુકાય છે.
- **સુત્ર : Do/Does + કર્તા + મુખ્યક્રિયાપદ + કર્મ ?**
- **Example :** You play cricket on the road. (સાદુ વાક્ય)
  : Do you play cricket on the road ? (પ્રશ્નાર્થ વાક્ય)
  : They come to your house. (સાદુ વાક્ય)
  : Do they come to your house ? (પ્રશ્નાર્થ વાક્ય)
  : She reads English news paper. (સાદુ વાક્ય)
  : Does she read English news paper ? (પ્રશ્નાર્થ વાક્ય)
  - યાદ રાખો કે Does એ Do ને 'es' લગાડીને બનેલુ છે. તેથી તેની સાથેના મુખ્યક્રિયાપદમા 's' કે 'es' વપરાતા નથી.

★ નકાર વાક્ય રચના (Negative)

- સાદા વર્તમાનકાળના નકાર વાક્ય બનાવવા માટે કર્તા પછી do not અથવા does not મુકાય છે.
- I, We, You, They સાથે Do not.
- He, She, It, કોઈ નામ સાથે Does not.
- **સુત્ર : કર્તા + do not/does not + મુખ્યક્રિયાપદ +અન્ય.**
- **Example :** I do not listen to the radio.
  : You do not come to our house.
  : He does not like mathematics.
  : Sunita does not want new sari.
- યાદ રાખો 'does not' વપરાય ત્યારે મુખ્યક્રિયાપદને 's' કે 'es' લાગતો નથી.

➔ Exercise

- નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતર કરો.
  1. નવ વાગ્યા છે. હુ દરરોજ દસ વાગ્યે સુવા જાઉ છુ.
  2. આ મારો મિત્ર છે. તે મને મારા અભ્યાસમા મદદ કરે છે.
  3. ત્યા લાઇબ્રેરીમા સારા પુસ્તકો છે. તુ ત્યા જાય છે ?
  4. મારી પાસે ડિક્ષનરી છે. હુ તેનો ઉપયોગ કરતો નથી.
  5. અહિયા એક જગ્યા છે. કોણ અહિયા દરરોજ બેસે છે.
  6. તમે નાસ્તામા શુ લ્યો છો ?, હુ બિસ્કીટ અને દૂધ લઉ છુ.
  7. તેઓ ક્યા રહે છે ? તેઓ જામનગરમા રહે છે.
  8. તેણી દરરોજ કેટલી કલાક વાંચે છે ?, તેણી ચાર કલાક વાંચે છે

🕮 Attention Please…………..

➔ સાદા વર્તમાનકાળ અંગ્રેજી ભાષામા સૌથી વધુ વપરાતો કાળ છે.

➔ છાપાઓમા અને મેગેઝીનોમા હેડલાઈન્સ મોટે ભાગે સાદા વર્તમાનકાળમા જ હોય છે.

➔ ક્રિકેટ કોમેન્ટ્રીમા પણ સાદો વર્તમાનકાળ ખુબ જ વપરાય છે.

➔ સામાન્ય નાની-નાની વાતચીત સાદા વર્તમાનકાળમા જ થાય છે.

સાદો ભૂતકાળ (The Simple Past Tense).

- ભૂતકાળ એટલે ભૂલાયેલો, વિતી ગયેલો, પસાર થઇ ગયેલો સમય.
- ભૂતકાળમા કોઇ સમયે કોઇ ક્રિયા થઇ હતી, એવુ બતાવવા માટે આ કાળ વપરાય છે.
- આ કાળમા મુખ્યત્વે નીચેના શબ્દો વપરાય છે.

  Yesterday, Last week, Last year, ago, in the morning, last month,
- મુખ્ય ક્રિયાપદનુ ભૂતકાળનુ રૂપ વપરાય છે.
- **સુત્ર : કર્તા + ક્રિયાપદનુ ભૂતકાળનુ રૂપ + વધારાના શબ્દ.**
- **Example :** I bought this T-shirt yesterday.

  : She married last year.

  : Gandhiji studied in Rajkot.

★ પ્રશ્નાર્થ રચના

- Did વાક્યની શરૂઆતમા લાગે છે. છેલ્લે પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ લાગે છે.
- **સુત્ર : Did + કર્તા + ક્રિયાપદનુ મુળરૂપ + વધારાના શબ્દો ?**
- **Example :** Did you pass the S.S.C. exam last year ?

  : Did they come from Vadodara this morning ?

★ નકાર વાક્ય

- કર્તાને Did not લાગે છે. મુખ્ય ક્રિયાપદનુ મુળરૂપ આવે છે.
- **સુત્ર : કર્તા + did not + ક્રિયાપદનુ મુળરૂપ + વધારાના શબ્દો**
- **Example :** We did not play volley ball last Sunday.

  : I did not fly kites this year.

➔ Exercise

➢ નીચેનાવાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતર કરો.

1. હુ રવિવારે બહારગામ હતો. મે મેચ જોયો નહિ.
2. તેની પાસે બે કુતરાઓ હતા. એક કુતરો ગયા મહિને મરી ગયો.
3. દ્રવિડ આ વખતે ફોર્મમા હતો. તેણે 82 રન બનાવ્યા.
4. તમે કાલે એડમિશન લીધુ ? તારી પાસે પહોંચ છે ?
5. અમે બસમા હતા. અમે રસ્તા ઉપર એક ગંભીર અકસ્માત જોયો.
6. હુ સમજી ગયો પણ તમે ના સમજ્યા.
7. થાળીમા બે લાડુ હતા. તેણે ફક્ત એક જ ખાધો.
8. દિનેશભાઈ આવ્યા નહિ. મહેરબાની કરીને જાવ અને તેને બોલાવો.
9. તમે લગ્નમા શુ જમ્યા ?
10. તમે ત્યા શુ જમ્યા ?

📖 **Attention Please…………..**

➔ પ્રશ્નના જવાબ, લેટર રાઈટીંગ, એસે રાઈટીંગ, ખાલી જગ્યાઓ વગેરેમા સાદો ભૂતકાળ વપરાય.

 સાદો ભવિષ્યકાળ (The Simple Future Tense)

➢ જે ક્રિયાઓ હવે પછી થવાની છે. તેની રજુઆત આ કાળમા દ્વારા થાય છે.

➢ આ કાળમા મુખ્યત્વે નીચેના શબ્દો વપરાય છે.

Tomorrow, next month, after, next week, next year

➢ ક્રિયાપદ સાથે shall અથવા will સહાયક ક્રિયાપદ તરીકે આવે છે.

➢ I અને We સાથે shall આવે છે. You, He, She, It અને they સાથે will આવે છે.

➢ **સુત્ર : કર્તા + shall/will + મુખ્ય ક્રિયાપદ + વધારાના શબ્દો**

➢ **Example :** I shall wear my new clothes tomorrow.

: We shall go out of city next week.

: He is my cousin. He will come with us.

➢ કાર્યની ચોક્કસતા અથવા દ્રઢ નિશ્ચય અથવા ક્રિયા ઉપર ભાર મુકવા માટે shall અને will અરસ પરસ વાપરી શકાય છે.

I shall get the first number. (સામાન્ય ક્રિયા)

I will get the first number. (દ્રઢ નિશ્ચય)

★ પ્રશ્નાર્થ

➢ Shall અથવા Will શરૂઆતમા લાગે છે.

➢ **સુત્ર : Shall/Will + કર્તા + મુખ્ય ક્રિયાપદ + વધારાનો શબ્દ.**

➢ **Example :** Will you come on Saturday ?

: Will your cousin stay there ?

★ નકાર

➢ Shall અથવા Will ને not લાગે છે.

➢ **સુત્ર : કર્તા + Shall/Will + not + મુળ ક્રિયાપદ + વધારાના શબ્દ.**

➢ **Example :** We shall not stay here.

: My cousin will not attend the school for five days.

➢ I will નુ ટુંકુ રૂપ I'll અને We will નુ ટુંકુરૂપ We'll ખુબજ વપરાય છે. જેમકે……..

➢ Shall not નુ ટુંકુરૂપ Shan't અને Will not નુ ટુંકુરૂપ Won't પણ વપરાય છે.

➔ Exercise

➢ નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતર કરો.

1. આ ઓક્ટોબર છે. હુ ડિસેમ્બરથી કોમ્પ્યુટર ક્લાસ જોઈન્ટ કરીશ.
2. મારે પરમદિવસે રજા. હુ પિક્ચર જોવા જઈશ.
3. તમારી પાસે બે ટિકિટ છે. તમે મને એક આપશો ?
4. તમારુ સ્કુટર ખરાબ છે. તમે હવે શુ કરાશો ?
5. અમારા ક્લાસ ટીચર રજા ઉપર છે. કોણ અમારો પિરીયડ લેશે ?
6. અહિયા દસ રોટલી છે તમે કેટલી ખાશો ?
7. હુ ચા પી લઈશ. મહેરબાની કરીને મારા માટે કોફી બનાવતા નહી.
8. હુ બારમા ધોરણમા ભણુ છુ. હુ આવતા વર્ષે કોલેજમા જઈશ.
9. આપણે ગઈકાલે વિજ્ઞાન શિખ્યા. આપણે આજે ગણિત શીખીશુ.
10. જો તમે કોમ્પ્યુટર શીખો તો તમને નોકરી મળશે.

✪ TENSES (કાળ)

✪ ચાલુ કાળો

➢ ચાલુ ક્રિયા બતાવવા માટે ગુજરાતીમા ક્રિયાપદની સાથે મોટે ભાગે રહ્યો, રહ્યા, રહ્યુ, રહી જેવા શબ્દો વપરાય છે.

➢ ચાલુ ક્રિયાઓ ત્રણેય કાળમા હોય છે.

1. ચાલુ વર્તમાનકાળ → The Present Continuous Tense.
2. ચાલુ ભુતકાળ → The past Continuous Tense.
3. ચાલુ ભવિષ્યકાળ → The Future Continuous Tense.

ચાલુ વર્તમાનકાળ (The Present Continuous Tense)

➢ અત્યારે, વર્તમાન સમયમા કોઈ ક્રિયા થઈ રહી છે, ચાલુ છે. એવુ બતાવવા માટે આ કાળ વપરાય છે.

➢ આ કાળમા વપરાતા શબ્દો.

Now, at this time, at present, at this moment

➢ સહાયક ક્રિયાપદ તરીકે to be ના વર્તમાન કાળના રૂપ am, is, are આવે છે.

➢ મુખ્ય ક્રિયાપદ – ing સાથે આવે છે.

➢ **સુત્ર : કર્તા + સહાયક ક્રિયાપદ am/is/are + મુળ ક્રિયાપદ – ing સાથે + વધારાના શબ્દો.**

➢ **Example :** I am reading this chapter at present.
: Now, They are buying ice cream.
: Listen, Roopa is crying in that room.

➢ ક્રિયાપદને – ing લગાડતી વખતે.....ક્રિયાપદને છેડે 'e' હોય તો 'e' ને દુર કરી પછી 'ing' લાગે છે.

➢ ક્રિયાપદને છેડે વ્યંજન હોય અને તેની પહેલા સ્વર હોય તો પાછળનો વ્યંજન બેવડાઈ છે. જેમકે → get – getting, sit – sitting

➢ ભવિષ્યની ક્રિયાનુ આયોજન ચાલુ વર્તમાનકાળ દ્વારા દર્શાવી શકાય છે.

✪ પ્રશ્નાર્થ

- સહાયાક ક્રિયાપદો am, is, are વાક્યની શરૂઆતમા લખાય છે. વાક્યના અંતે પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ આવે છે.
- **સુત્ર : am/is/are + કર્તા + ક્રિયાપદનુ – ing + વધારના શબ્દો.**
- **Example :** Are you going to the station ?
  : Is mummy making coffee for me ?

✪ નકાર વાક્ય રચના

- વાક્યમા am, is, are ને not લાગે છે.
- **સુત્ર : કર્તા + am/is/are + not + ક્રિયાપદનુ ing + વધારાના શબ્દો**
- **Example :** I am not watching television.
  : No, Pintu is not sleeping at present.

➔ Exercise

- નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતર કરો.
  1. પેલા મારા ક્લાસના મિત્રો છે. તેઓ ત્યા ખો-ખો રમી રહ્યા છે.
  2. પાંજરામા બે વાંદરાઓ છે. એક કુદી રહ્યો છે. બીજો હિચકી રહ્યો છે.
  3. મારી પાસે બે ચોકલેટ છે. હુ એક પૂનમને આપી રહ્યો છુ.
  4. દરવાજો ખોલો. મહેમાન તમારા ઘરી આવી રહ્યા છે.
  5. રેઈનકોટ વગર જતા નહિ. બહાર વરસાદ પડી રહ્યો છે.
  6. તારા પપ્પા શુ કરે છે ? તે છાપુ વાંચે છે ?
  7. તમે અત્યારે ક્યા જઈ રહ્યા છો ? હુ બ્રેડ ખરીદવા જઈ રહ્યો છુ.
  8. અગાસી ઉપર કોણ રમી રહ્યુ છે ? પિંટુ તેના મિત્રો સાથે રમે છે.
  9. હુ હમેશા બોલપેનથી લખુ છુ. પણ અત્યારે પેન્સિલથી લહી રહ્યો છુ.
  10. અમે કાલે ગાઠિયા બનાવ્યા.અમે આજે લાડવા બનાવી રહ્યા છીએ.

ચાલુ ભુતકાળ (The Past Continuous Tense)

- ભુતકાળમા પસાર થયેલ થઇ ગયેલા સમયમા કોઈ અમુક સમયે કોઈ ક્રિયા ચાલુ હતી, થઇ રહી હતી. એવુ બતાવવા માટે આ કાળનો ઉપયોગ થાય છે.
- સહાયક ક્રિયાપદ તરીકે to be ના ભુતકાળના રૂપ was અથવા were આવે છે. I, He, She, It સાથે was તથા we, you, they સાથે were લખાય છે.
- **સુત્ર : કર્તા + was/were + ક્રિયાપદનુ ing + વધારો.**
- **Example :** I was taking my bath at seven o'clock in the morning.
  : We were studying in this college in 1995.

★ પ્રશ્નાર્થ

- સહાયક ક્રિયાપદ was અથવા were વાક્યની શરૂઆતમા લખાય છે. અને વાક્યના અંતે પ્રશ્નાર્થની નિશાની મુકાય છે.
- **Example :** What was the cat doing in the kitchen ?

★ નકાર વાક્ય રચના

- ક્રિયાપદને not લાગે છે.

➢ **Example :** I was not sleeping at 2 o'clock. I was reading my lessons.

➔ Exercise

➢ નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતર કરો.

1. હુ રસોડામા હતી, હુ નાસ્તો તૈયાર કરી રહી હતી.
2. પ્લેટફોર્મ ઉપા ઘણા મુસાફરો હતા. તેઓ ટ્રેઈન માટે રાહ જોતા હતા.
3. મારી પાસે એક સફરજન હતુ, હુ તેને કાપી રહ્યો હતો.
4. તમે ત્યા એક સફરજન હતુ, હુ તેને કાપી રહ્યો હતો.
5. તારા કાકા રાતે ક્યા જઈ રહ્યા હતા ?
6. રાતે કોણ રડી રહ્યુ હતુ ?
7. હુ ભગવાનની પૂજા કરતો હતો.
8. જ્યારે મહેમાન આવ્યા ત્યારે હુ શાકભાજી કાપી રહ્યો હતો.
9. ત્યા અગાસી ઉપર કેટલા માણસો હતા ?
10. હુ સેન્ડવીચ બનાવી રહ્યો હતો.
11. તે બહારગામ જઈ રહ્યા હતા.
12. તે મારા કાકી હતા.
13. હુ દરરોજ પૂજા કરુ છુ.

ચાલુ ભવિષ્યકાળ (The Future Continuous Tense)

➢ ભવિષ્યમા હવે પછીના સમયમ, અમુક સમયે, અમુક ક્રિયા ચાલુ હશે અથવા થઈ રહી હશે. એવુ બતાવવા આ કાળનો ઉપયોગ થાય છે.

➢ સહાયક ક્રિયાપદ તરીકે to be ના ભવિષ્યના રૂપ shall be અથવા will be આવે છે. I અને we સાથે shall be લખાય છે. અને you, he, she, it, they સાથે will be લખાય છે.

➢ **સુત્ર : કર્તા + shall be/will be + ક્રિયાપદનુ ing + વધારાના શબ્દો.**

➢ **Example** : Shall we be visiting the zoo at 10 o'clock tomorrow ?

: Will you be working in your workshop in the afternoon on Sunday ?

★ નકાર વાક્ય રચના

➢ વાક્યમા shall/will ને not લાગે છે.

➢ **સુત્ર : કર્તા + shall/will + not + be + ક્રિયાપદનુ ing + વધારાના શબ્દો.**

➢ **Example :** I shall not be speaking English in the next month.

➔ Exercise

➢ નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતર કરો.

1. હુ રવિવારે સવારમાઅ મારો સ્ટડીરૂમ સાફ કરી રહ્યો હોઈશ.
2. અમે સાંજે ઘર શણગારી રહ્યા હશુ.
3. હુ આવતા વર્ષે મારા પપ્પાના ધંધાનો વહીવટ કરી રહ્યો હોઈશ.
4. એ દુકાનદાર સાંજે પાંચ વાગ્યે મારી સાયકલ રીપેર કરી રહ્યો હશે.
5. આવતા વર્ષે કોગ્રેસ ભારત પર રાજ કરી રહી હશે ?
6. અમે આવતા મહિને નવા મકાનમા રહેતા હોઈશુ.
7. અમારી સ્કૂલના વિધાર્થીઓ આવતા રવિવારે ઝુની મુલાકાત લઈ રહ્યા હશે.
8. મારા મિત્રો આવતીકાલના પ્રોગ્રામમા ભાગ લઈ રહ્યા હશે.
9. કુતરાઓ રાત્રે આ શેરીમા ભસી રહ્યા હશે.

10. અમે પરિક્ષા સમયે અમારો સમય બગાડી રહ્યા નહી હોય.

✪ TENSES (કાળ)

✪ પૂર્ણ કાળો (PERFECT ACTIONS)

- પૂર્ણ કાળો ત્રણેય કાળમા જોવા મળે છે.
  1. પૂર્ણ વર્તમાનકાળ (The Present Perfect Tense)
  2. પૂર્ણ ભૂતકાળ (The Past Perfect Tense)
  3. પૂર્ણ ભવિષ્યકાળ (The Future Perfect Tense)
- આમા સહાયક ક્રિયાપદ તરીકે to have વપરાય છે.
- ક્રિયાપદનુ ભુતકૃદંત મુકાય છે.
- **સુત્ર : કર્તા + to have ના રૂપ + ક્રિયાપદનુ ભુતકૃદંતનુ રૂપ + વધારાના શબ્દો.**

પૂર્ણ વર્તમાનકાળ (The Present Perfect Tense)

- વર્તમાન સમયમા થોડા સમય પહેલા પૂરી થયેલી ક્રિયાઓની રજુઆત આ કાળ દ્વારા થાય છે. અથવા અગાઉ પુરી થયેલી ક્રિયાઓ કે જેની સાથે કોઇ નિશ્ચિત સમયનો ઉલ્લેખ થયેલો ન હોય તેને પણ પૂર્ણ વર્તમાનકાળ દ્વારા રજુ કરી શકાય છે.
- નીચે મુજબના શબ્દોનો ઉપયોગ થાય છે.
  Already, recently, ever, never, just now, yet
- સહાયક ક્રિયાપદ તરીકે to have ના વર્તમાનકાળના રૂપ have અને has મુકાય છે. I, we, you, they સાથે have અને he, she, it સાથે has મુકાય છે.
- **સુત્ર : કર્તા + have/has + ક્રિયાપદ્નુ ભૂતકૃદંત + વધારાના શબ્દો.**
- **Example :** I have done my homework.
  : We have already taken our breakfast.
  : My mother has gone out just now.

★ પ્રશ્નાર્થ

- Have અને Has વાક્યની શરૂઆતમા લખાય છે.
- **સુત્ર : Have/has + કર્તા + ક્રિયાપદનુ ભુતકૃદંત + વધારાના શબ્દો.**
- **Example :** Have you completed your study ?
  : Has he ever seen the ghost ?

★ નકાર વાક્ય રચના

- **સુત્ર : કર્તા + have/has + not + ક્રિયાપદનુ ભુતકૃદંત + વધારાના શબ્દો.**
- **Example :** I have not passed my exam.
  : He has never travelled by train.
  : Raju has not yet got the driving license yet.

➔ Exercise

- નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતર કરો.

1. સવા ચાર થઈ ગયા. બસ હજુ સુધી આવી નથી.
2. આ કેસેટમા આઠ નવા ગીત છે. મે તેમાથી પહેલા ચાર સાંભળી લીધા છે.
3. તમે અત્યાર સુધીમા તમારા માતાપિતા પાસેથી શુ શીખ્યા છો ?
4. મમ્મી, તમે મારો નાઈટ ડ્રેસ ક્યા રાખ્યો છે ?
5. તેણે અત્યાર સુધીમા કેટલા રૂપિયા બચાવ્યા છે ?
6. તમને ખબર છે ? મારુ નામ અહિયા કોણે લખ્યુ છે ?
7. તમે એડમિશન લઈ લીધુ ? મને પહોંચ બતાવો.
8. મહેમાનોએ જમી લીધુ છે અને અત્યારે આરામ લઈ રહ્યા છે.
9. મે પણ ક્યારેય ભુતને જોયુ નથી.
10. નવ વાગી ગયા. શાકભજીવાળો હજુપણ ન આવ્યો.

પૂર્ણ ભૂતકાળ (The Past Perfect Tense)

- ભૂતકાળમા અમુક સમયે ક્રિયા પૂરી થઈ ગઈ હતી, એવુ બતાવવા આ કાળનો ઉપયોગ થાય છે.
- સહાયક ક્રિયાપદ તરીકે To have નુ ભૂતકાળનુ રૂપ had વપરાય છે.
- **સુત્ર : કર્તા + had + ક્રિયાપદનુ ભૂતકૃદંત + વધારાના શબ્દો.**
- **Example :** The prayer had started at 7 o'clock in the school.
  : I had passed the S.S.C. and the H.S.C. at the age of eighteen.
- સામાન્ય રીતે આ કાળ એકલો વપરાતો નથી. તેની સાથે સાદો ભૂતકાળ કે ચાલુ ભૂતકાળના વાક્યો જોડાયેલા આવે છે.
- આ કાળમા અગત્યના સંયોજકો વપરાય છે → **BEFORE, AFTER, WHEN**

★ **BEFORE :** પૂર્ણ ભૂતકાળ + before + સાદો ભૂતકાળ
  - અહિ અંગ્રેજી કરતી વખતે પાછળનુ વાક્ય આગળ અને આગળનુ વાક્ય પાછળ લખાય છે.

★ **AFTER :** સાદો ભૂતકાળ + AFTER + પૂર્ણ ભૂતકાળ

★ **WHEN :** When________, પૂર્ણ ભૂતકાળ

★ પ્રશ્નાર્થ

- સહાયક ક્રિયાપદ had વાક્યની શરૂઆતમા મુકાય છે.
- **સુત્ર : Had + કર્તા + ક્રિયાપદનુ ભૂતકૃદંત + વધારાના શબ્દો + ?**
- **Example :** Had all the students arrived by 7 o'clock ?
  : Had the sun set down before you reached there ?

★ નકાર વાક્ય રચના

- **સુત્ર : કર્તા + had + not + ક્રિયાપદનુ ભૂતકૃદંત + વધારાના શબ્દો.**
- **Example :** At launch time, Kumble had not taken ten wickets.

➔ Exercise

- નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતાર કરો.

1. પ્રાર્થના ચાલુથઈ એ પહેલા અમે સ્કુલે પહોંચી ગયા ત્તા.
2. ચા ના સમયે સચિને સો રન બનાવી લીધા હતા.
3. તમે અગિયાર વાગ્યા સુધીમા બેંકે પહોંચી ગયા હતા ?

4. વરસાદ પડ્યો હતો એ પછી તમે રમવા માટે ગયા ?
5. મે મારૂ લેશન કરી લીધુ હતુ પછી હુ સ્કુલે ગઈ.
6. તમે તમારો ધંધો ચાલુ કર્યો એ પહેલા તમે શુ કરતા હતા ?
7. અમે સ્ટેશને પહોંચ્યા એ પહેલા ટ્રેન આવી ગઈ હતી.
8. દસ વાગ્ય સુધીમા તેણે બધા જ પત્રો લખી લીધા હતા.
9. તેણે લગ્ન કરી લીધા એ પહેલા તેણે નોકરી મેળવી લીધી હતી.
10. જ્યારે મગનભાઈ બહારગામથી આવ્યા ત્યારે તેની પત્નિએ ઘર છોડી દીધુ હતુ.

પૂર્ણ ભવિષ્યકાળ (The Past Future Tense)

- ભૂતકાળમા અમુક સમયે અથવા અમુક સમય સુધીમા કોઇ ક્રિયા પૂરી થઈ ગઈ હશે, એવુ બતાવવા માટે આ કાળ વપરાય છે.
- સહાયક ક્રિયાપદ તરીકે To have ના ભવિષ્યકાળના રૂપ Shall have/Will have આવે છે. I અને we સાથે shall have અને you, he, she, it સાથે will have વપરાય છે.
- **સુત્ર : કર્તા + shall have/will have + ક્રિયાપદનુ ભૂતકૃદંત + વધારાના શબ્દો .**
- **Example :** I shall have married by 2005.
  : You will have reached Ahmadabad at 5 P.M.
  : Raju will have completed the computer course.
  : I shall have earned a lot of rupees at the age of forty.

★ પ્રશ્નાર્થ

- Shall અથવા will આગળ લખાય છે.
- **સુત્ર : Shall/will + કર્તા + have + ક્રિયાપદનુ ભૂતકૃદંત + વધારાના શબ્દો + ?**
- **Example :** Will you have completed the computer course by March ?

★ નકાર વાક્ય રચના

- **સુત્ર: કર્તા + shall/will + not + have + ક્રિયાપદનુ ભૂતકૃદંત + વધારાના શબ્દો.**
- **Example :** You will not have got new telephone by December.

ચાલુ પૂર્ણવર્તમાનકાળ (The Present Perfect Continuous Tense)

- આ કાળમા વર્તમાન સમયની ક્રિયા અને પૂર્ણક્રિયાનુ મિશ્રણ થયેલુ છે. માટે ચાલુ પૂર્ણ વર્તમાનકાળ.
- વર્તમાન સમયમા કોઈ ક્રિયા ચાલુ છે અને ક્રિયા અમુક સમયથી ચાલુ છે. તેવુ બતાવવા માટે અથવા કોઈ ક્રિયા ભુતકાળમા ચાલુ થઈ અને અત્યારે વર્તમાનમા પણ ચાલુ હોય તો તેને બતાવવા માટે આ કાળ વપરાય છે.
- આ કાળમા સમયનો ઉલ્લેખ કરવો. ખાસ જરૂરી છે, જેમકે....હુ એક કલાકથી તમારી રાહ જોઈ રહ્યો છુ.
- અત્યારે રાહ જોવાનુ ચાલુ છે. માટે – ચાલુ વર્તમાનકાળ
- એક કલાકથી રાહ જોવાનુ ચાલુ છે માટે ક્રિયાને એક કલાક જેટલો ભાગ પૂરો ભાગ પણ થઈ ગયો માટે – પૂર્ણ વર્તમાનકાળ. આ રીતે આપેલુ વાક્ય ચાલુ પૂર્ણ વર્તમાનકાળનુ છે.
- અગત્યના શબ્દો
- **: Since : થી (ક્રિયા જ્યાથી ચાલુ થઈ હોય તે નિશ્ચિત સમયબિંદુ)**
  : For : થી (ક્રિયા જ્યારથી શરૂ થઈ ત્યારથી વર્તમાન સમય સુધીનો સમયગાળો)
- **સુત્ર : કર્તા + have been/has been + ક્રિયાપદનુ ing + વધારાના શબ્દો + since/for + સમય.**
- **Example :** I have been waiting for one hour.

: He has been repairing his Luna since morning.

★ પ્રશ્નાર્થ અને નકાર વાક્ય રચના

- પ્રશ્નાર્થ વખતે have/has ને આગળ લખાય છે. અને નકારમા have અથવા has ને not લાગે છે.
- Example : Have you been playing carom here for two hours ? (પ્રશ્નાર્થ)

  : No, we have not been playing for two hours. (નકાર)
- જો વાક્યમા કોઈ ક્રિયા થતી ન હોય તો તેમા ing વાળુ ક્રિયાપદ આવતુ નથી અને વાક્ય to be પ્રમાણે પૂર્ણ વર્તમાનકાળ કહેવાય છે.

➔ Exercise

- નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતર કરો.
  1. મે સાંજે સાડા નવ વાગ્યે જમી લીધુ હશે.
  2. મારા પપ્પા નવ વાગ્યા સુધીમા કારખાનેથી આવી ગયા હશે.
  3. મે 2002 સુધીમા મારુ બી.કોમ પુરૂ કરી લીધુ હશે.
  4. શીતલે મે મહિના સુધીમા બેંકીંગ પરિક્ષા આપી દીધી હશે.
  5. મંજુલાબેને દસ વાગ્યા સુધીમા બધા કપડા ધોઈ લીધા હશે.
  6. તમે મંગળવાર સુધીમા અમને ડ્રાફ્ટ મોકલી દીધો હશે ?
  7. તેણે ચાર વાગ્ય સુધીમા બધા જ પત્રો ટાઈપ કરી લીધા હશે નહી.
  8. મે 2005 ના એન્ડ સુધીમા એક કાર ખરીદી લીધી હશે.
  9. અમે દિવાળી સુધીમા ઘરને સમારકામ કરી લીધુ હશે.
  10. હુ ત્રણ કલાકથી અહિયા વાંચી રહ્યો છુ.

ચાલુ પૂર્ણ ભૂતકાળ (Past Perfect Continues Tense)

- ભૂતકાળમા અમુક સમયે ક્રિયા ચાલુ હતી પરંતુ એ સમયે ક્રિયાને અમુક ભાગ પુરો થઈ ગયો હતો. એવુ બતાવવા માટે આ કાળ વપરાય છે.
- આમા ચાલુ ભૂતકાળ અને પૂર્ણ ભૂતકાળનુ મિશ્રણ થાય છે. જેમકે..... હુ 1989 થી કોલેજમા ભણી રહ્યો છુ.
- અગત્યના શબ્દો : Since અને For
- **સુત્ર : કર્તા + had been + ક્રિયાપદનુ ing + વધારાના શબ્દો + for/since + સમય બતાવતા શબ્દો.**
- **Example :** We had been sitting in the park for three hours.

  : She had been doing service in hospital since 1990.

  : I had been waiting for your arrival for a long time.
- **પ્રશ્નાર્થમા had આગળ આવે છે અને નકારમા had ને not લાગે છે.**
- **જો ક્રિયા ન થતી હોય તો ing વાળુ રૂપ આવતુ નથી. અને વાકય પૂર્ણ ભૂતકાળ જેવુ બને છે**

➔ EXERCISE

- **Fill in blanks.**
  1. The match __________before we switched on T.V. (start)
  2. Poonam ______not_________a good doctor, yet. (consult)
  3. Look, the peacock_______in the farm. (dance)
  4. _______You_______English carefully daily ? (learn)
  5. I__________to bring my invitation card yesterday. (forget)

6. Listen, the Prime Minister__________a lecture. (give)
7. Rachana ________in this hospital for the last twenty years. (serve)
8. The sun____________before my father arrived. (set)
9. The mechanic___________the car last week. (repair)
10.Any good players always ________ some exercise. (do)
11.When the electricity went off, we_________Mahabharata serial. (watch)
12.Mohan has dozing while the teacher_________. (teach)
13.While I _______the telephone bell rang. (bathe)
14.Heena and Seema________never_______the Taj Mahal. (visit)
15.Before the patient died the doctor__________. (come)
16.Where ________you ________me tomorrow. (meet)
17.Rashmi always ___________early. (getup)
18.__________You ever_________Kashmir ? (visit)
19.Raju________not_________to school, yet. (go)
20.___________Pintu ________milk now ? (drink)
21.Ganguly _________a century in the last match. (score)
22.Don't make a noise while a baby. (sleep)
23.My father ___________not_____________from Mumbai, yet. (return)
24.You _________ just ________the last train. (miss)
25.What ______you ________when I came ? (do)
26.While an old man _________ the road, a truck ran over it. (cross)
27.Bhavish was angry because her friend _________her. (insult)
28.He _______in this school since 1993. (study)
29.She _________a new cycle last week. (buy)
30.____________You ever_______a peacock dancing ? (dance)
31.Bhavesh ________just__________his service. (leave)
32.He often __________ his friend's moped. (borrow)
33.Listen, The birds _________there. (sing)
34.__________You ever _______ to Ambaji? (go)
35.The moon ____________at night. (shine)
36.He __________ a letter to his friend yesterday. (write)
37.That beggar __________ because he is hungry. (beg)
38.We ________ already ________our new house. (white wash)

❖ CHAPTER-10

 PREPOSITION(નામયોગી અવયવ)

 PART – 1

- જે શબ્દ વાક્યમા નામ કે સર્વનામ સાથે જોડાઈ વાક્યને અર્થસભર બનાવે, તેને 'નામયોગી અવયવ' કહે છે.
- Preposition એ અંગ્રેજી ભાષાના એક પ્રકારના નાના – નાના શબ્દો. પરંતુ જો તેના ઉપયોગમા કાળજી લેવામા ન આઅવે તો વાક્ય અર્થવગરના બની જાય છે.
- નીચેનુ વાક્ય જુઓ.

  My uncle is on a horse (મારા કાકા ઘોડા ઉપર છે.)

  My uncle is a horse. (મારા કાકા ઘોડો છે.)

  ➔ અહી on = ઉપર એ કાકાની ઘોડા ઉપરની સ્થિતિનો નિર્દેશ કરે છે. જો તેને ન લખવામા આવે તો વાક્ય અર્થ વગરનુ બની જાય છે.

On	પર, ઉપર	Of	નો,નુ,ની,ના
Over	પર, ઉપર, ઉપર થઈને	For	માટે, થી, સુધી
Under	નીચે	In	મા, અંદર
From	થી, માથી, પાસેથી, તરફથી	To	તરફ
Beside	બાજુમા, નજીક	At	ની સામે, ની તરફ
Near	નજીક	By	દ્વારા, મા
Behind	પાછળ	With	થી, સાથે
In front of	આગળ	Without	વગર, વિના
Between	ની વચ્ચે	Before	પહેલા
Among	ની વચ્ચે	After	પછી

❋ Preposition ના ઉપયોગ માટે નીચેની બાબતો ધ્યાનમા રાખો.

1. **ગુજરાતીમા preposition જે તે શબ્દની પાછળ હોય છે. પરંતુ અંગ્રેજીમા તે જે તે શબ્દની આગળ લખાઈ છે.**

- રાજેશ માટે – For Rajesh
- મારા ભાઈ સાથે – With my brother
- ક્લાસમા – In the class

2. **Preposition સાથે કર્મ વિભક્તિના સર્વનામ લખાય છે. જેમકે...**

- મારી સાથે – with me
- અમારા માટે – for us
- તમારી પહેલા – before you

3. **Preposition હંમેશા નામ કે સર્વનામ સાથે વપરાય છે. તેથી જો preposition સાથે કોઇ ક્રિયાપદ આવે તો તેને ing લગાડી નામ બનાવવુ પડે. જેમકે.......**

- વાંચવા માટે – for reading
- બનાવવા મા – in making
- મારુ લેશન લખ્યા પછી. – after writing my lesson
- શીખવા માટે – for learning

  - કોઈ શબ્દ સાથે preposition જોડાઈ શબ્દ સમુહ બને તેને Prepositional phrase (પ્રેપોઝીશનલ ફ્રેઈઝ) કહે.
  - સમય સૂચક શબ્દો કે શબ્દસમુહો હમેશા વાકયમા છેડે લખાય છે.

➔ Exercise

- નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતર કરો.

1. આ પાણી વગરનુ ચોખ્ખુ દુધ છે.
2. હુ મારા મિત્રો સાથે બાલ્કનીમા હતો.
3. તમે આ દવા સાથે શુ લ્યો છો ?
4. કોનુ ટુથબ્રશ આ દરવાજાની પાછળ હતુ ?
5. મહેરબાની કરીને તેણીની સાથે શોપીંગમા જતા નહી.
6. હુ મારા પપ્પાના ખિસ્સામાથી તેને પૂછ્યા વગર પૈસા લેતો નથી.
7. મારા મમ્મી મારા માટે મુંબઈથી એક સુંદર ફ્રોક લાવશે.
8. ત્યા દરવાજાની સામે કેટલા ભિખારીઓ છે?
9. મહેશ એક અઠવાડિયા પહેલા તેના મોટાભાઈ સાથે કોમ્પ્યુટર શીખવા બરોડા ગયો.
10. સવારમા સાત વાગ્યા પહેલા તારી સાથે ક્રિકેટ રમવા માટે કોણ આવશે ?
11. તુ દરરોજ સાંજે તારા મિત્રો સાથે મને પૂછ્યા વગર ક્યા જાય છે ?

Prepositions નો વિગતવાર અભ્યાસ.

✪ On (ઓન) – પર, ઉપર

- જ્યારે કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિ, કોઈના ઉપર અડીને પડેલી હોય ત્યારે On વપરાય છે.
- **Example :** ત્યા સ્ટ્રેચર ઉપર એક દર્દી છે. → There is a patient on the stretcher.
  : મજુર સામાનને તેના માથા ઉપર મૂકે છે. → The coolie puts the luggage on his head.
- જ્યારે કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિ કોઈ સપાટી ઉપર અડીને રહેલી છે. તેવુ બતાવે છે. જેમકે..
- **Example :** ત્યા દિવાલ ઉપર એક મોટુ પોસ્ટર છે. → There is a big poster on the wall.
- જ્યારે કોઈ તારીખે, વારે, તહેવારે કે પ્રસંગે એવુ બતાવવા માટે પણ 'on' વપરાય છે. જેમકે.........
- **Example :** 31મી ડિસેમ્બરે → on 31st December
  : રવિવારે → on Sunday

✪ Over (ઓવર) – પર, ઉપર, ઉપર થઈને

- અમુક વસ્તુ, બીજી કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિની એકદમ ઉપર છવાયેલી છે. તેવુ બતાવે છે.
- **Example :**
  1. આકાશ આપણા માથા ઉપર છે. → The sky is over our heads.
  2. ત્યા નદી ઉપર એક પુલ છે. → There is a bridge over the river.
- કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિ, બીજી કોઇ વ્યક્તિની ઉપર થઈને પસાર થાય ત્યારે.
- **Example :**
  1. તેણે દડાને મિડવિકેટ ઉપર થઈને ફટકાર્યો. → He hit the ball over mid wicket.
  2. કુતરો દિવાલ ઠેકીને આવ્યો. → The dog came over the wall.

✪ Under (અન્ડર) – નીચે

- Over નુ વિરોધી છે.
- કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિ કોઇનીએ નીચે છે. એવુ બતાવે છે.
- **Example :**
  1. તારા રમકડાઓ ત્યા પલંગ નીચે છે. → Your toys are there under the cot.
  2. પેલા ઝાડ નીચે તમારી કારને પાર્ક કરી દયો. → Park your car under that tree.

✪ In (ઈન) – મા, અંદર

- કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિ કોઇ બીજી વસ્તુની અંદર રહેલી છે. તેવી સ્થિત્યિ બતાવે છે.
- **Example :**
  1. આ ઝુ મા ઘણા પ્રાણીઓ છે. → There are many animals in this zoo.

2. આ ચેપ્ટરમા વીસ પ્રેપોઝીશન્સ છે. → There are twenty preposition in this chapter.

- વર્ષ, મહિનો અને અઠવાડીયાની સાથે in વપરાય છે. જેમકે.. in 1990, in the last month
- આ ઉપરાંત નીચે પ્રમાણેના ઉપયોગ પણ ધ્યાનમા રાખવા.

સવારે → in the morning   સાંજે → in the evening

બપોર પછી → in the afternoon   ઉનાળામા → in the summer

ક્રિયાપદની સાથે : બનાવવામા → in making

: તૈયાર કરવામા → in preparing

: લખવામા → in writing

✪ Beside (બીસાઈડ) – બાજુમા, પડખે,અડીને, તરત જ

- કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિની બાજુમા, તરતજ બીજી વસ્તુ કે વ્યક્તિ રહેલી હોય ત્યારે Beside નો ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :**

1. દિપ્તી ક્લાસમા મારી બાજુમા બેસે છે. → Dipti sits beside me in the class room.
2. આ ટીપોયને ત્યા કબાટની બાજુમા મુકી દયો. → Put this teapoy there beside the cupboard

✪ Near (નીઅર) – નજીક, પાસે

- કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિ, બીજી વસ્તુ કે વ્યક્તિની સાવ બાજુમા ન હોય પરંતુ થોડે દુર હોય ત્યારે near નો ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :**

1. અમારી નવી દુકાન બસ સ્ટેશન પાસે છે. → Our new shop is near the bus station
2. સિંહના પાંજરાની નજીક જતા નહિ . → Don't go near the lion' cage.

✪ Behind (બીહાઈન્ડ) – ની પાછળ

- કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિની પાછળ બીજી કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિ છે. તેવુ બતાવવા Behind વપરાય છે.
- **Example :**

1. ત્યા ફ્રીઝ પાછળ એક વંદો છે. → There is a cockroach behind the refrigerator.
2. ત્યા દિવાલની પાછળ કોણ છે ? → Who is there behind the wall ?

✪ In front of (ઈન ફ્રન્ટ ઓફ) – ને આગળ, ની સામે

- કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિની આગળ છે, સામેની બાજુએ છે. એવ બતાવવા માટે આનો ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :**

1. ખ્યાતી ક્લાસમા મારી આગળ બેસે છે. → Khyati sits in front of me in the class.
2. અમારા ઘરની સામે એક મેદાન છે. → There is a ground in front of our house.

✪ Between (બીટવીન) – ની વચ્ચે

- કોઈ પણ બે વસ્તુ, વ્યક્તિ, સ્થળ, પ્રાણી કે સમયની વચ્ચેની વાત કરવા માટે between વપરાય છે.
- **Example :**

1. આવતીકાલે ભારત અને પાકિસ્તાન વચ્ચે મેચ છે. → There is match between India and Pakistan, tomorrow.
2. હુ પાંચ અને છ વાગ્યાની વચ્ચે તારા ઘરે આવીશ. → I shall come to your house between 5 and 6 o'clock.

✪ Among (અમંગ) – ની વચ્ચે

- બે થી વધારે વસ્તુઓ, વ્યક્તિઓ, પ્રાણીઓ કે સ્થળોની વાત કરવા માટે આનો ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :**

1. ત્યા ડુંગરોની વચ્ચે એક નાનુ ગામ છે. → There is a small village among the mountains.
2. તમારો પિન્ટુ ત્યા છોકરીઓની વચ્ચે રમે છે. → Your Pintu is playing there among the girls.

✪ Of (ઓફ) – નો, ની, નુ, ના

- કોઇ નિર્જીવ વસ્તુનો કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિ સાથે સંબંધ બતાવે છે.
- પાછળનુ નામ આગળ લખાય છે, વચ્ચે Of લખાય છે, અને આગળનુ નામ પાછળ લખાય છે.
- **Example :** ભારતના વડાપ્રધાન – The Prime Minister of India

1. તમારી સ્કૂલના આચાર્ય કોણ છે ? → Who is the principal of your school ?
2. આ ચપ્પલની કિમત 129 રૂ. છે. → The price of these chappals is 129 Rs.

✪ Of (ઓફ) – માથી

- અમુક વધારે વસ્તુઓ કે વ્યક્તિઓમાથી કોઇની વાત કરવા માટે પણ of વપરાય છે.
- **Example :**
  1. વિદ્યાર્થીઓમાથી દરેક → Each of the students.
  2. સારી ફિલ્મો માની એક → One of the best movies.
  3. તમારા માથી બન્ને → Both of you
  4. તેઓ માથી બધા જ હાજર છે. → All of them are present.

✪ For (ફોર) – માટે, થી, સુધી

- **For** – માટે - કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિને માટે.
- **For** – થી, સુધી – એ કોઇ ક્રિયાનો સમયગાળો બતાવે છે.
- **Example :**
  1. રાજુ આઠ દિવસથી બિમાર છે. → Raju has been ill for eight days.
  2. અમે પંદર મિનિટ સુધી રાહ જોઇશુ. → We shall wait for 15 minutes.
- For ક્રિયા સાથે વપરાય ત્યારે ક્રિયાપદને ing લાગે છે.
- **Example :** અમે કાલે ક્રિકેટ મેચ જોવા માટે જઇશુ. → We shall o for watching the cricket match tomorrow.

✪ From (ફ્રોમ) – થી, માથી, પાસેથી, તરફથી

- કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિ કોઇ જગ્યાએથી નિકળે, છુટી પડે ત્યારે જ્યાથી છુટી પડી હોય તે જગ્યા સાથે ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :**
  1. મારો ભાઇ ગઇકાલે ભરૂચથી આવ્યો. → My brother came from Bharuch yesterday.
  2. મે બેંકમાથી 5000 રૂપિયા ઉપાડ્યા. → I withdrew 5000 Rs. From the bank.
- કોઇ ક્રિયા અમુક સમયથી ચાલુ થશે એવુ બતાવવા માટે પણ From નો ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :**
  1. હુ 1લી એપ્રિલથી કોમ્પ્યુટર ક્લાસમા જોડાઇશ. → I shall join computer classe from 1st April.
  2. હુ સોમવારથી શનિવાર સુધી નવરો નથી. → I am not free from Monday to Sunday.
- આ સિવાય From નો ઉપયોગ થતો હોય તેવા નીચેના શબ્દ સમુહો યાદ રાખશો.

રાજકોટથી અમદાવાદ સુધી – From Rajkot to Ahmadabad.
સવારથી સાંજ સુધી - From morning to evening.
શરૂઆતથી અંત સુધી - From the beginning to the end.
એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યા સુધી – From one place to another place.
હાથોહાથ - From door to door.
સમયેસમયે - From time to time.

✪ To (ટુ) – ની તરફ, ને

- કોઇ સ્થળ, વસ્તુ કે વ્યક્તિ તરફની ગતિ બતાવે છે.
- **Example :**
  1. અમે ક્યારેક આજીડેમ જઇએ છીએ. → We sometimes go to Aji Dam.
  2. મહેરબાની કરીને, મારી પાસે (મારા તરફ) આવ. → Please, come to me.

➢ **To =** ને, કોઈ વ્યક્તિને, એવુ બતાવે છે.
મે કાલે મોટી બહેનને પત્ર લખ્યો. → I wrote a letter to elder sister, yesterday.

✪ At (એટ) – ની સામે, ની તરફ

➢ કોઈ સમય, જગ્યા, વસ્તુ કે વ્યક્તિની ચોક્કસતા આપે છે.
➢ સમયની ચોક્કસતા.
➢ **Example :**
1. હુ સવારના સાત વાગ્યે સ્કુલે જાવ છુ. → I got to school at 7 AM.
2. પોસ્ટમેન દરરોજ બે વાગ્યા આવે છે. → The postman comes at 2 o'clock daily.

➢ સ્થળની ચોક્કસતા, કોઈ ચોક્કસ સ્થળ ઉપરની ક્રિયાની વાત કરવા માટે ઉપયોગ થાય છે.
➢ **Example :**
1. અમે અમદાવાદમા બાપુનગરમા રહીયે છીએ. → We live in Ahmadabad at Bapunagar.
2. હુ મુખ્ય દરવાજે તમારા માટે રાહ જોઈશ. → I shall wait for you at the main gate.

➢ વસ્તુ કે વ્યક્તિની ચોક્કસતા (અહિ at = ની સામે, ની તરફ)
➢ **Example :**
1. મહેરબાની કરીને, બોર્ડ તરફ જુઓ. → Look at the board, please.
2. હુ નબળા વિધાર્થીઓ તરફ હસતો નથી. → I don't laugh at the poor students.

➢ At નો ઉપયોગ થતો હોય તેવા નીચેના Phrases યાદ રાખો.
બપોરે – at noon રાત્રે – at night
શરૂઆતમા – at first અંતમા – at last

✪ By (બાય) – દ્વારા, મા, સુધીમા, બાજુમા

➢ કોઈ વાહન દ્વારા સ્થળાંતર થાય ત્યારે.
➢ **Example :**
ફાલ્ગુની સીટી બસમા કોલેજ જાય છે. → Falguni goes to college by city bus.
- એજ રીતે by car, by taxi, by train, by scooter……………….etc.

➢ By – Beside – પાસે, સાવ નજીક
ખુરશી ટેબલની બાજુમા છે. → The chair is by the table.
➢ કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા ક્રિયા થઈ છે. એવુ બતાવવા માટે.
રાવણને રામ દ્વારા મારી નાખવામા આવ્યો. → Ravana was killed by Ram.
➢ મોડામા મોડુ અમુક સમય સુધીજ, એવુ બતાવવા માટે પણ By વપરાય છે.
અમે સાંજે 6 વાગ્યા સુધીમા તમારા ઘેર પહોંચી જશુ. → We shall reach your home by 6 P.M.

✪ With (વીથ) – ની સાથે, થી

➢ કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિની હાજરી બતાવે છે.
➢ **Example :**
1. હુ મારા કાકા – કાકી સાથે રહુ છુ. → I live with my uncle and aunty.
2. મહેરબાની કરીને, આ દવા દૂધ સાથે લેજો. → Please, take this medicine with milk.

➢ ક્રિયા જે વસ્તુ કે સાધનની હાજરીથી, મદદથી થતી હોય તે સાધનના નામને With લાગે છે.
➢ **Example :**
1. હુ હમેશા બોલ પેનથી લખુ છુ. → I always write with a ball pen.
2. આપણે આપણા કાનથી સાંભળીએ છીએ. → We hear with our ears.

✪ Without (વીધાઉટ) – વગર, વિના

➢ With નુ વિરોધી preposition છે. જે તે વસ્તુ કે વ્યક્તિની ગેરહાજરી બતાવે છે.
➢ **Example :**
1. મારા દાદા લાકડી વગર ચાલતા નથી. → My grandfather does not walk without stick.

2. તમે પુસ્તકો વાંચ્યા વગર પાસ થશો નહિ. → You will not pass without reading books.

✪ Before (બી ફોર) – પહેલા

- અમુક સમયે કે વ્યક્તિની પહેલા એવુ બતાવે છે.
- **Example :**
  1. આપણે પાંચ વાગ્યા પહેલા જૂનાગઢ પહોંચી જશુ. → We shall reach Junagadh before 5 o'clock.
  2. હુ અહિયા તમારી પહેલા આવ્યો. → I came here before you.

✪ After (આફ્ટર) – પછી, પાછળ

- Before નુ વિરોધી preposition છે.
- અમુક સમય પછી એવુ બતાવે છે.
- **Example :**
  1. હુ પાંચ વાગ્યા પછી સ્કુલેથી છુટીશ. → I shall leave he school after 5 o'clock.
  2. આપણે પરિક્ષા પછી પિકનીક ઉપર જશુ. → We shall go on picnic after examination.
- કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિનો પાછળનો ક્રમ અથવા ગતિ બતાવે છે.
  1. જુઓ બિલાડી ઉંદરની પાછળ દોડી રહી છે. → Look, The cat running after a mouse.
  2. સોમવાર, રવિવાર પછી આવે છે. → Monday comes after Sunday.

➔ Exercise

- નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતર કરો.

1	મારી ટોપી મારા માથા ઉપર છે	2	મહેરબાની કરીને, મારા ઘરની સામે ક્રિકેટ રમતા નહિ.
3	તમારા ઘરની બાજુમા કોણ રહે છે ?	4	ત્યા ટીપોય ઉપર એક પંખો છે.
5	અમે રજાના દિવસે તમારા ઘરે આવીશુ.	6	હુ મારા જન્મદિવસે કેક ખરીદુ છુ. તમે ખરીદો છો ?
7	ત્યા ફ્રીઝની બાજુમા શુ છે ?	8	ત્યા ઘરની પાછળ કોનો પ્લોટ છે ?
9	હુ મારા પાઠ વાંચ્યા પહેલા સુતો નથી.	10	ગઈકાલે રવિવાર હતો. હુ આઠ વાગ્યે ઉઠ્યો.
11	આ નેપકિનથી તમારા હાથ લુછી નાખો.	12	હુ હમેશા સાડા છ વાગ્યા પહેલા ઉઠી જાવ છુ.
13	મારી બહેન મારા મમ્મીને રોટલી બનાવવામા મદદ કરે છે.	14	મે ડિસેમ્બર મહિનામા આ મોપેડ ખરીદ્યુ. તમને તે ગમે છે ?
15	તેઓ તોફાની છોકરાઓ છે. હુ તેઓની સાથે રમવા માટે શેરીમા જતો નથી.	16	મારા દાદા ચશ્મા વગર ચાપુ વાંચતા નથી.તેની આંખો નબળી છે.
17	અમે સાંજે ડીનર લીધા પછી ટી.વી જોઇએ છીએ. તમે ટી.વી. જુઓ છો ?	18	મહેમાન મુખ્ય દરવાજે છે. મહેરબાની કરીને, જાવ અને તેઓને લઈ આવો.

➔ Exercise

- **Fill in the blank with appropriate preposition.**
  1. The dog ran.......................the cat. (after, under, behind)
  2. Ramesh was absent ....leave. (with, without, from)
  3. A tall man spoke .... me. (at, to, on)
  4. There is a map .... The wall. (in, to, on)
  5. I am going .... Puna. (at, to, on)
  6. Ganpat goes to school .... his brother. (behind, with, beside)
  7. There is a temple .... the trees. (among, on, after)
  8. I sat .... Ram and Hari. (between, among, after)

9. The dog leapt ………………………. the wall. (on, over, under)
10. We shall play ………………… Dinner. (at, after, with)
11. I saw a large crowd ………………….. our school. (over, near, among)
12. Who is standing ……………………Ashok? (after, at, with)
13. Do not walk…………..me. Walk …………………(behind, after, before)
14. Go and stand ……………………door. (by, to, of)
15. Look, those yellow roses. (at, to, by)
16. I arrived here half an hour …………………….. you. (before, behind, from)
17. I have thirty rupees ………………….. my pocket. (for, in, to)
18. They went ……………………………maiden. (for, in, to)
19. Who is waiting ……………………. the door? (on, at, in)
20. The rain comes ……………………the clouds. (for, from, ever)
21. Put the apple ………………your head. (in, on, over)
22. It is cool to sit ……………………….the banyan tree. (on, under, over)
23. The camel can live ………………….. water for days. (without, in, among)
24. Come and stand ………………………me. (after, over, beside)
25. We cut cloth …………………….scissors. (by, with, for)

 Attention Please…….

➢ અમુક preposition વાક્યમા અમુક શબ્દો સાથે અલગ પ્રકારે, કઈક અલગ જ અર્થ બતાવે છે. જેને બરાબર યાદ રાખો.

Get angry with	નાથી ગુસ્સે થવુ	Travel by	મા મુસાફરી કરવી
Agree with	ની સઆથે સહમત થવુ	Be afraid	નાથી બીવુ
Be famous for	ને માટે જાણીતુ હોવુ	Wait for	ને માટે રાહ જોવી
Trust on	ના પર વિશ્વાસા રાખવો	Be proud of	નુ ગૌરવ કરવુ
Be interested in	મા રસ હોવો	Be busy with	ની સાથે પ્રવૃત હોવુ
Be in search of	ની તલાશમા હોવુ	Pay attention to	ને માટે ધ્યાન આપવુ
Be good at	મા નિપુણ હોવુ	Die for	ને માટે મરવુ
Be fond of	નો શોખ હોવો	Suffer from	ના થી પીડાવુ
Be tired of	નાથી થાકી જવુ	Take care of	ની કાળજી લેવી
Attend to	મા ધ્યાન આપવુ	Beware of	થી ચેતતુ રહેવુ
Shortage of	ની તંગી હોવી	Be satisfied with	ના થી સંતુષ્ટ હોવુ
Be ashamed of	નાથી શરમાવુ	Die of	થી મરવુ
Die in	મા મરવુ	Look at	ની સામે જોવુ
Laugh at	ની સામે હસવુ	Depend upon	ની પર આધાર રાખવો
By watch	ઘડીયાળમા	In ink	શાહીથી(મા)
on foot	પગ ઉપર (ચાલીને)	On success	સફળતા ઉપર (માટે)

✪ PREPOSITION, PART – 2

Above	ઉપર, થી ઉંચે	Up	ઉપર તરફ, આગળ તરફ
Below	નીચે	Till	સુધી
Down	નીચે તરફ	Up to	સુધી
Into	મા, અંદર, અંદર તરફ	As	તરીકે
Out of	માથી બહાર	About	અબાઉટ
Inside	અંદરની બાજુએ	During	દરમ્યાન
Outside	બહારની બાજુએ	Besides	ઉપરાંત
Against	ની વિરુધ્ધ	Across	પેલેપાર, અઅરપાર
Around	આસપાસ	Except	જેવી, જેવો, જેવુ, જેવા

✪ Above – ઉપર, થી ઉંચે

- અમુક વસ્તુ કે વ્યક્તિ, બીજી કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિથી ઉંચી છે તે બતાવવા માટે આનો ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :**
  1. ઘડિયાળ બારીથી ઉંચી છે. → The clock is above the window.
  2. મારૂ નામ આ લીસ્ટમા તારા નામની ઉપર છે. → My name is above your name in this list.

✪ Up - ઉપર, આગળ તરફ

- નીચેથી ઉપર તરફ અને સમાંતરે આગળ તરાફને ગતી બતાવે છે.
- **Example :**
  1. હુ આ થાંભલા ઉપર ચડુ છુ. → I can climb up this pole.
  2. પોસ્ટમેન શેરીની આગળની તરફ જઈ રહ્યો છે. → The postman is going up the street.

✪ Below – નીચે, ની નીચે, થી નીચે.

- આ above નુ વિરોધી છે.
- ક્રમમા કોઇ વસ્તુ, બીજી વસ્તુની નીચે હોય ત્યારે below વપરાય છે.
- **Example :**
  1. તારુ નામ મારા નામની નીચે છે. → Your name is below mine.
  2. પંખો છતની નીચે છે. → The fan is below the ceiling.

✪ Down – નીચે, નીચે તરફ

- Up નુ વિરોધી છે.
- કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિની ઉપરથી નીચે તરફ અને સમાંતરે આગળથી નીચે તરફની ગતિ બતાવે છે.
- **Example :**
  1. મહેરબાની કરીને. ઝાડથી નીચે ઉતરો. → Please, climbed down the tree.
  2. બસ રોડથી નીચે તરફ આવી રહી છે. → The bus is coming down the road.

✪ Into - અંદર, અંદર તરફ

- Into = In + to = અંદર + ની તરફ =અંદર તરફ
- કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિની કોઇ એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાની અંદર તરફની ગતિ સ્પષ્ટ કરવા માટે ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :** તેણે તેની પેન તેના ખિસ્સામા મૂકી. → He put his pen into his pocket.
- કોઈ વસ્તુની સ્થિતિમા થતો ફેરફાર બતાવવા માટે પણ Into વપરાય છે. અહિયા Into = મા થાય છે.
- **Example :** તેણે તેની મિલકત ત્રણ ભાગમા વહેંચી દીધી. → He divide property into three parts.

✪ Out of – માથી બહાર.

- Into નુ વિરોધી છે.
- કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિની અંદરથી બહાર તરફની ગતિ બતાવે છે.
- **Example :**
  1. હવે, વાઘ પાંજરામાથી બહાર આવી રહ્યો છે. → Now, the tiger is coming out of the cage.
  2. અમે કદાચ રવિવારે બહારગામ જઇશુ. → We may go out of city on Sunday.

✪ Inside – ની અંદરની બાજુએ

- Inside = In + side = અંદર + બાજુએ = અંદરની બાજુએ.
- અમુક સપાટીથી અંદરની બાજુએ કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિ છે, તેવુ બતાવવા માટે ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :**
  1. પટ્ટાવાળાએ ઓફિસની અંદર બેસવુ જોઇએ નહિ. → The peon should not sit inside the office.
  2. અંજલી દરવાજાની અંદર ઉભી છે. → Anjali is standing inside the gate.

✪ Outside – ની બહારની બાજુએ

- Outside = Out + side = બહાર + બાજુએ = બહારની બાજુએ.
- કોઇ વસ્તુ કે વ્યક્તિ કોઇ સપાટીથી બહારની બાજુએ છે, તેવુ બતાવવા આનો ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :**
  1. પટ્ટાવાળાએ ઓફિસની બહાર બેસવુ જોઇએ. → The peon should sit outside the office.
  2. ભિખારી દરવાજાની બહાર ઉભો છે. → The beggar is sitting outside the gate.

✪ Till – સુધી

- સમયની મર્યાદા બતાવે છે.
- **Example :**
  1. અમે શુક્રવાર સુધી ત્યા રોકાઇશુ. → We shall stat there till Friday.
  2. આવતીકાલ સુધી, આવજો. → Good bye till tomorrow.

✪ Up to – સુધી

- Up to = Up + to = આગળ + તરફ = સુધી
- સ્થળ/અંતરની મર્યાદા આપે છે.
- **Example :**
  1. કોઇ અમેરિકા સુધી ચાલીને જઇ શકે છે? → Can anybody o on foot up to America?
  2. તમને દસ ટકા સુધી કન્સેશન મળી શકે છે. → You can get concession up to 10%

✪ As – તરીકે

- અમુક વ્યક્તિ તરીકે, એવો અર્થ આપે છે.
- **Example :** તે ત્યા ક્લાર્ક તરીકે કામ કરે છે. → He works there as a clerk.

✪ About - ના વિશે, લગભગ

- અમુક વસ્તુ કે વ્યક્તિના વિશે વાત કરવા માટે વપરાય છે.
- **Example :**
  1. મને તારા રિઝલ્ટ વિશે જાણવુ ગમશે. → I would like to know about your result.
  2. તમે મારા વિશે ચિંતા કરતા નહિ. → You don't worry about me.
- અમુક સમયનુ અનુમાન કરવા માટે. About લગભગ, આશરે
  1. લગભગ અગિયાર વાગ્યા છે. → It is about 11 o'clock.
  2. મહેમાન લગભગ બાર વાગ્યે આવશે. → The guests will come at about 12 o'clock.

✪ Against – ની વિરુધ્ધ, ની સામે

- અમુક વસ્તુ કે વ્યક્તિ કે નિતિ – નિયમની વિરુધ્ધમા વાત કરવા માટે આનો ઉપયોગ થાય છે
- **Example :** આપણે આપણા માતા પિતાની વિરુધ્ધમા બોલવુ ન જોઇએ.

: We should not speak against our parents.

✪ Across - પેલેપાર, આરપાર, સામેની બાજુએ

- અમુક વિસ્તારની સામેની બાજુની, સામા કાઠાની વાત કરવા માટે આનો ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :** ત્યા નદીને સામે કાંઠે એક મંદિર છે. → There is a temple across the river.
- સામે કાંઠે જવા માટેની ગતિ દર્શાવવા માટે.
- **Example :** તમે જંગલની આરપાર એકલા જઈ શકો છો ? → Can you go alone across the jungle?

✪ Around - ની આસપાસ, ચો તરફ, ચારેય બાજુ

- કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિની આસપાસ, ચારેય બાજુએ કોઈ બીજી વસ્તુ છે તે બતાવવા આનો ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :** રાજકોટની આસપાસ ઘણા ગામડાઓ છે. → There are many villages around Rajkot.

✪ Beside - ઉપરાંત, વિશેષણમા, વધારામા.

- કોઈ એક વસ્તુ કે વ્યક્તિના ઉપરાંતમા બીજી કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિ છે. તેવુ બતાવે છે.
- **Example :** હુ ક્રિકેટ ઉપરાંત ઘણી બધી રમતો રમુ છુ. → I play many other games besides cricket.

✪ During – દરમ્યાન, માં

- સમયના અમુક ગાળા દરમ્યાન વાત કરવી હોય ત્યારે.
- **Example :** તમારે પિરિયડ દરમ્યાન વાતો કરવી જોઈએ નહી. → You should not talk during the period.

✪ Except – સિવાય, ને બાદ કરીને

- કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિને અમુક વાતમાથી બાદ કરીને, બાકાત કરવાના અર્થમા આનો ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :** મને ચોમાસા સિવાય બધી જ ઋતુઓ ગમે છે. → I like all other seasons except Monsoon.

✪ Like – જેવો, જેવી, જેવા, જેવુ, ની જેમ

- આમતો "Like = ગમવુ" એ મુખ્ય ક્રિયાપદ છે.
- પરંતુ Like એ જ્યારે preposition તરીકે વપરાય ત્યારે તેનો અર્થ અમુક વસ્તુ કે વ્યક્તિ "ની જેમ" અથવા "ના જેવુ" એવો થાય છે.
- **Example :** સવિતાબેન તેણીના ઘરમા નોકરની જેમ કામ કરે છે. → Savitaben works in her house like a servant.

➔ Exercise

- નીચેના વાક્યોમા નુ અંગ્રેજી યોગ્ય preposition મુકીને કરો.

1. આ લીસ્ટમા મારા નામની ઉપર ત્રણ નામો છે.
2. મારો બાયોડેટા નીચે આપેલો છે.
3. ત્યા શેરીમા કીચડ છે, રીક્ષા આગળ જઈ શકશે નહી.
4. નીચે બેસો અને લખવાનુ ચાલુ કરો.
5. રાજુ સીડીએથી નીચે પડી ગયો.
6. તારુ પેન્ટ ઉંચુ ચડાવ.
7. તમે આ લેટરને અંગ્રેજીમા ભાષાંતર કરી દેશો ?
8. આ ગાજરને નાના ટુકડાઓમા કાપી નાખો.
9. મે દસમાથી નવ પ્રશ્નના જવાબ લખ્યા છે.
10. તમારા મોજા ધુંટણથી ઉચા ન હોવા જોઈએ.
11. તારા કુતરાને ઘરમા લાવતો નહી.
12. ટોળુ કમિશ્નરની ઓફિસની બહાર ઉભુ છે.
13. પટ્ટાવાળાએ ઓફિસની બહાર બેસવુ જોઈએ.
14. ડોક્ટર દવાખાનાની અંદર નથી?

15. અમે કદાચ શનિવાર સુધી ત્યા રોકાઈશુ.
16. તમે કોમ્પ્યુટર વિશે શુ જાણો છો ?
17. અમે લગભગ છ વાગ્યે ક્લાસેથી ફ્રી થઇ જઇશુ.
18. તમે સ્ટેશન સુધી ચાલીને જશો ?
19. મેડમ, આ સાડી ખરીદી લ્યો. કિમત વિશે ચિંતા ન કરો.
20. તેણી કણસાગરા કોલેજમા ઇંગ્લીશ લેક્ચરર તરીકે કામ કરી રહી છે.
21. પિન્ટુ, તુ રસ્તાની આરપાર એકલો જતો નહિ.
22. મારુ ઘર આ મેદાનને સામે છેડે જ છે.
23. તમે મને રવિવાર સિવાય મારી ઓફિસે મળી શકો છો.
24. હુ તેણીની વિરુધ્ધમા કઈ કહેવા ઈચ્છતો નથી.
25. ભણેલી સ્ત્રીઓ ઘરકામ ઉપરાંત ઘણી પ્રવૃતિઓ કરે છે.
26. જુઓ, ત્યા રસ્તાને પેલેપાર એક મોચી છે.
27. મુખ્ય મહેમાન ઉપરાંત ત્યા સ્ટેજ પર ઘણા મહેમાનો હતા.
28. આપણે આપણા માતા પિતાની વિરુધ્ધ કામ કરવુ જોઈએ નહી.
29. હુ દુનિયાની ચારેય બાજુએ મુસાફરી કરવા ઈચ્છુ છુ.
30. આ કાયદાની વિરુધ્ધ છે.

❖ CHAPTER – 11

❖ CONJUNCTIONS (સંયોજકો)

➔ (and, or, but, because, as, since, so, therefore, also, too, even)

➢ જે શબ્દ બે વાક્યો, બે શબ્દસમુહો કે બે નામને જોડવાનુ કામ કરે છે, તેને સંયોજક(Conjunctions) કહે છે.

✪ And – અને

➢ બે નામ અથવા બે વાક્યને જોડે છે.
➢ **Example :**

1. આ કાળૂ અને સફેદ ટેલિવિઝન છે. → This is a black and white television.

✪ Or – અથવા, કે

➢ બે વસ્તુ કે વ્યક્તિમાથી કોઇ એક એવુ બતાવે છે.
➢ **Example :**

1. પત્ર અથવા એપ્લિકેશન લખો. → Write the letter or the application.
2. તમે શુ પીશો ? ચા કે કોફી. → What will you take? Tea or coffee.

✪ But – પણ, પરંતુ.

➢ આ સંયોજક વિરોધાભાસ, સંકોચ બતાવે છે.
➢ **Example :**

1. હુ અંગ્રેજી વાંચી શકુ છુ પણ હુ બરાબર બોલી શકતો નથી. → I can read English but I cannot speak well.
2. હુ કોમ્પ્યુટર શીખવા ઈચ્છુ છુ પરંતુ મારી પાસે ટાઇમ નથી. → I want to learn computer but I do not have time.

✪ Because , As, Since - કારણ કે

➢ આ બધા કારણ દર્શક સંયોજકો છે. કોઈપણ ક્રિયાનુ કારણ બતાવવા માટે આનો ઉપયોગ થાય છે.
➢ Because બે વાક્યોને જોડવા વચ્ચે વપરાય છે.

➢ **Example :**

1. હુ અંગ્રેજી શીખુ છુ કારણ કે મને અભ્યાસમા ઉપયોગી છે. → I am learning English because it is useful to me in my study.
2. શ્રીમાન પટેલ સુખી છે કારણ કે તેને નાનુ કુટુંબ છે. → Mr. Patel is happy because he has a small family.

➢ As અને Since બે વાક્યોને જોડવા વાક્યની શરૂઆતમા વપરાય છે. પાછળનુ વાક્ય આગળ અને આગળનુ વાક્ય પાછળ લખાય છે. વચ્ચે કોમાની નિશાની મુકાય છે. વાક્યના અર્થમા કઈ ફેર પડતો નથી.

➢ **Example :**

શ્રીમાન પટેલ સુખી છે કારણકે તેને નાનુ કુટુંબ છે.
As Mr. Patel has a small family, he is happy.
Since Mr. Patel has a small family, he is happy.

✪ So, Therefore - તેથી, જેથી, એટલે, માટે

➢ આ બન્ને પરિણામ દર્શક સંયોજકો છે. બન્નેનો અર્થ સરખો છે. બે વાક્યને જોડવા માટે ઉપયોગ થાય છે.

➢ **Example :**

1. અંગ્રેજી મને મારા અભ્યાસમા ઉપયોગી છે માટે હુ તે શીખુ છુ. → English is useful to me in my study so I am learning it.
2. અમે અગાસી ઉપર આમ તેમ દોડી રહ્યા હતા તેથી મારા મમ્મી અમને ખીજાયા. → We were running here and there on the terrace therefore my Mummy scolded us.

✪ Also, Too, Even - પણ

➢ આ સંમતિ બતાવતા ક્રિયા વિશેષણ છે. કર્તા,કર્મ, કે ક્રિયાપદ ઉપર ભાર મુકવા માટે વપરાય છે.

➢ Also અને Too હકાર વાક્યમા વપરાય છે.

➢ Even નકાર વાક્યમા વપરાય છે.

➢ **Example :**

➢ **Also કર્તા સાથે હોય તો કર્તાની પાછળ :**

1. હુ પણ એક શિક્ષક છુ. → I am also a teacher.
2. અમે પણ પેપ્સોડન્ટ વાપરીએ છીએ. → We also use Pepsodent.

➢ **Also કર્મની સાથે હોય તો કર્મની પાછળ :**

1. મારી પાસે માખણ પણ છે. → I have butter also.
2. અમે સિંહને પણ જોયા. → We saw lions also.

➢ **Too એ સંમતિ ઉપરાંત ભાર બતાવવા માટે કર્તા કે કર્મની સાથે વપરાય છે.**

1. હુ પણ અંગ્રેજી સમજુ છુ. → I, too, understand English.
2. હુ અંગ્રેજી પણ સમજુ છુ. → I understand English, too.

➢ **Even એ નકાર વાક્યમા કર્તા સાથે વપરાય તો કર્તાની આગળ...**

1. તમે પણ નિયમિત નથી. → Even you are not regular.
2. હુ આ કાર્યક્રમમા ભાગ લઈ રહ્યો નથી.મારા મિત્રો પણ ભાગ લઈ રહ્યા નથી. → I am not taking part in this program. Even my friends are not taking part.

➢ **Even કર્મ સાથે વપરાય તો કર્મની આગળ..**

1. હુ ટી.વી. પણ જોતો નથી. → I do not watch even television.
2. અમારી પાસે ટેપરેકોર્ડર પણ નથી. → We have not even tape recorder.

❖ CONJUNCTIONS, PART - 2

➔ **(Though, although, otherwise, that, if, unless, till, until, either………or, either…………..nor)**

✪ Though , Although - છતા પણ, તોપણ, પણ, પરંતુ.

Motion Career Academy

Junagadh, Mo-82383 52157

મોશન કેરીયર એકેડેમીના તારલાઓ

મહેશ ભારવાડિયા
MGVCL,UGVCL
ઓફીસ આસી.(સચિવાલય)
હાઇકોર્ટ ક્લાર્ક
બિન સચિવાલય
મો:- ૮૮૬૬૨૮૫૫૧૯

તુલસી ગાલોરીયા
હાઇકોર્ટ ક્લાર્ક
બિન સચિવાલય ક્લાર્ક
મો:- ૯૫૭૪૦ ૬૨૪૨૨

રાહુલ કાંબલીયા
ગ્રામ સેવક-જૂનાગઢ
મો:- ૯૬૮૭૫ ૫૪૧૨૦

રામ બારિયા
શિક્ષક (TET)
મો:- ૮૪૬૯૯ ૮૮૭૩૧

દિનેશ જોગલ
હાઇકોર્ટ ક્લાર્ક
બિન સચિવાલય ક્લાર્ક
મો:- ૯૫૭૪૨ ૬૧૩૩૧

સંજય કંડોરીયા
બિન સચિવાલય ક્લાર્ક
મો:- ૯૭૨૪૨ ૯૩૩૬૩

વિજય કંડોરીયા
રેવન્યુ તલાટી
મો:- ૯૬૮૭૫૭૩૭૪૮

કરન ભારાઇ
પંચાયત તલાટી- જૂનાગઢ
મો:- ૯૫૭૪૨ ૬૧૩૩૧

અંકિત મહેતા
પંચાયત તલાટી-જૂનાગઢ
મો:- ૮૭૫૮૮ ૫૮૦૨૨

વજસી વરૂ
પોલીસ કોન્સ્ટેબલ
મો:- ૯૦૯૯૮૪૭૯૪૦

રામદે ભેડા
પોલીસ કોન્સટેબલ
મો:- ૮૯૮૦૬૦૦૫૦૫

નિલેશ નાઘેરા
પોલીસ કોન્સટેબલ
મો:- ૭૦૪૬૨૫૧૦૨૫

પરબત બંધિયા
પોલીસ કોન્સ્ટેબલ
મો:- ૯૯૦૯૮ ૮૨૪૨૩

વિજય વરૂ
બિન સચિવાલય
પોલીસ કોન્સ્ટેબલ
મો:- ૮૨૬૪૪ ૮૨૦૮૪

નિલેશ ચુડાસમા
P.G.V.C.L.
મો:- ૮૫૧૧૫ ૧૧૯૭૬

રાજેશ ભટાણીયા
પોલીસ કોન્સ્ટેબલ
મો:- ૯૯૭૪૭ ૪૧૩૬૬

હેતલબેન સોલંકી
પંચાયત તલાટી - મોરબી
ફોરેસ્ટ ગાર્ડ
પોલીસ કોન્સ્ટેબલ

ભીનીબેન સોલંકી
ફોરેસ્ટ ગાર્ડ

ચાર્મીબેન પરમાર
રેવન્યુ તલાટી

રશ્મિતાબેન મૈતર
ફોરેસ્ટ ગાર્ડ

હિરલબેન મૈતર
પોલીસ કોન્સ્ટેબલ

ભાવિકાબેન મૈતર
પોલીસ કોન્સ્ટેબલ

રિંકલબેન મૈતર
ફોરેસ્ટ ગાર્ડ
પોલીસ કોન્સ્ટેબલ

ક્રિષ્નાબેન સોલંકી
ફોરેસ્ટ ગાર્ડ

જીજ્ઞાશાબેન પરમાર
પોલીસ કોન્સ્ટેબલ

- Though એ although નુ ટુંકાવેલુ રૂપ છે બન્ને વચ્ચે કઇ ફરક નથી.
- આ બન્ને સંયોજકો BUT ની જેમ જ વિરોધ બતાવવા માટે વપરાય છે.
- BUT હંમેશા બે વાક્યોમા વચ્ચે વપરાય છે. જ્યારે Though અને Although એ વાક્યની શરૂઆતમા વપરાય છે. જેમકે........
- **Example :**
  1. તે હોશિયાર છે છતા પણ વાર્ષિક પરિક્ષામા પાસ થતો નથી. → Though he is clever, he does not get through the annual exam.
  2. પંકજભાઈ ખુબજ મહેનત કરે છે છતા પણ તેને પ્રમોશન આપવામા આવતુ નથી. → Though Pankajbhai works hard, he is not promoted.
- Though અને although ક્યારેક બે વાક્યમા વચ્ચે પણ જોવા મળે છે.
  Some offers are not transferred though they take a bribe.

✪ Otherwise – નહિતો, નહિતર.

- સામેની વ્યક્તિને કઇ કહેવામા આવે અને જો એ વ્યક્તિ એ પ્રમાણે ન વર્તે તો તેનુ શુ પરિણામ આવશે. તે બતાવવા માટે આનો ઉપયોગ થાય છે.
- ખાસ કરીને બે પ્રકારની રચના Otherwise સાથે વપરાય છે.
  - આજ્ઞા અને સલાહ સુચન વ્યક્ત કરતા વાક્યો સાથે.
    Example : સખત મહેનત કરો નહિતો તમે નાપાસ થશો. → Work hard otherwise you will fail.
  - શક્યતા, અફસોસ વ્યક્ત કરતા વાક્યો સાથે.
  - અહિ શક્યતા વ્યક્ત કરવા માટે could નહિતો would વપરાય છે.
    Example : હુ ગેરહાજર હતો નહિતો હુ આ ટેસ્ટ પાસ કરી શક્યો હોત.
    : I was absent otherwise I could have passed this test

✪ That – કે, એ, એમ

- That ને આપણે દર્શક સર્વનામ તરીકે, પેલુ,પેલી, પેલા, પેલો, જેવા અર્થમા શીખી ગયા છીએ.
- અહિયા આપણે તેને સંયોજક તરીકે બે વાક્યને જોડવા માટે શીખીશુ.
- **Example :**
  1. હુ આશા રાખુ છુ કે તમે ત્યા મજામા હશો. → I hope that you will be quite well there.
  2. હુ જાણુ છુ કે ઇંગ્લીશ દરેક જગ્યાએ વપરાય છે. → I know that English is used everywhere.
- અંગ્રેજીમા જો પ્રથમ વાક્ય ભૂતકાળમા હોય તો બીજુ વાક્ય પણ ભૂતકાળમા હોવુ જરૂરી છે.
- **Example :** શિક્ષકે કહ્યુ કે રાજેશ હોશિયાર છે. → The teacher said that Rajesh was clever.
- That નો લોપ થતો હોય છે મતલબ તેને લખાતુ નથી જેમકે.....
  હુ આશા રાખુ છુ કે તમે મને સમજી શકો છો. → I hope you can understand me.

✪ If - જો......તો, Unless – જો......નહિતો

- If ને unless એ શર્તી સંયોજકો છે.
- If હકારાત્મક છે Unless નકારાત્મક અર્થ ધરાવે છે.
- If અથવા Unless ને વાક્યની શરૂઆતમા મુકાય છે.
- If અથવા unless થી બનતા વાક્યોને adverb clause of condition કહેવાય છે.

★ **સાદો વર્તમાનકાળ અને સાદો ભવિષ્યકાળની ક્રિયાઓ જોડવા માટે.**

If	**સાદો વર્તમાનકાળ**	**સાદો ભવિષ્યકાળ**
Unless	**સાદો વર્તમાનકાળ**	**સાદો ભવિષ્યકાળ**

- **Example :**
  1. જો તમે તમારો બર્થડે ઉજવશો તો અમે તમને એક સુંદર ભેટ આપીશુ.
     If you celebrate your birthday, we shall give you a beautiful present.
  2. જો તેણી તેણીની ભૂલ કબુલ કરી લેશે તો હુ તેણી ને માફ કરી દઇશ.

If she admits her fault, I shall forgive her.

- ઉપરના બન્ને વાક્યમા પ્રથમ ગુજરાતી વાક્ય સાદા ભવિષ્યકાળનુ છે, પરંતુ અંગેજીમા શરત હમેશા વર્તમાનકાળમા રજુ થાય છે. માટે એ પ્રથમ વાક્યોનો સાદા વર્તમાનકાળમા લેવાય છે.
- **નકારાત્મક વાક્યો If થી પણ બની શકે, Unless થી પણ બની શકે.**
- **Example :**
  1. જો તુ સ્કુલે જઈશ નહિ તો શિક્ષક તને સજા કરશે.
     If you don't go to school, the teacher will punish you.
     Unless you go to school, the teacher will punish you.
  2. જો તમારી પાસે હિંમત ન હોય તો તમે પ્રગતિ કરી શકો નહિ.
     If you have not courage, you cannot make progress.
     Unless you have courage, you can not make progress.
- **If + not/don't/doesn't = Unless**
- **Example :**
  1. જો તમે વાંચશો તો તમે પાસ થશો.
     If you read, you will pass
- **અહિ if ની સાથે not, don't, doesn't નથી માટે તે હકારાત્મક છે. અને જો If ની જગ્યાએ Unless વાપરીએ તો unless નકારાત્મક હોવાથી વાક્યનો અર્થ બદલાય જાય છે. તેથી અર્થને જાળવી રાખવા માટે પાછળના વાક્યને હકાર હોય તો નકાર અને નકાર હોય તો હકાર કરવુ પડે.**
- ઉપરના વાક્યને નકાર કરીએ તો.........
  જો તમે વાંચશો નહિ તો તમે પાસ થશો નહિ.
  Unless you read, you will not pass.
- **If અને Unless ને વાક્યો ફેરબદલી કરીને પણ લાવી શકાય છે. જેમકે.....**
  - We shall give you present if you celebrate your birthday.
  - The teacher will punish you unless you go to school.

★ **પૂર્ણ ભૂતકાળની સાથે શક્યતા કે અફસોસ વ્યક્ત કરતા વાક્યોને જોડવા માટે**

- **Example :**
  1. જો તે અમેરિકા ગયો હોત તો તે ઘણા રૂપિયા કમાઈ શકતો હોત.
     If he had gone to America, he could have earned a lot of money.
  2. જો રણતુંગાએ કેચ છોડ્યો ન હોત તો ગાંગુલી સદી બનાવી શકત નહિ.
     If Rantunga had not dropped thae catch, Ganguly could not have made century.
  3. જો મારી પાસે લાકડી હોત તો હુ તે ચોરને ખુબ મારત.
     If I had a stick, I would have beaten the thief badly.
- If વાળા વાક્યોમા if નો લોપ કરી had ને વાક્યની શરૂઆતમા લખી શકાય છે.જેમકે.......
  He had gone to America, he could have earned a lot of money.
  Had I committed accident, I would have sold out my bike.

★ **કાલ્પનિક વાક્યોમા If વપરાય છે.**

- આવા વાક્યોમા મુખ્યક્રિયાપદ તરીકે to be નુ ભુતકાળનુ રૂપ were જ વપરાય છે. જેમકે
  જો હુ વડાપ્રધાન હોત તો! → If I were Prime Minister!
  જો તે પૈસાદાર હોત તો! → If he were a rich man!
  જો તમે મારી જગ્યાએ હોત તો! → If you were in my place!

★ **સંયોજકથી જોડાયેલા વાક્યોને પ્રશ્નાર્થ કરવુહોય તો જે વાક્યમા પ્રશ્નાર્થનો સેન્સ હોય તેને આગળ લખવાનુ હોય છે. જેમકે............**

  - જો હુ સમયસર ફી ન ભરુ તો તમે મારૂ એડમિશન રદ કરી નાખશો ?
    Will you cancel my admission if I don't pay the fees in time ?
  - જો તમારી પાસે વાહન હોત તો તમે પ્રદર્શન જોવા આવત ?

Would you have come to see the exhibition if you had a vehicle ?

✪ Till – જ્યા સુધી........ત્યા સુધી.............

✪ Until – જ્યા સુધી નહિ...........ત્યા સુધી.

- **Till = સુધી, અ**
- **Example :**
- અમે અહિયા સોમવાર સુધી રોકાઈશુ.
  We shall stay here till Monday.
- જ્યારે Till/Until સંયોજક તરીકે વપરાય છે ત્યારે તેની સાથે સમય બતાવતુ એક નાનુ વાક્ય જોડાયેલુ હોય છે. તેને ઉપવાક્ય કહે છે.
- Till/Until સહિતના ઉપવાક્યને 'સમયદર્શકક્રિયા વિશેષણરૂપ ઉપવાક્ય' કહે છે.
- બન્નેના ઉપયોગમા ખાસ કઈ ફરક નથી......
- **Example :**
  1. દશ વાગે ત્યા સુધી અહિયા વાંચો.
     Read here till it is 10 o'clock.
  2. જ્યા સુધી હુ તમને કહુ નહિ ત્યા સુધી તમે જતા નહિ.
     You don't go until I tell you.
- Until વાળા વાક્યને આગળ પણ લખી શકાય છે.
  Until I asked you, she didn't speak anything.

✪ Either ....or – બેમાથી એક

- એ બે વિકલ્પોમાથી કોઇ એકનો ઉલ્લેખ કરવા માટે વપરાય છે. જેમકે.......
- **Example :**
  1. રાજેશ પાસે બેટ અથવા બોલ બે માથી એક છે.
     Rajesh has either a bat or a ball.
  2. જાડેજા અથવા ગાંગુલી બેમાથી એક કેપ્ટન બનશે.
     Either Jadeja or Ganguly will become the captain.

✪ Neither ....nor – બેમાથી એકેય નહિ.

- આનો ઉપયોગ બેમાથી એકેય નહિ એવો થાય છે.
- નકારસૂચવતુ હોવાથી તેની સાથે જોડાતા ઉપવાક્યમા 'not' આવી શકે નહિ.
- **Example :**
  1. તે અંગ્રેજીમા લખવા કે બોલવા શક્તિમાન નથી.
     He is neither to write nor to speak English.
  2. મને અથવા મારી પત્નિ બેમાથી એકેય ને ખીચડી ભાવતી નથી.
     Neither I nor my wife likes hotch potch.

➔ Exercise

- Fill in the blanks.
  1. Our teacher is kind .... I like him. (and, because, so)
  2. She is weak .... she walks fast. (and, or, but)
  3. Give me my dictionary .... I shall complain my teacher about it. (but, otherwise, and)
  4. Naresh got good marks .... he was dull. (though, and, or)
  5. Help yourself .... God will help you. (and, but, otherwise)
  6. The doctor came .... The patient had died. (after, till, while)
  7. Abhay was praised for his courage .... he had saved the life of an inured person. (so, because, and)

8. We went home ……………………… the rain had stopped. (after, but, so)
9. He fell down …………………… he was walking along the sea-shore. (while, and, till)
10. Wait …………………. your turn comes. (when, and, before)
11. Don't go …………………. I tell you. (until, before, so)
12. I caught the train ……………………….. I had walked very fast. (so, because, but)
13. My father is old ……………. he is healthy. (but, because, so)
14. The train had left the station ………………… We reached the station. (when, and, till)
15. Don't stop ……………… You get success. (and, if, until)

- અમુક Phrase Preposition કે જેઓ સંયોજકો જેવા લાગે છે અને સંયોજકોની જેમ જ વાક્યમા વપરાય છે. તેઓને યાદ રાખો અને તમારી જાતે વાક્યોમા પ્રયોગ કરો.

✪ According to – ના પ્રમાણે, ના મુજબ, ના કેહવા પ્રમાણે

- વાક્યમા વચ્ચે અથવા આગળ વપરાય છે.
- **Example :**

1. હુ હમેશા મારા પપ્પાની સલાહ પ્રમાણે કામ કરૂ છુ.
   I always work according to my father's advice.
2. આ ટાઇમ ટેબલ પ્રમાણે ટ્રેઈન સવા સાત વાગે આવશે.
   According to this time table, the train will arrive at 7:15 P.M

✪ Because of, on account of, owing to – ના લીધે, ના કારણે, ના હિસાબે

- ત્રણેય સરખા છે, વાક્યમા વચ્ચે અથવા આગળ વપરાય છે.
- **Example :**

1. તેણીએ તેણીના કુટુંબીક પ્રોબ્લેમને હિસાબે નોકરી છોડી દીધી.
   She left her job because of her family problem.
   She left her job on account of her family problem.

✪ In spite of, Despite – છતા પણ, તોપણ

- But, Though જેવા જ અર્થ આપે છે. વાક્યની શરૂઆતમા મુકાય છે.
- **Example :**

1. તેના બધા પ્રયત્નો છતા પણ, તે પાસ થઇ શક્યો નહિ.
   In spite of all his efforts, he could not pass.
   Despite all his efforts, he could not pass.

✪ In order to, with a view to – ના ઈરાદાથી, ના હેતુથી ના ધ્યેયથી

- બન્નેનો અર્થ સરખો છે, પણ In order to + મૂળરૂપ અને with a view + ing વાળુ રૂપ આવે છે.
- **Example :**

1. ઘણા લોકો પૈસા કમાવાના ઈરાદાથી ફોરેન જાય છે.
   Many people go to foreign countries in order to earn money.
2. તે એન્જિનિયરીંગ શીખવાના હેતુથી વડોદરા ગયો છે.
   He has gone to Vadodara with a view to learning engineering.

❖ CHAPTER – 12

✪ INDEFINITE PRONOUNS (અનિશ્ચિત સર્વનામો)

➔ (Each, Every, All, Both, Any, Some, None, Nothing, Nowhere, Never)

- જે શબ્દ કોઇ અજ્ઞાત નામને બદલે વપરાય તેનેઅનિશ્ચિત સર્વનામ કહેવાય છે.
- અમુક અનિશ્ચિત વસ્તુઓ માટે, જગ્યા માટે અને સમય માટે પણ અમુક સર્વનામો છે. જેને ક્રમશ સમજીએ.

- અગત્યના શબ્દો.

દરેક	- each	વ્યક્તિ	- one/body	બન્ને	- both
દરેક	- every	વસ્તુ	- things	બધા	- all
જગ્યા	- where	સમય	- time	કોઈ, કઈ, કોઈપણ	- any

✪ **Each - દરેક, પ્રત્યેક**

- બે કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓ કે વસ્તુઓમાથી દરેક વિશે વાત કરવી હોય ત્યારે each વપરાય છે.
- Each એ વિશેષણ તરીકે અને સર્વનામ તરીકે એમ બન્ને રીતે વપરાય છે.
- **વિશેષણ તરીકે :**

1. ત્યા બે બસો છે. દરેક બસમા સાઈઠ મુસાફરો છે.
   There are two buses. There are sixty passengers in each bus.
2. પેલા બસ ડ્રાઈવરો છે. દરેક ડ્રાઈવર ધુમ્રપાન કરી રહ્યો છે.
   Those are bus drivers. Each driver is smoking.

- **સર્વનામ તરીકે**

1. આ હોશિયાર બાળકો છે. દરેકને એક ચોકલેટ આપો.
   These are clever children. Give one chocolate each.
2. ત્યા થોડીક છોકરીઓ છે. દરેક પાસે એક લાલ ફુલ છે.
   There are some girls. Each has a red flower.

✪ **Every - દરેક, પ્રત્યેક**

- બે કે તેથી વધારે વસ્તુઓકે વ્યક્તિઓમાની દરેક વિશે સમુહમા વાત કરવી હોય ત્યારે આબો ઉપયોગ થાય છે.
- Each અને Every વચ્ચે ખાસ કાઈ તફાવર નથી. છતા પણ કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિની વ્યક્તિગત વાત કરવા માટે each વપરાય છે. અને સમુહમા વાત કરવાની હોય ત્યારે every વપરાય છે.
- Every પણ વિશેષણ અને સર્વનામ, એમ બન્ને રીતે વપરાય છે.
- **વિશેષણ તરીકે.**

1. આજે દરેક વિધાર્થી હાજર છે.
   Every students is present today.
2. જવાહરલાલ નહેરુ દરેક બાળકને ચાહત હતા.
   Jawaharlal Nehru loved every child.

- **સર્વનામ તરીકે.**
- Every સર્વનામ તરીકે એકલુ આવતુ નથી. તેની સાથે one, body, thing, where, time, જેવા શબ્દો જોડાયેલા હોય છે.

1. દરેક વ્યક્તિને સુંદરતા ગમે છે - Everyone likes beauty.
2. મારા પપ્પા દરેક મદદ કરે છે. – My father helps everybody.
3. હુ દરેક વસ્તુ ગરબોને દાન આઓઈ દઈશ. – I shall donate everything to the poor.
4. ભગવાન દરેક જગ્યાએ છે. – God is everywhere.
5. તમે દરેક સમયે મોડા આવો છો. – You every time come late.

- **Each અને every બન્ને એક વચનના શબ્દો છે. તેની સાથે ક્રિયાપદ એકવચનમા આવે છે.**
- Each એકલુ આવી શકે છે. પરંતુ every ક્યારેય એકલુ આવતુ નથી. તેની સાથે કોઇને કોઇ શબ્દ જોડેલો હોય જ છે. જેમકે.........
  દરેકને ફુલ ગમે છે. – Each likes flower - Everyone likes flower.

✪ **All - બધા**

- All એ સમગ્ર જૂથ માટે વપરાય છે.
- તેની સાથેનુ નામ બહુવચનમા આવે છે. અને ક્રિયાપદ પણ બહુવચનમા હોય છે.

- **વિશેષણ :** All એ વિશેષણ તરીકે વપરાય ત્યારે તેની સાથે મોટા ભાગે The આર્ટિકલ આવે છે. અને બહુવચનમા જોડાયેલુ હોય છે.
  1. બધા જ પ્રશ્નો સહેલા છે. – All the questions are easy.
  2. મે બધા જ દાખલાઓ કરી લેધા. – I have done all the example.
  3. મને બધા વિદ્યાર્થીઓ ગમે છે - I love all students.
- All the એટલે અમુક જુથમાના બધા અને all એટલે બધા.
- **સર્વનામ તરીકે :**
  1. બધા સુખી થવા ઈચ્છે છે.
     All want to be happy.
  2. ચિમનભાઈને પાંચ દિકરા છે. બધા જ આળસુ છે.
     Chimanbhai has five sons. All are lazy.

✪ Both - બન્ને

- Both માત્ર બે વસ્તુઓ કે વ્યક્તિઓ માટે જ વપરાય છે.
- Both સાથે નામ બહુવચનમા આવે છે. અને ક્રિયાપદ પણ બહુવચનમા આવે છે.
- **વિશેષણ તરીકે :**
  1. મારી પાસે બે પેનો છે. બન્ને પેનો બ્લુ છે.
     I have two pens. Both the pens are blue.
  2. અબ્દુલભાઈને બે પત્નિઓ છે. બન્ને પત્નિઓ તેને ચાહે છે.
     Abdulbhai has two wives. Both the wives love him.
- **સર્વનામ તરીકે :**
  1. મારી પાસે બે પેનો છે. અને **બ્લ્યુ** છે.
     I have two pens. Both are blue.
  2. સુનિલ અને પિયુષ મારા મિત્રો છે. બન્ને મારી કોલેજમા ભણે છે.
     Sunil and Piyush are my friends. Both study in my college.\

✪ Any - કઈ, કોઈપણ

- ગણી શકાય તેવી અને ગણી ન શકાય તેવી વસ્તુ કે વ્યક્તિનુ પ્રમાણ બતાવે છે.
- **વિશેષણ તરીકે :**
  1. ત્યા ઘડામા કઈ પાણી છે ? - IS there any water in the pot ?
  2. ત્યા સ્ટાફરૂમમા કોઈ શિક્ષકો હતા. – Were there any teachers in the staff room ?
- **સર્વનામ તરીકે :** હાજર રહેલ વસ્તુઓ કે વ્યક્તિઓમાથી કોઈપણ નો ઉલ્લેખ કરવા માટે any સર્વનામ તરીકે વપરાય છે.
- **Any** પ્રશ્નાર્થ અને નકારાત્મક વાક્યમા જ વપરાય છે.
  1. તમારા ઘરમા કોઇ બિમાર છે ? - Is anyone sick in your house ?
  2. તારી પાસે નાસ્તા માટે કઈ છે ? - Have you anything for snacks ?
  3. તમે ઉનાળાના વેકેશનમા ક્યાયજાવ છો ? – Do you go anywhere in summer vacation ?
  4. અનિલ ક્યારેય ફુટબોલ રમે છે ? - Does Anil anytime play football ?
- **અહિ નકાર વાક્યમા any + not = no વિશેષણ વાપરી શકાય છે.**

  Anyone + not = no one (none)

  Anybody + not = nobody

  Anything + not = nothing

  Anytime + not = never
  1. કોઈપણ પરિક્ષામા નપાસ થશે નહિ.
     Nobody will fail in this exam.

2. મારી પાસે નાસ્તા માટે કઈ નથી.
   I have nothing for snacks.
3. અમે વેકેશનમા ક્યાય જતા નથી.
   We go nowhere in vacation.
4. અનિલ ક્યારેય ફૂટબોલ રમતો નથી.
   Anil never plays football.

- **Never હમેશા ક્રિયાપદની આગળ આવે છે.**

✪ Some - અમુક, થોડાક, કોઈક

- હાજર રહેલ વસ્તુ કે વ્યક્તિમાથી 'અમુક જ' અથવા 'થોડી સંખ્યા' અથવા 'થોડુ પ્રમાણ' અવુ બતાવવા માટે વપરાય છે.
- હકાર વાક્યમા જ વપરાય છે.
- **વિશેષણ તરીકે :**

1. અમુક શિક્ષકો લાયબ્રેરીમા વાંચે છે.
   Some teachers are reading in the library.
2. અહિ જગમા થોડુક દૂધ છે.
   Here is some milk in the jug.

- **સર્વનામ તરીકે :**

કોઈ અનિશ્ચિત વ્યક્તિ, વસ્તુ, જગ્યા કે સમયની વાત કરવા some વપરાય છે.

કોઈપણ વ્યક્તિ (કોઈક) = someone/somebody

કોઈપણ વસ્તુ (કઈ) = something

કોઈપણ જગ્યાએ (ક્યાય) = somewhere

કોઈપણ સમયે (ક્યારેય) = sometimes

1. કોઈ વ્યક્તિ અહિયા આવી રહી છે.
   Someone is coming here.
2. ત્યા દરવાજા પાછળ કઈક છે.
   There is something behind the door.
3. અમિત ક્યાક ગયો.
   Amit has gone somewhere.
4. અમે ક્યારેક અગાસી ઉપર જમીએ છીએ.
   We sometimes take dinner on the terrace.

✪ Of - માથી, અમોને

- અમુક અનિશ્ચિત સર્વનામો સાથે 'of' જોડાયેલુ આવે છે.
- એકવચનના સર્વનામો

Each - દરેક   One - એક   None - એકેય નહિ

Either - બે માથી એક   Neither - બેમાથી એકપણ નહિ

- સુત્ર : એકવચનનુ સર્વનામ + of + નામ બહુવચનમા + ક્રિયાપદ એકવચનમા + અન્ય શબ્દો

1. વિધાર્થીઓમાથી દરેક નિયમિત છે.
   Each of the students is regular.
2. વિધાર્થીઓમાથી એક નિયમિત છે.
   One of the students is regular.
3. વિધાર્થીઓમાથી એકેય નિયમિત નથી.
   None of the students is regular
4. બેમાથી એક વિધાર્થી નિયમિત છે.

Either of the students is regular.

5. બેમાથી એકેય વિધાર્થી નિયમિત નથી.
   Neither of the students is regular.

- અહિ of ની આગળ રહેલા સર્વનામો એ બહુવચનના છે. માટે ક્રિયાપદ એકવચનમા આવે છે.
- ભૂતકાળ હોય તો was પૂર્ણ વર્તમાનકાળમા has અને સાદા વર્તમાનકાળમા હોય તો ક્રિયાપદને "s" કે "es" લાગે છે.
- બહુવચનના સર્વનામો.

All - બધુ Some - થોડાક

Many - ઘણા Both - બન્ને A few - બહુ ઓછા

- સુત્ર : બહુવચનનુ સર્વનામ + of + નામ બહુવચનમા + ક્રિયાપદ બહુવચનમા + અન્ય શબ્દો.

1. વિધાર્થીઓમાથી બધા જ નિયમિત છે.
   All of the students are regular.
2. વિધાર્થીઓમા અમુક નિયમિત છે.
   Some of the students are regular.
3. વિધાર્થીઓમાથી ઘણા નિયમિત છે.
   Many of the students are regular.
4. વિધાર્થીઓમાથી બહુ ઓછા નિયમિત છે.
   A few of the students are regular

- અહિ of ની આગળના સર્વનામો બહુવચનમા છે. માટે ક્રિયાપદ પણ બહુવચનમા આવે છે.
- જો ભૂતકાળ હોય તો were પૂર્ણ વર્તમાનકાળમા have સા.વ હોય તો ક્રિયાપદને 's' કે 'es' લાગતો નથી.
- 'of' ની પાછળ બહુવચનમા નામને બદલે કોઈ બહુવચનનુ સર્વનામ પણ આવી શકે છે. જેમકે.............

Each of you = તમારામાથી દરેક

One of you = તમારામાથી કોઇ એક

Either of you = તમારા બેમાથી એક

Neither of you = તમારા બેમાથી એકેય નહિ

All of us = આપણામાથી બધા જ

Some of them = તેઓમાથી થોડાક

Both of you = તમે બન્ને

➔ Exercise

- નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજી કરો.

1. વિધાર્થીઓમાથી દરેક ગઇ કાલે હાજર હતા.
2. તેના મિત્રોમાથી કોઇ એક તમાકુ ખાય છે.
3. તમારા બેમાથી એકે મારૂ દફતર સંતાડ્યુ છે.
4. અમારામાથી બધાએ પ્રદર્શન જોયુ લીધુ છે.
5. અમારા ગ્રુપમા અમુક છોકરીઓ ખુબજ શરમાળ છે.
6. અમારામા બહુ ઓછા રેગ્યુલર સ્કુલમા હાજર રહે છે.

- **Fill in the blanks.**

1. Every boy .... a book in his hand. (have, has)
2. Every girl has a school bag in .... hand. (his, her, their)
3. All the teacher have .... Own car. (his, their)
4. He has two son .... The sons are doctors. (both, each)

5. He has two daughters. ………………………. daughter is unmarried. (both, each)
6. I have ten kites. ………………… Kite yellow. (both, each)
7. There are forty worker in the factory. ……………………… Worker wears a uniform. (all, each)
8. Seeta and Geeta are my best friends. ……………………… Are clever. (both, each)
9. There are fifteen doctors in this hospital. ………………… The doctors are loving. (all, both)
10.There are some passengers. ……………………….. has a luggage in his hand. (each, all)
11.We are five members in our family. ………………………. are literate. (all, each)
12.…………….. of the students has written something about himself. (all, each)
13.There are some farmers in the field. ………………… Works hard. (all, each)
14.………………… the husband and wife are loyal to each other. (both, each)
15.……………………. Member of my family drinks pure milk. (each, every)
16.……………………. Pupils were happy on that day. (all, every)
17.Is there ………………….. tea in the kittle? (any, some)
18.Yes, there is …………………. tea in it. (any, some)
19.I do not want to eat ……………………. more rice. (any, some)
20.…………………. The boys enjoyed themselves. (all, Every)
21.……………….. of the boys enjoyed himself. (all, every, everyone)
22.Is there ……………… In the bathroom? (anybody, something)
23.She wants to tell you ……………….. (anything, something)
24.He did not take ……………………… From his parents. (anything, something)
25.………………….. of his friends are rich. (both, each)
26.………………….. of us were ready to accompany him. (both, either)
27.…………………. of us wanted guidance, so vehicles. (both, either)
28.All of them have ………………. own vehicles. (his, their)
29.One of his relatives ……………………… non-vegetarian. (take, takes)
30.……………………………… Of these blanks are useful for the examination. (all, each)

❖ CHAPTER – 13

✪ VERB FORMS (ક્રિયાપદના રૂપો)

➔ (Infinitive, Present Participle, Past Participle, Perfect Participle)

➢ અંગ્રેજીમા ઉપયોગ પ્રમાણે ક્રિયાપદના નીચેના રૂપો યાદ રાખો

1. Infinitive → સામાન્ય કૃદંત
2. Present Participle → વર્તમાન કૃદંત
3. Past Participle → ભૂતકૃદંત
4. Perfect Participle → સંબંધક કૃદંત/પૂર્ણ કૃદંત

★ **Infinitive – સામાન્ય કૃદંતનો ઉપયોગ :**

➢ Infinitive એટલે ક્રિયાપદનુ to વાળુ રૂપ.

➢ ગુજરાતીમા ક્રિયાપદને "વુ,વી,વો,વા" જેવા પ્રત્યય લાગે છે. જેમકે………

લખવુ - to write
વાંચવુ - to read

ઉપયોગ કરવો – to use

ચાલવુ - to walk

- Infinitive વાક્યમા સ્વતંત્ર પદ તરીકે કામ કરે છે. તેના ઉપર કર્તાની કે કાળની કોઈ અસર પડતી નથી.
- **Infinitive કર્તા તરીકે :**
  1. વહેલુ ઉઠવુ એ સારી ટેવ છે.
     To get up early is a good habit.
  2. વિદ્યાર્થીઓને ભણાવવા એ મારો શોખ છે.
     To teach students is my hobby.
  3. તમાકુ ખાવી એ તબિયત માટે હાનિકારક છે.
     To take tobacco is injurious to health.
  4. ચોરી કરવી એ સારુ નથી.
     To steal is not good.
- અહિ દરેક વાક્યમા ક્રિયાપદ વાક્યના કર્તા તરીકે વપરાયુ છે. જ્યા તે નામ જેવુ કામ કરે છે. તેથી તેને ક્રિયાનામ પણ કહેવાય છે.
- ઉપરના વાક્યોને it થી પણ શરૂ કરી શકાય છે.

  It is good habit to get up early.

  It is my hobby to teach students. ……………….etc.
- **Infinitive કર્મ તરીકે :**
  1. હુ અંગ્રેજી શીખવા ઈચ્છુ છુ.
     I want to learn English.
  2. તેણી શાકભાજી ખરીદવા ગઈ.
     She want to buy vegetables.
  3. મને કુસ્તી જોવી ગમે છે.
     I like to see wrestling.

★ **<u>Present Participle (વર્તમાન કૃદંત)</u>**

- Present Participle એટલે ક્રિયાપદનુ ing વાળુ રૂપ
- ગુજરાતીમા ક્રિયાપદને "તો,તી,તુ,તા,ને" પ્રત્યય લાગે છે

  વાંચતો = reading

  રમતી = playing

  ઉડતુ = flaying

  નાંચતા = dancing

  સાંભળીને = hearing
- કોઈપણ ચાલુક્રિયા બતાવવા માટે, ચા.વ, ચા.ભુ, અને ચા.ભ. મા

  હુ લખી રહ્યો છુ. – I am writing.

  સૂર્ય પ્રકાશતો હતો. – The sun was shining.
- **વિશેષણ તરીકે નામની સાથે.**
  1. આપણે ઘણા મુસાફરોને સ્ટેશને ઉંઘતા જોઈએ છીએ.
     We see many passengers sleeping at the station.
  2. બધાને હસતો ચહેરો ગમે છે.
     All likes smiling face.
  3. મને ઉગતો સૂર્ય જોવો ગમે છે.
     I like to see the rising sun.
  4. હુ તમને ચામાચીડીયાઓને વૃક્ષમા લટકતા બતાવીશ.

I shall show you the bat hanging in the tree.

- **ક્રિયાપદના વિશેષણ તરીકે :**
- અહિ ગુજરાતીમા ક્રિયાપદને "નો,ની,નુ,ના" જેવા પ્રત્યય લાગે છે.
  1. મને મુસાફરી કરવાનુ ગમે છે.
     I like travelling.
  2. તેણીએ નાચવાનુ ચાલુ કર્યુ.
     She started dancing
  3. તે ડ્રોઇંગ કરવાનુ શીખે છે.
     He learns drawing.
- **બે ક્રિયાઓ એકી સાથે થતી હોય ત્યારે પ્રથમ ક્રિયા સાથે.**

1. બિલાડીને જોઇને, ઉંદર ભાગી ગયો.
   Seeing a cat, the mouse fled.
2. રૂમમા પ્રવેશીને, તેણે પંખો ચાલુ કર્યો.
   Entering the room, he switched on the fan.

★ **Past Participle (ભૂતકૃદંત)**

- Past Participle એ ક્રિયાપદનુ ત્રીજુ રૂપ છે
- ગુજરાતી ક્રિયાપદને "લો,લી,લુ,લા" જેવા પ્રત્યય લાગે છે
  તુટેલુ = broken ચિતરેલુ = painted
  ઉછીનુ લીધેલુ = borrowed બનાવેલુ = made
- **પૂર્ણકાળમા**
  1. મે મારૂ લેશન લખી લીધુ છે.
     I have writing my homework.
  2. અમે પિક્ચર જોયુ હતુ.
     We had seen this picture.
- **વિશેષણ તરીકે નામની સાથે.**
  1. આ ચોરેલા પૈસા નથી.
     This is not stolen money.
  2. હુ માંગેલા કપડા પહેરતો નથી.
     I don't wear borrowed clothes.
  3. પેલા શણગારેલા મદિર તરફ જુઓ.
     Look at the decorated temple.
  4. મારો નાઈટ ડ્રેસ ફાટેલો છે ?
     Is my night dress torn?

★ **Perfect Participle (સંબંધક કૃદંત)**

- એક ક્રિયા પૂરી થયા પછી ક્રિયા થઇ એવુ બતાવવા માટે આનો ઉપયોગ થાય છે.
- અંગ્રેજીમા Having + ભૂતકૃદંતનુ રૂપ મુકવાથી Perfect Participle બને છે.
- Having + ભૂ.કૃ. વાક્યની શરૂઆતમા આવે છે.
  1. તે તેનુ લેશન કરીને, સ્કુલે ગયો.
     Having done his homework, he went to school.
  2. હુ જમીને, ફરવા ગયો.
     Having taken my dinner, I went for a walk.
  3. અમે સુમનને અભિનંદન આપીને ભેટ આપી.
     Having congratulated, we gave Suman a present.

Participle ટુંકમા

Infinitive (સામાન્ય કૃદંત)	To સહિતનુ ક્રિયાપદ
ગુજરાતી પ્રત્યય (વુ, વો, વી, વા) રમવુ, બોલવુ, વાતો કરવી	**અંગ્રેજી પ્રત્યય** (To) To play, to speak, to talk
Present Participle (વર્તમાન કૃદંત)	**-ing સહિતનુ ક્રિયાપદ**
ગુજરાતી પ્રત્યય (તો, તી, તુ, તા, નો, ની, નુ, ના, ને) ઉડતો, નાચતી, ચાલવાનુ, તરવાનુ, જોઈને, લઈને	**અંગ્રેજી પ્રત્યય** (ing) Flaying, dancing, seeing, talking walking
Past Participle (ભૂતકૃદંત)	**ક્રિયાપદનુ ત્રીજુ રૂપ**
ગુજરાતી પ્રત્યય (લો, લી, લુ, લા) લખેલુ, કરલ કરેલો	**અંગ્રેજી પ્રત્યય** (ed/en) Written, colored….. etc

- Perfect Participle (સંબંધ કૃદંત) + having + P.P.
- બે ક્રમિક ક્રિયાઓ બતાવવા માટે, પ્રથમ ક્રિયાની સાથે Having વપરાય છે.
- **સુત્ર : Having + P.P + વધારો, બીજી ક્રિયા**

➔ Exercise

- નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજીમા રૂપાંતર કરો.

1	આ ચમકતો કલર છે.	2	મે તેણીને રડતા જોઈ.
3	મે તેને મોટેથી વાતો કરતા સાભળ્યો.	4	એ ઉકળતા પાણીને અડતા નહિ.
5	આ કંટાલો ઉપજાવતુ પિક્ચર છે.	6	વાક્યો લખીને,મારી નોટબુક બંધ કરી.
7	આ તુટેલી પેન છે ?	8	તેનુ કામ પુરુ કરીને, તે ઘેર ગયો.
9	બાળકોને કલર કરેલાચિત્રો ગમે છે.	10	વરરાજો શણગારેલી કારમા બેઠો છે.

➔ Exercise

- Fill in the blank.

1. ……………………. dog seldom bite. (bark)
2. …………………. the first prize, he offered his friends ice-cream. (have + get)
3. We are eager ……………. The results. (get)
4. The servant removed the ………………. Glass. (break)
5. ………………………. the arrangements, he called the guests. (have + do)
6. ………………………. the H.S.C exam, he joined a college. (have + pass)
7. ………………… The drama, we left for home. (have + see)
8. She is trying ……………….. her work. (finish)
9. Will you continue ……………… In this school ? (study)
10. ……………….. the coca-cola cup in Culcutta Indian team left for Sarjahan. (have + win)
11. …………………… a moving bus is very risky. (get into)
12. We are happy…………………….. the good news. (hear)
13. The letter was badly ………………….. (write)
14. We saw a lion ………………………. towards us. (come)

15.………………………. the mistake, he apologized to the master. (have + realize)
16.………………… a needy person is a kind act. (help)
17.Where do you plan ………………..a house ? (build)
18.It is wonderful to watch a peacock ……………………… (dance)
19.I like ………………… In the river. (swim)
20.These are ………………….. blanks for your practice. (select)

❖ CHAPTER – 14

✪ MODEL AUXULIARY VERBS (ભાવસાધક સહાયકારક ક્રિયાપદો)

➔ (Can, may, would, might, should, must, ought to)

- આ ક્રિયાપદો આવડત, પરમિશન, ઈચ્છા, ફરજ, આશા, જરૂરીયાત, શક્યતા,સંશય વગેરે ભાવ બતાવવા માટે વપરાય છે. તેથી તેને ભાવ સાધક સહાયકારકો કહેવાય છે.
- આ ક્રિયાપદો વિશિષ્ટ પ્રકારના છે. તેના ઉપયોગમા ઘણા લોકોને ગુંચવાડા થાય છે.
- Model auxuliary સાથે ક્રિયાપદનુ મૂળરૂપ વપરાય છે.

✪ Can - શકવુ :

- શક્તિ, આવડત કે ક્ષમતા દર્શાવવા can સહાયકારક ક્રિયાપદનો ઉપયોગ થાય છે. ફક્ત સા.વ. મા જ વપરાય છે.
- સુત્ર : કર્તા + can + ક્રિયાપદનુ મુળરૂપ +અન્ય શબ્દો.
  1. હુ અંગ્રેજીમા વાંચી શકુ છુ.
     I can speak English.
  2. દારાસિંગ ભેંસને ઉપાડી શકે છે.
     Darasingh can lift the buffalo.
- પ્રશ્નાર્થ વાક્યમા can વાક્યની શરૂઆતમા આવે છે. અને છેલ્લે પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ આવે છે.
  1. તમે અંગ્રેજી બોલી શાકઓ છો?
     Can you speak English?
  2. બિલાડી પાણીમા તરી શકે ?
     Can a cat swim in water ?
- નકાર વાક્યમા can ને not લાગે છે.
  1. ભેંસ ઝાડ ઉપર ચડી શકે નહિ.
     A buffalo cannot climb up the tree.
  2. માછલીઓ પાણીની બહાર જીવી શકે નહિ.
     Fishes cannot live out of water.
- રજા, પરવાનગી લેવા માટે અને આપવા માટે પણ can વપરાય છે.
  1. મમ્મી, હુ ટીવી જોઈ શકુ છુ?
     Mummy can I watch TV now?
  2. આન્ટી, અમે અહિયા ક્રિકેટ રમી શકીએ છીએ?
     Aunty, can we play cricket here?

✪ May - શકવુ, કદાચ

- રજા, પરવાનગી માંગવા તથા આપવા માટે આગળ આપણે શીખ્યા એ પ્રમાણે can વપરાય છે. પરંતુ આ માટે may પણ can ની જેમ વપરાય છે.
  1. હુ તમારો ફોન વાપરી શકુ છુ ?

May I use your phone, please?

2. હા, તમે વાપરી શકો છો.

   Yes, you may use.

➢ તફાવત યાદ રાખો.

  Can થી પણ રજા મેળવી શકાય છે.

  May થી પણ રજા મેળવી શકાય છે. બન્નેના ઉપયોગમા થોડો તફાવત છે.

  - અનઔપચારિક રીતે મૈત્રીપૂર્વક જાણીતી વ્યક્તિ પાસે રજા મેળવવી હોય તો can નો ઉપયોગ થાય છે.
  - ઔપચારિકતા માટે અજાણી વ્યક્તિને અથવા વડીલો પાસે નમ્રતા, વિવેક આદર સાથે રજા મેળવવા માટે may વપરાય છે.

➢ ભવિષ્યમા કોઈ ક્રિયાની અચોક્કસતા બતાવવા may સહાયકારક તરીકે વપરાય છે. અહિ may = કદાચ.

➢ સુત્ર : કર્તા + may + ક્રિયાપદનુ મૂળરૂપ + અન્ય શબ્દો.

1. સોનિયાજી કદાચ વડાપ્રધાન બને.

   Soniyaji may become the Prime Minister.

2. ભારત કદાચ વર્લ્ડકપ જીતે નહિ.

   India may not win the world cup.

➢ અમુક ક્રિયા કદાચ ચાલુ હોય અથવા કદાચ પૂરી થઈ ગઈ હોય, એવી ધારણા વ્યક્ત કરવા માટે પણ may વપરાય છે.

- ચાલુ ક્રિયાની ધારણા :

  સુત્ર : કર્તા + may + be + ક્રિયાપદનુ ing + અન્ય શબ્દો.

  મનોજ અત્યારે કદાચ મેચ જોઈ રહ્યો હોય.

  Manoj may be watching the match at present.

- પૂર્ણક્રિયાની ધારણા કે આશંકા.

  સુત્ર : કર્તા + may + have + ભૂતકૃદંતનુ રૂપ + અન્ય શબ્દો.

  આપણે કદાચ રસ્તો ભૂલી ગયા હોય.

  We may have missed the road.

✪ <u>**Could - શક્યો, શકી, શકયા, શક્યુ/શકતો હતો.**</u>

➢ Can નુ ભૂતકાળનુ રૂપ

➢ ભૂતકાળમા કોઈ ક્રિયા કરવા માટે આવડત, ક્ષમતા કે યોગ્યતા હતી એવુ બતાવવા માટે આનો ઉપયોગ વપરાય છે.

➢ સુત્ર : કર્તા + could + ક્રિયાપદનુ મૂળરૂપ + અન્ય શબ્દો.

  હુ દોડી શકતો હતો. - I could run

  હુ ઉંચકી શકતો હતો. - I could not lift

  હુ ઉડાવી શકતો હતો. - I could fly

  જ્યારે હુ સ્કુલમા હતો ત્યારે હુ સારા ચિત્રો દોરી શકતો.

  When I was in school, I could draw fine picture.

➢ ભૂતકાળમા અમુક સમયે કોઈ ક્રિયા થઈ શકી અથવા કરી શક્યા એવી કાર્ય સિધ્ધી બતાવવા માટે could નો ઉપયોગ થાય છે.

1. હુ આજે ક્લાસમા અંગ્રેજી બોલી શક્યો.

   I could speak English in the class today.

2. શ્રીનાથ આ મેચમા એકેય વિકેટ લઈ શક્યો નહી.

   Shrinath could not take any wicket in this match

➢ વિવેક સાથે, આદર સાથે વિનંતી કરવા માટે could નો ઉપયોગ થાય છે.

➢ સામાન્ય રીતે આપણે વિનંતી કરવા માટે please સાથે આજ્ઞાર્થ વાક્ય વાપરીએ છીએ..

  Could you please give me glass of water ?

- અમુક શક્યતા અનુમાન વગેરે બતાવવા માટે પણ could વપરાય છે.
  1. આ રાજુની પેન હોય શકે.
     This could be Raju's pen
  2. મીરા પાસે કેમેરો હોય શકે.
     Meera could have a camera.

✪ Might - કદાચ

- May નુ ભુતકાળનુ રૂપ છે
- અનિશ્ચિતતા બતાવવા માટે. ભવિષ્યમા અમુક ક્રિયા કદાચ એવી શક્યતા બતાવવા વપરાય છે. Might પણ વપરાય છે. May વધારે શક્યતા બતાવે છે. Might પ્રમાણમા ઓછી શક્યતા બતાવે છે.
  1. તે બિમાર છે. તે કદાચ સ્કુલે ન આવે.
     He is sick. He might not come to school.
  2. ભારત કદાચ વર્લ્ડકપ જીતે.
     India might win the world cup.
- ચાલુ કાળમા અને પૂર્ણકાળમા અમુક ક્રિયા કદાચ ચાલુ હોય અથવા કદાચ પૂરી થઈ ગઈ હોય એવી ધારણા કે અનુમાન વ્યક્ત કરવા માટે may ની જેમ જ might વપરાય છે.
  - ચાલુ ક્રિયા માટે
    સુત્ર : કર્તા + might + be + ક્રિયાપદનુ ing + અન્ય શબ્દ
    તે કદાચ ઈન્ટરવ્યુ માટે તૈયારી કરી રહ્યો હોય.
    He might be preparing for the interview.
  - પૂર્ણ ક્રિયા માટે
    સુત્ર : કર્તા + might + have + ક્રિયાપદનુ ભૂતકૃદંત + અન્ય શબ્દ
    સંજયે કદાચ તારી ડિક્ષનરી લીધી હોય.
    Sanjay might have taken your dictionary.

✪ Would - શે,શુ,શો,શી.

- Will નુ ભૂતકાળનુ રૂપ છે.
- જ્યારે વધારે વિવેક સાથે વિનંતી કરવી હોય would નો ઉપયોગ થાય છે.will પણ ચાલે પરંતુ would વધારે વિવેક બતાવે છે.
  1. તમે આવશો ? - Would you come ?
  2. તમે મને આપશો ? – Would you give me ?
  3. તમે મને જાણ કરશો ? – Would you inform me ?
- વર્તમાનકાળમા ઈચ્છા બતાવવા માટે Went નો ઉપયોગ થાય છે.(ભવિષ્યકાળમા ઈચ્છા બતાવવા માટે would + like વપરાય છે)
  1. મને અમેરિકા જવુ ગમશે.
     I would like to go America.
  2. મને અંગ્રેજી બોલવુ ગમશે.
     I would like speak English.
  3. અમને અહિયા બેસબુ ગમશે.
     We would like to sit here.
  4. મને ચા પીવી ફાવશે.
     I would like to take tea.
- ભૂતકાળની નિયમિત ક્રિયા કે ટેવ બતાવવા પણ would નો ઉપયોગ થાય છે.
  1. ગયા શિયાળામા હુ સવારે ચાલવા જતો.
     I would go for a walk every morning in the last winter.

2. જ્યારે હુ નાનો હતો. ત્યારે હુ રાતે રડતો.
   When I was a little child, I would cry every night.

✪ Should - જોઈએ

➢ સલાહ સુચન કે ફરજ બતાવવા માટે વપરાય છે.

1. તમારે નિયમિત થવુ જોઈએ.
   You should be regular.
2. આપણે વડીલોને માન આપવુ જોઈએ.
   We should respect the elder.

➢ ભૂતકાળમા અમુક કાર્ય કરવાનુ યોગ્ય હતુ કે સલાહ ભર્યુ પણ તે કરવામા નથી આવ્યુ. તેમ દર્શાવવા માટે should પૂર્ણ કાળમા વપરાય છે.
સુત્ર : કર્તા + should + have + ક્રિયાપદનુ ભૂતકૃદંત + અન્ય શબ્દ
તમારે સારા ડોક્ટર પાસે જવુ જોઈતુ હતુ.
You should have gone to a good doctor.

✪ Must - જ જોઈએ.

➢ જરૂરીયાત, ફરજ, દબાણ, હુકમ વગેરે બતાવવા માટે.

1. તમારે નિયમિત થવુ જોઈએ.
   You must be regular.
2. તમારે ચાલતી બસે ઉતરવુ ન જોઈએ.
   You must not get down from a running bus

➢ વર્તમાન પરિસ્થિતિ પરથી અનુમાન તારવવા માટે, કોઈ ક્રિયા ચોક્કસ પણ થતી જ હશે એવુ બતાવવા માટે must ચાલુ કાળમા અને કોઇ ક્રિયા ચોક્કસ પણે થઈ જ હશે. એવુ બતાવવા પૂર્ણકાળમા must વપરાય છે.

- ચાલુ કાળમા
  સુત્ર : કર્તા + must + be + ક્રિયાપદનુ ing + અન્ય શબ્દ
  આઠ વાગ્યા છે. તેણે દુકાન બંધ કરી દીધી જ હોય.
  It is eight. He must have shut the shop.

✪ Ought to - જોઈએ.

➢ Should ની જેમ જ ફરજ, ખાસ કરીને નૈતિક ફરજ બતાવે છે.

1. આપણે આપણા પાડોશીઓને મદદ કરવી જોઈએ.
   We ought to help our neighbors.
2. તારે તારા માતા પિતાનુ અપમાન કરવુ ન જોઈએ.
   You ought not to insult your parents.

✪ Used to - થી ટેવાયેલુ હોય.

➢ ભૂતકાળની ટેવ બતાવવા માટે વપરાય છે.

➢ સુત્ર : કર્તા + used to + ક્રિયાપદ to વગરનુ + અન્ય શબ્દ.

1. હુ ચશ્મા પહેરતો.
   I used to wear goggles.
2. અમે ખેતરમા જતા.
   We used to go to the field.

- યાદ રાખો. ભૂતકાળની ટેવ ત્રણ રીતે દર્શાવી શકાય છે.
  - ➔ સાદા ભૂતકાળ
  - ➔ Would ની મદદથી
  - ➔ Used to ની મદદથી. જેમકે........

હુ ચા પીતો. I drink tea. (ભૂતકાળનુ રૂપ)

I would drink tea. (would નો ઉપયોગ)

I used to drink tea. (used to નો ઉપયોગ)

✪ (To be) used to.

- અમુક વસ્તુ કે વ્યક્તિથી ટેવાયેલો છુ કે હતો એવુ બતાવે છે.
- સુત્ર : કર્તા + to be ના રૂપ + used to + અન્ય શબ્દ
  હુ આ ટ્રાફિકથી ટેવાયેલો છુ.
  I am used to his traffic.
- અમુક ક્રિયા થી ટેવાયેલા છીએ એવુ બતાવવા માટે જે તે ક્રિયાપદનુ ing વાળુ રૂપ આવે છે.
- સુત્ર : કર્તા + To be ના રૂપ + used to + મુખ્ય ક્રિયાપદ ing + અન્ય શબ્દ
  અમે વહેલા ઉઠવા ટેવાયેલા છીએ.
  We are to getting early morning.

🕮 Your attention Please…………

- Should, would, could અને might એ અનુક્રમે shall, will, can, may ના ભૂતકાળમા રૂપ છે. માટે અગ્રેજીમા બે વાક્યો જોડાયેલા હોય ત્યારે વાક્ય જો ભૂતકાળનુ હોય તો બીજુ વાક્ય પણ ભુતકાળમા જ લેવાનુ હોય છે. જેમકે…………
  1. He said that he would not go to school. (અહિં will ન ચાલે)
  2. She hoped that she might got the price. (અહિં may ન ચાલે)
  3. I told him that I could drive a truck. (અહિં can ન ચાલે)

➔ Exercise

1. ……………………. you lift up this box? (can, should, may)
2. You have fever. You ………………….. consult a doctor soon. (can, should, must)
3. You …………………… Go to school in uniform. (should, must)
4. My teacher asked me if I …………………….. speak Hindi. (can, could)
5. You ……………. not waste your time in video games. (should, must)
6. Look! There is a notice, "you …………. not smoke here. (should, must)
7. You ………………… take regular exercise to keep fit. (should, must)
8. We tried but we ………………… not solve the problem. (can, could)
9. ………………… you lift this box ? (can, may)
10. ……………… I do more sums for perfection, sir ? (should, must)
11. She said that she ………………… Leave the job. (will, would)
12. We ………………. brush our teeth twice a day. (should, must)

13.I ………………. write very neatly in my school days. (can, could)
14.What ………………. you like to buy? A scooter or a bike? (will, would)
15.………………….. I read your newspaper, sir? (can, may)
16.………………….. you tell me the time, please? (can, could, may)
17.What …………………….. I do to improve my hand-writing ? (should, would)
18.……………… Like to attend the party? (would, may)
19.A man …………………….. not fly like bird. (can, may)
20.………………… you post the letter for me? (would, may)
21.We……………… Honor our national anthem. (should, must)
22.………………… you listen to my problem, please ? (should, would, must)
23.You ………….. not spite here. (should, must)
24.She said that she ……………………….. visit my house next week. (will, would)
25.You …………………to pay your debts. (ought, should)

❖ CHAPTER – 15

✪ CAUSAL VERBS (પ્રેરક ક્રિયાપદો)

➔ (Get, Make, Have)

- ઘણી વખત અમુક ક્રિયાઓ કર્તા પોતે પોતાની જાતે કરતો નથી પરંતુ બીજા પાસે કરાવે છે, ત્યારે જે ક્રિયાપદ વપરાય છે તેને પ્રેરક ક્રિયાપદ કહેવાય છે

કર્તા પોતે કરતો હોય ત્યારે **કર્તા બીજા પાસે કરાવતો હોય ત્યારે**

લખુ છુ. = લખાડાવુ છુ.
વાંચુ છુ. = વંચાવડાવુ છુ.
કરુ છુ. = કરાવડાવુ છુ……….. વગેરે

- ગુજરાતીમા આ રીતે દરેક ક્રિયાપદને પ્રરક રૂપો છે, પરંતુ અંગ્રેજીમા દરેક ક્રિયાપદને આવા પ્રેરક રૂપો નથી.
- આવી પ્રેરક ક્રિયાઓ બતાવવા માટે ત્રણ ક્રિયાપદો To get, To make, To have નો ઉપયોગ થાય છે.

	સક્રિય કર્મ (AV)	**નિષ્ક્રીય કર્મ (PV)**
Get	To સહિતનુ ક્રિયાપદ	ભૂતકૃદંત
Make	To વગરનુ ક્રિયાપદ	--------
Have	To વગરનુ ક્રિયાપદ	ભૂતકૃદંત

- Get, Make , અને Have ક્યારે વપરાય છે ?
  1. વિનંતીથી, સમજુતીથી કરાવાતી ક્રિયાઓ માટે Get વપરાય છે.
  2. દબાણપૂર્વક, બળજબરીથી કરાવાતી ક્રિયાઓ માટે Make વપરાય છે.
  3. પૈસા ચુકવીને, વ્યવસ્થા કરીને કરાવાતી ક્રિયાઓ માટે Have વપરાય છે.

✪ Get ના ઉપયોગો

- **Get નો ઉપયોગ A.V. મા**

સુત્ર :પ્રેરક કર્તા + get + મુખ્ય કર્તા + to વાળુ ક્રિયાપદ + વધારાના શબ્દો.

1. અમુક વિધાર્થીઓ તેઓનુ લેશન તેઓના માતા-પિતા પાસે કરાવડાવે છે.
   Some pupils get their parents to do their homework.
2. સરોજબેન તેની દિકરી પાસે રસોઈ બનાવડાવે છે.

Sarojben gets her daughter to cook food.

3. હુ મારી પત્નિ પાસે કપડાને ઈસ્ત્રી કરાવતો નથી.
   I do not get my wife to iron my clothes.
4. અમે આવતીકાલે અમારા શિક્ષક પાસે ટોપિક રીપીટ કરાવડાવીશુ.
   We shall get our teacher to repeat this topic tomorrow.

- **Get નો ઉપયોગ P.V. મા**

  સુત્ર : પ્રરક કર્તા + get + કર્મ + ક્રિયાપદનુ ભુતકૃદંત + by + મુખ્ય કર્તા + વધારાના શબ્દ

  1. અમુક વિદ્યાર્થીઓ તેમનુ લેશન તેઓના માતા-પિતા પાસે કરાવડાવે છે.
     Some pupils get their homework done by their parents.
  2. મે મારા શિક્ષક પાસે અરજી લખાવડાવી
     I got this application written by my teacher.
  3. હુ આ પત્રોને ટાઈપ કરાવડાવી લઈશ.
     I shall get these letters typed.
  4. મે કાલે મારૂ સ્કુટર રીપેર કરાવી લીધુ.
     I got my scooter repaired yesterday
  5. મહેરબાની કરીને આ પેપર સોલ્વ કરાવી લેજો.
     Please, get this paper solved.

✪ Make ના ઉપયોગો.

- Make નો વધુ પડતો ઉપયોગ A.V. મા જ થાય છે.
- સુત્ર : પ્રરક કર્તા + make + મુખ્યકર્તા + to વગરનુ ક્રિયાપદ + વધારાના શબ્દો

  1. તેણી તેણીના પતિ પાસે ઘર સાફ કરાવડાવે છે.
     She makes her husband clean home.
  2. હુ તમને રોવડાવીશ.
     I will make you cry.
  3. અમે ગોવિંદને રસ્તા ઉપર ડાન્સ કરાવડાવ્યો.
     We made Govind dance on the road.
  4. મહેરબાની કરીને, તેને દોડાવતા નહિ.
     Please, don't make him run.

✪ Have ના ઉપયોગો

- **Have નો ઉપયોગ A.V. મા**

  સુત્ર : પ્રરક કર્તા + have + મુખ્યકર્તા + to વગરનુ ક્રિયાપદ + વધારાના શબ્દો

  1. અમે અમારા નોકર પાસે બધા જ રૂમ સાફ કરાવીએ છીએ.
     We have our servant clean all the rooms.
  2. કેશુભાઈ પટેલ શોફર પાસે તેની કાર ચલાવડાવે છે.
     Keshubhai Patel has a chauffeur drive his car.
  3. તેઓ એક સારા સુથાર પાસે તેઓનુ ફર્નિચર બનાવવા ઈચ્છે છે.
     તમારી જાતે પ્રયત્ન કરો....

- **Have નો ઉપયોગ P.V. મા**

  સુત્ર : પ્રરક કર્તા + have + કર્મ + ક્રિયાપદનુ ભુતકૃદંત + by + મુખ્ય કર્તા + વધારાના શબ્દો.

  1. અમે અમારા કપડા લોન્ડ્રીમા ધોવડાવીએ છીએ.
     We have our clothes washed at laundry.
  2. શ્રીમાન પટેલે ગયા વર્ષે તેના મકાનને કલર કરાવ્યો.
     Mr Patel had his house colored last year.

3. તમે તમારી કાર ક્યા રીપેર કરાવો છો ?
Where do you have your car repaired?

➢ **Causal Verbs ટુંકમા**

1. Get → વિનંતીથી, સમજુતીથી કામ કરાવવા માટે
A.V. મા – પ્રેરકકર્તા + get + મુખ્યકર્તા + to સહિતનુ ક્રિયાપદ + વધારાના શબ્દો.
P.V. મા – પ્રરકકર્તા + get + કર્મ + ભૂતકૃદંત + વધારાના શબ્દો.

2. Make → દબાણપૂર્વક, બળજબરીથી કામ કરાવવા માટે

A.V. મા – પ્રરકકર્તા + make + મુખ્ય કર્તા + to વગરનુ ક્રિયાપદ + વધારાના શબ્દો.

3. Have → પૈસા, વળતર આપીને કામ કરાવવા માટે

A.V. મા – પ્રેરકકર્તા + have + મુખ્ય કર્તા + to વગરનુ ક્રિયાપદ + વધારાના શબ્દો.

P.V. મા – પ્રેરકકર્તા + have + કર્મ + ભુતકૃદંત + વધારાના શબ્દો.

➔ Exercise

➢ Fill in the blanks.

1. They made her ………………… at the party. (sing)
2. She wanted to get her lesson ……………………….. by the teacher. (check)
3. Does your neighbor have a watchman …………………….. his house? (guard)
4. You will get this car …………………… At 11 P.M. (decorate)
5. When will you get your bicycle ………………………… ? (repair)
6. News paper agents have servants …………………… Their daily works. (distributes)
7. Most people do not have servants …………….. their daily work. (do)
8. Mr. Shah has his car …………………… Every month. (service)
9. Are you going to ………………… Her ………………… All these clothes? (get + wash)
10. Who ………………. the child ……………. so loudly yesterday? (make + cry)
11. I have my clothes ………….. by this tailor. (saw)
12. Please, ………………. Your journal ………………… by the teacher. (get + sing)
13. Rich people ……………………. poor people ………………. their work. (make + do)
14. You should have your account ……………………. by the auditor. (check)
15. Poverty ……………………. people do a crime. (make)

❖ CHAPTER – 16

✪ ACTIVE AND PASSIVE VOICE (કર્તરી અને કર્મણી વાક્ય રચના)

Active Voice

➢ જે વાક્યમા કર્તાને મહત્વ અપાતુ હોય તેને કર્તરી વાક્ય રચના (Active Voice) કહેવાય છે.
➢ કર્તા વાક્યની શરૂઆતમા આવે છે. જેમકે………

હુ અંગ્રેજીમા બોલુ છે. – I speak English.

- અહિ “હુ” એ વાક્યનો કર્તા છે. કે જે વાક્યમા આગળ છે. મતલબ કે અહિ કર્તા પોતે એક્ટીવ છે. માટે આ વાક્ય Active Voice નુ કહેવાય છે.

Passive Voice

- જે વાક્યમા કર્મને મહત્વ આપવામા આવે અને કર્તાને ગૌણ(Passive) બનાવવામા આવે તેને કર્મણી વાક્ય રચના (Passive Voice) કહેવાય છે.
- ઉપરના વાક્યમા અંગ્રેજી એ કર્મ છે તેને મહ્ત્વ આપવા માટે કર્તાની જગ્યાએ મુકીને અને વાક્યમા જરૂરી ફેરફાર કરીએ તો,....

  અંગ્રેજી મારા દ્વારા બોલાય છે. – English is spoken by me.
- આ વાક્યને Passive Voice કહેવાય છે. અંગ્રેજીમા આનો ખુબજ ઉપયોગ થાય છે.

☞ **Active Voice અને Passive Voice કરતી વખતે આટલુ યાદ રાખો.....**

- વાક્યનો કાળ બરાબર ઓળખો.
- વાક્યમાથી કર્મ શોધો(વાક્યમા થતી ક્રિયાને “શુ” અથવા “કોને” પ્રશ્ન પુછવાથી કર્મ મળે છે)
- કર્મનુ કર્તા બનાવો. (જેમકે .... me નુ I, us નુ we, him નુ he, her નુ she, them નુ they વગેરે)
- કાળને અનુરૂપ to be નુ રૂપ વપરાય છે (સાદાકાળમા be, ચાલુકાળમા being, પૂર્ણકાળમા been)
- મુખ્ય ક્રિયાપદનુ હમેશા **ત્રીજુ રૂપ(ભૂતકૃદંત)** જ આવે છે.
- કર્તાને કર્મ બનાવી તેના આગળ by લાગે છે.
- આવા ફેરફાર કરવાથી વાક્યને Active voice માથી Passive voice મા બદલાવી શકાય છે. નીચેનુ ઉદાહરણ સમજીએ......

  He is teaching me. (A.V.)

1. કાળ ઓળખો.
   Is + ing વાળુ રૂપ છે. તેથી આ ચાલુ વર્તમાનકાળ વાક્ય છે.
2. કર્મ શોધો.
   અહિ શીખવાની ક્રિયા થાય છે. તો “કોને”? શીખવે છે. જવાબ મળે છે, મને = me એ કર્મ છે.
3. કર્મનુ કર્તા બનાવો.
   Me નુ વિભક્તિ I થાય છે. તેને વાક્યની શરૂઆતમા મુકીયે., જે તે કાળના સહાયકારક તો મુકવાના જ. અહિ ચા.વ. છે તેથી am,is,are માથી એક આવશે.
4. To be નુ રૂપ મુકો.
   આ ચાલુ કાળનુ વાક્ય છે. તેથી to be નુ ing વાળુ રૂપ being મુકીયે
5. મુખ્યક્રિયાપદનુ હમેશા ત્રીજુ રૂપ આવે છે. (ભૂતકૃદંત)
6. કર્તાનુ કર્મ બનાવી by લગાડતા
   અહિ કર્તા he છે. તેનુ કર્મ him થાય અને તેને by લગાડતા by him થાય છે.. તેથી તેનુ passive voice નીચે મુજબ બનશે.
   I am being taught by him.

કાળના વાક્યોનુ Passive Voice

- **સાદા વર્તમાનકાળના passive voice મા to be ના વર્તમાનકાળના રૂપ (am, is, are) વપરાય છે. જેમકે........**
  1. I speak English. (A.V.)
     English is spoken by me (P.V.)
  2. She likes flowers. (A.V.)
     Flowers are liked by her (P.V.)
- **સાદા ભુતકાળમા to be ના ભૂતકાળના રૂપ (was, were) વપરાય છે. જેમકે......**
  1. He broke this cup. (A.V.)
     This cup was broken by him (P.V.)
  2. A policeman caught the thief. (A.V.)
     The thief was caught by a policeman (P.V.)

- **અમુક વાક્યમા બે કર્મ આપેલા હોય તો તેનુ Passive Voice બે રીતે બને છે.**

  Rohit wrote her a letter (A.V.)

  She was written a letter by Rohit (P.V.)

  A letter was written her by Rohit (P.V.)

- **સાદા ભવિષ્યકાળમા to be ના મુળરૂપ be નો ઉપયોગ થાય છે.....**

  Rakesh will tell you tomorrow (A.V.)

  You will be told by Rakesh tomorrow (P.V.)

- **ચાલુ વર્તમાનકાળ Passive મા to be નુ ing વાળુરૂપ Being વપરાય છે.........**

  1. The peon is ringing the bell (A.V.)
     The bell is being rung by the peon (P.V.)
  2. Champa is selling flowers (A.V.)
     Flowers are being sold by Champa (P.V.)

- **ચાલુ ભૂતકાળના P.V. મા પણ being વપરાય છે. જેમકે........**

  1. I was hearing the news (A.V.)
     The news was being heard by me (P.V.)
  2. He was changing his clothes (A.V.)
     His clothes were being changed by him (P.V.)

- **યાદ રાખો – ચાલુ ભવિષ્યકાળનુ Passive Voice બનતુ નથી.**
- **પૂર્ણ વર્તમાનકાળ, પૂર્ણ ભુતકાળ અને પૂર્ણ ભવિષ્યકાળના passive voice મા to be નુ ત્રીજુ રૂપ been વપરાય છે.**

  1. The shopkeeper has cheated you (A.V.)
     You have been cheated by the shopkeeper (P.V.)
  2. They have canceled the function (A.V.)
     The function has been canceled by them (P.V.)
  3. The postman had dropped a letter (A.V.)
     A letter had been dropped by the postman (P.V.)
  4. I shall have completed my computer course in the next month (A.V.)
     My computer course will have been completed by me in the next month (P.V.)

- **Model Auxiliary verbs (can, could, may, might, would, should, must, and ought to) ના passive voice to be નુ મુળરૂપ be ઉમેરવાથી થાય છે.....**

  1. I can drive a tractor (A.V.)
     A tractor can be driven by me (P.V.)
  2. India could not win the world cup (A.V.)
     The world cup could not be won by India (P.V.)
  3. Our teacher may start a new chapter, tomorrow (A.V.)
     A new chapter may be started by our teacher tomorrow (P.V.)

- **જો પૂર્ણ કાળનુ વાક્ય હોય તો passive voice કરતી વખતે be નુ ત્રીજુ રૂપ been વપરાય છે.**

  1. Kirit might have done this nonsense (A.V.)
     This nonsense might have been done by Kirit (P.V.)
  2. You should have kept your shoes outside (A.V.)
     Your shoes should have been kept by you outside (P.V.)

પ્રશ્નાર્થ અને નકાર વાક્યોનુ passive voice :

- **પ્રશ્નાર્થ વાક્યમા active passive મા જેમ સહાયકારક ક્રિયાપદ આગળ હોય છે. તેમ passive voice મા પણ સહાયકારક ક્રિયાપદ આગળ રહે છે.**

  1. Are you taking tobacco? (A.V.)
     Is tobacco being taken by you? (P.V.)

2. Have you ticked this question? (A.V.)
   Has this question been ticked by you? (P.V.)

➢ **સાદા વર્તમાનકાળમા પ્રશ્નાર્થમા A.V. મા Do હોય છે. પણ P.V કરતી વખતે to be ના રૂપ am, is, are હોય છે. જેમકે..........**

1. Do you use this shampoo every day? (A.V.)
   Is this shampoo used by you every day? (P.V.)
2. Does your class teacher teach all the subjects? (A.V.)
   Are all the subjects taught teach by your class teacher? (P.V.)

➢ **નકારાત્મક વાક્યોમા પ્રશ્નાર્થમા active voice મા જેમ સહાયકારક ક્રિયાપદને not લાગે છે તેમજ passive voice મા પણ સહાયકારક ક્રિયાપદને not લાગે છે જેમકે......**

1. I was not driving the scooter (A.V.)
   The scooter was not being driven by me (P.V.)
2. I did not inquire the conductor (A.V.)
   The conductor was not inquired by me (P.V.)

➢ **પ્રશ્નાર્થ સુચક સર્વનામની મદદથી બનેલ પ્રશ્નાર્થ વાક્યોનુ P.V. પ્રશ્નાર્થ સુચક જેમ A.V. મા આગળ હોય છે તેમ P.V. મા પણ આગળ હોય છે.**

1. Why are you pushing the door? (A.V.)
   Why is the door being pushing by you? (P.V.)
2. What can I do for you? (A.V.)
   What can be done by me for you? (P.V.)

   ➔ અહિ who કર્તા છે. Passive મા જેમ I નુ by me થાય છે તેમ who નુ by whom થાય છે.

   1. Who will support you? (A.V.)
      By whom will you be supported? (P.V.)
   2. Whom were you calling? (A.V.)
      Who was being called by you? (P.V.)
   3. Whom do you love? (A.V.)
      Who is loved by you? (P.V.)

➢ **To have to અને to be going to નુ passive voice.**

➢ આ વાક્યો સાદા કાળમા હોય છે તેથી be નો ઉપયોગ કરીને passive voice થાય છે....

1. I have to do nothing (A.V.)
   Nothing has to be done by me (P.V.)
2. I shall have to count these rupees again. (A.V.)
   These rupees will have to be counted again by me (P.V.)

<u>આજ્ઞાર્થ અને વિનંતીવાળા વાક્યોનુ P.V.</u>

➢ **આજ્ઞાર્થ અને વિનંતી વાળા વાક્યોમા કર્મ આપેલુ હોય ત્યારે P.V. નીચેના સુત્રથી થાય છે.**
સુત્ર : Let + કર્મ + be + ત્રીજુ રૂપ

Open the door (A.V)
Let the door be opened (P.V.)

➢ **નકારાત્મક વાક્યમા મુળ વાક્યનુ don't નીકળી જાય છે. અને P.V. મા let નુ not લાગે છે.**

Do not insult the poor (A.V.)
Let not the poor be insulted (P.V.)

   ➔ **નોંધ : આજ્ઞાર્થ વાક્યનુ P.V. should નો ઉપયોગ કરીને પણ થાય છે.**

   1. Open the door (A.V.)
      The door should be opened (P.V.)
   2. Don't insult the poor (A.V.)

The poor should not be insulted (P.V.)

- **વિનંતીવાળા વાક્યમા A.V. મા આપેલુ please નીકળી જાય છે.**
  1. Please, help me (A.V.)
     You are requested to help me (P.V.)
  2. Please, don't laugh (A.V.)
     You are requested not to laugh (P.V.)
- **આજ્ઞાર્થ વાક્યમા કર્મ ન આપ્યુ હોય તો તેનુ P.V. પણ ઉપર પ્રમાણે જ થાય છે.**

P.V. નુ A.V. કરતી વખતે.......

- By નીકળી જાય છે.
- By ની પાછળનુ જે કર્મ હોય તે આગળ આવે છે અને કર્તા બની કર્તાનુ સ્થાન લે છે.
- To be ના રૂપ નીકળી જાય છે અને કાળ પ્રમાણે ક્રિયાપદના રૂપ લાગે છે.
- કર્તા પાછળ જાય છે અને કર્મ બને છે.
  1. Biscuits are taken by them in the breakfast (P.V.)
     They take biscuits in the breakfast (A.V.)
  2. She was given a gift by Amit (P.V.)
     Amit gave a gift to her (A.V.)
  3. This book will published by him (P.V)
     He will publish this book (A.V)
  4. Flowers are plucked by some girls (P.V.)
     Some girls are plucking flowers (A.V.)
  5. Let this pencil be sharpened (P.V.)
     Sharpened this pencil (A.V.)
- **સા.વ. અને સા.ભુ. ના વાક્યોને P.V. માથી A.V. મા ચેઈન્જ કરીએ ત્યારે to be ના રૂપ am, is, are, was, were નીકળી જાય છે અને do, does કે did નો ઉપયોગ થાય છે.**
  1. Boiled eggs are not eaten by me. (P.V.)
     I do not eat boiled eggs. (A.V.)
  2. A party was not given by Sohan. (P.V.)
     Sohan did not given a party (A.V)
  3. Is cricket played by Americans? (P.V.)
     Do Americans played cricket? (A.V.)
- **P.V. ના મોટાભાગના વાક્યોમા કર્તાને ગૌણ બતાવેલો હોય છે. માટે અંગ્રેજી વાક્યમા by + કર્તા વાક્યના છેડે આપેલો હોય છે. પરંતુ અમુક વાક્યો એવા પણ હોય છે. કે જેમા ક્રિયાના કરનાર ને કઈ મહત્વ અપાતુ નથી અને વાક્યના છેડે તેનો ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી રહેતો નથી, ત્યારે આવા વાક્યોમા P.V. મા છેલ્લે by + કર્તા જોવા મળતુ નથી.**
  1. English is spoken all over the world.
  2. Computer are used everywhere.
  3. My brother's bicycle was stolen yesterday.
  4. See, My scooter is being repaired.
  5. Many trees have been cut down in this area.
  6. A health centre will be built in our area.
  7. This house should be renovated now.
  8. Your application has to be sent before Saturday.
  9. Who was selected as the monitor in your class room?
- ઉપરના બધા વાક્યો P.V. ના છે. પરંતુ તેમા કર્તા નો ઉલ્લેખ થયેલો નથી. માટે તેમા વાક્યના છેડે by + કર્તા લખેલુ નથી.

- આવા વાક્યોને A.V. મા ચેઈન્જ કરવા માટે વાક્યમા થતી ક્રિયાને અનુરૂપ કર્તા મુકવો પડે છે.
- કર્તા તરીકે મોટેભાગે people, everybody, somebody, I, we, you, he, she, it, they અથવા આ સિવાયના યોગ્ય કર્તાનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.
- **ગુજરાતીના વાક્યમા P.V. કઈ રીતે ઓળખીશુ ?**
    - જે વાક્યમા કર્તાને મહત્વ આપેલુ હોય, કર્તાને 'દ્વારા,થી, થકી, વડે જેવા શબ્દો લગાડીને ગૌણ બતાવેલો હોય અથવા કર્તાનો વાક્યમા ઉલ્લેખ જ કરેલો ન હોય.
    - ક્રિયાપદને મોટે ભાગે "ય" અથવા "વા" મા આવવુ જેવો પ્રત્યય લગાડેલો હોય જેમકે............લખાય છે, બોલાય છે, કરવામાઆવે છે, શીખવવામા આવે છે. વગેરે...
        1. આપણા પત્રો પોસ્ટમેન દ્વારા લાવવામા આવે છે.
           Our letters are brought by the postman.
        2. મારાથી આ કોયડો ઉકેલી શકાતો નથી.
           This puzzle cannot be solved by me.
        3. તમને એ વેપારી દ્વારા છેતરવામા આવ્યા છે.
           You have been cheated by the merchant.
- **કર્તા ગેરહાજર હોય તેવા વાક્યો.**
    1. રસોડામા શુ બની રહ્યુ છે ?
       What is being prepared in the kitchen ?
    2. અમારા વિસ્તારમા એક નવી સ્કુલ ચાલુ થવાની છે.
       A new school is going to be started in our area.
    3. આ ઘડિયાળ જાપાનમા બને છે.
       This watch is made in Japan.
    4. ગુજરાતી ફક્ત ગુજરાતમા જ બોલાય છે.
       Is Gujarati spoken in Gujarat only?
- **Active and Passive Voice ટૂંકમા**

	Active Voice	Passive Voice
સા.વ.	મૂળરૂપ	Am/is/are +P.P.
સા.ભુ.	ભુતકાળનુ રૂપ	Was/were + P.P.
સા.ભ.	Shall/will + ક્રિયાપદનુ મૂળરૂપ	Shall/will + be + P.P.
ચા.વ.	Am/is/are + ક્રિયાપદનુ ing	Am/is/are + being + P.P.
ચા.ભુ.	Was/were + ક્રિયાપદનુ ing	Was/were + being + P.P.
પુ.વ.	Have/has + P.P.	Have/has + been + P.P.
પુ.ભુ.	Had + P.P.	Had + been + P.P.
પુ.ભ.	Shall have/will have + P.P.	Shall have/ will have + been + P.P.
Module Auxiliary verbs	Can + મૂળરૂપ	Can + be + P.P.
	may + મૂળરૂપ	may + be + P.P.
	could + મૂળરૂપ	could + be + P.P.
	might + મૂળરૂપ	might + be + P.P.
	would + મૂળરૂપ	would + be + P.P.
	should + મૂળરૂપ	should + be + P.P.
	must + મૂળરૂપ	must + be + P.P.
	ought + મૂળરૂપ	ought + be + P.P.
Have to	Have to/has to + મૂળરૂપ	Have to/has to + be + P.P.
Be going to	Be going to + મૂળરૂપ	Be going to + be + P.P.

આજ્ઞાર્થ વાક્ય	જો કર્મ આપેલ હોય તો	Let + કર્મ + be + P.P.
	જો કર્મ આપેલ ન હોય તો	You are requested to + મૂળવાક્ય

- **Passive થતુ નથી.**
  1. **જે વાક્યમા ક્રિયા થતી ન હોય તેનુ passive voice થતુ નથી. જેમકે.....**

     I am a teacher. I have a scooter.
  2. **અકર્મક ક્રિયાપદો, કે જેની સાથે 'શુ' અને 'કોને' વાળુ કર્મ આવેલુ ન હોય તેનુ. Passive voice થતુ નથી.**

     I go to school regularly. She can dance beautifully.

➔ Exercise

- **Change into Passive Voice.**

1. The teacher will punish you.	21.We ought to help the blind.
2. Dilipbhai bought this house last year.	22.A patient must take an exercise.
3. Mr.Patel will teach us Maths.	23.He can do any difficult example.
4. Maganbhai sells mangoes here.	24.Do you write a letter regularly?
5. We respect our teachers.	25.They will not help you happily?
6. Shah Jahan built the Taj Mahal.	26.When does the peon eat grass?
7. His teacher praised him.	27.Who broke this glass?
8. The fisherman caught some fishes.	28.Why don't tigers eat grass?
9. The sun gives light.	29.Did you draw this picture yourself?
10.The peon is ringing the bell.	30.What shall we play tomorrow?
11.He loves me very much.	31.Can you catch a tiger?
12.This cobbler makes my shoes carefully.	32.Who has sent the greetings cards?
13.You must post the letter yourself.	33.Whom do you help in your family?
14.I clean my room every day.	34.Does he anytime speak the truth?
15.They will buy a car next year.	35.Which item can you make nicely?
16.You should drink milk every day.	36.He did not speak anything.
17.We should stop pollution.	37.May I use your dictionary?
18.Heena may not eat ice-cream.	38.I can do anything in this matter.
19.We must do our duty welll.	39.I shall never forget those happy days.
20.You can ask me a question.	40.Who is helping the terrorists?

❖ CHAPTER – 17

✪ DIGREES OF COMPARISON (સરખામણીની કક્ષાઓ)

- આપણે ઘણી વખત કોઇ વ્યક્તિઓ, વસ્તુઓ, પ્રાણીઓ કે જૂથની સરખામણી કરીએ છીએ. આ સરખામણીને તુલના પણ કહેવાય છે. તેને અંગ્રેજીમા Comparison કહેવાય છે.
- આવી સરખામણી ત્રણ રીતે થઇ શકે છે. માટે સરખામણીના ત્રણ પ્રકાર મળે છે.
  1. Positive Degree (P.D.) - સમાનતા દર્શક તુલના
  2. Comparative Degree (C.P.) - અધિકતા દર્શક તુલના
  3. Superlative Degree (S.D) - શ્રેષ્ઠતા દર્શક તુલના

★ **Positive Degree મા માત્ર એક વ્યક્તિ કે વસ્તુનો ગુણ બતાવાય છે, જેમકે.....**

રાજેશ હોશિયાર છોકરો છે. - Rajesh is a clever boy.

- અથવા તો તે વ્યક્તિકે વસ્તુ ને બીજી કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિ જેટલી જ ગુણવાળી બતાવવામા આવે છે. તેને સમાનતા દર્શક તુલના કહે છે.
  રાજેશ રશ્મિ જેટલો હોશિયાર છે - Rajesh is as clever as Rashmi.
- અહિ ગુજરાતીમા જેટલો, જેટલી, જેટલા, જેટલુ અને અંગ્રેજીમા વિશેષણ ને as……..as અથવા so………….as પ્રત્યય લાગે છે.

★ **Comparative Degree મા કોઈ વ્યક્તિ કે વસ્તુને બીજી કોઈ વ્યક્તિ કે વસ્તુ કરતા વધારે ગુણવાળી બતાવવામા આવે છે. તેથી તેને અધિકતાદર્શક તુલના કહેવાય છે. જેમકે……**
  રાજેશ રશ્મિ કરતા વધારે ઉંચો છે. - Rajesh is taller than Rashmi.
- અહિ ગુજરાતીમા વધારે, થી વધારે, કરતા વધારે જેવા શબ્દો આવે છે અને અંગ્રેજીમા વિશેષણને ………….er than લાગે છે અથવા વિશેષણની આગળ more અને પાછળ than લાગે છે.

★ **Superlative Degree મા વ્યક્તિ કે વસ્તુને સૌથી સારી બતાવવામા આવે છે. તેથી તેને શ્રેષ્ઠતા દર્શક તુલના કહેવામા આવે છે. જેમકે…..**
  રાજેશ સૌથી હોશિયાર છોકરો છે - Rajesh is the cleverest boy.
  - અહિ ગુજરાતીમા સૌથી, સૌથી વધારે અને અંગ્રેજીમા the……….est અથવા the most …………… લાગે છે.
  - આ ત્રણેય degree ને ઓળખવા માટે તેના ગુજરાતી અને અંગ્રેજી પ્રત્યયો ખાસ યાદ રાખો.

Degree	**ગુજરાત્તી પ્રત્યય**	**અંગ્રેજી પ્રત્યય**
Positive Degree	- જેટલો, જેટલી, જેટલા	as………..as/so………..as
Comparative	- વધારે, થી વધારે, કરતા વધારે	……er than/ more…….than
Superlative	- સૌથી, સૌથી વધારે	the……est/the most………

➢ **કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિની સરખામણી કરવા માટે "વિશેષણ" અને " ક્રિયા વિશેષણ" અગત્યના શબ્દો છે.**

★ **વિશેષણ (Adjective)**
  - જે શબ્દ નામના અર્થમા વધારો કરે છે, તેને વિશેષણ કહેવાય છે. નામને કેવો, કેવી, કેવુ, કેવા જેવા પ્રશ્નો પુછવાથી વિશેષણ મળે છે.
    હોશિયાર છોકરો → કેવો છોકરો = હોશિયાર = વિશેષણ છે.
    ➢ **દરેક વિશેષણના Degree પ્રમાણે ત્રણ રૂપ બને છે. જેમકે……..**

Positive Degree		**Comparative Degree**		**Superlative Degree**	
હોશિયાર	Clever	વધારે હોશિયાર	Cleverer	સૌથી હોશિયાર	Cleverest
લાંબુ	Long	વધારે લાંબુ	Longer	સૌથી લાંબુ	Longest
સહેલુ	Easy	વધારે સહેલુ	Easier	સૌથી સહેલુ	Easiest
મોટુ	Big	વધારે મોટુ	Bigger	સૌથી મોટુ	Biggest
ઉપયોગી	Useful	વધારે ઉપયોગી	More useful	સૌથી વધારે ઉપયોગી	Most useful
સુંદર	Beautiful	વધારે સુંદર	More beautiful	સૌથી વધારે સુંદર	Most beautiful
સારુ	Good	વધારે સારુ	better	સૌથી સારુ	best

★ **Degree ના પેટા પ્રકાર – દરેક Degree મા સરખામણીને અનુરૂપ નીચે પ્રમાણે ત્રણ પેટા પ્રકાર છે.**
1. ફક્ત બે વ્યક્તિ,વસ્તુ, પ્રાણી, સ્થળ કે જુથની સરખામણી.
2. શ્રેષ્ઠ વસ્તુઓ કે વ્યક્તિઓ કે વ્યક્તિઓમાથી કોઈ એક ને બતાવતી સરખામણી.
3. સૌથી શ્રેષ્ઠ વસ્તુ કે વ્યક્તિને બતાવતી સરખામણી.

Comparison of Adjectives. (વિશેષણોની સરખામણી)

- **અહિ આપણે કોઈ વસ્તુઓ કે વ્યક્તિઓને તેના ગુણ, વિશેષતા ને અનુલક્ષીને સરખાવવાની હોય છે. તેથી તેને Comparison of Adjective. કહેવાય છે.**

★ **Positive Degree (P.D.)(સમાનતા દર્શક તુલના)**
(જેટલો, જેટલી, જેટલા, જેટલુ, as………..as/as…….so)

- **ફક્ત બે વસ્તુઓ કે વ્યક્તિઓની સરખામણી.**

1. દ્રવિડ સૌરવ જેટલો ઉંચો છે.
   Dravid is as tall as Saurav.
2. ગયા વર્ષે, બટાટા ડુંગળી જેટલા મોંઘા હતા.
   The potato was as costly as the onion, last year.
3. શિયાળ, કુતરા જેટલુ મોટૂ હોય છે?
   Is the fox as big as the dog?
4. અમારી સ્કુલ તમારી સ્કુલ જેટલી સારી નથી.
   Our school is not so good as your school

- ઉપરના વાક્યોમા કોઈ બે વ્યક્તિઓ, વસ્તુઓ, પ્રાણીઓ, કે જગ્યાની વચ્ચે સરખાપણુ છે અથવા નથી તેવુ બતાવવામા આવ્યુ છે. હકાર વાક્યમા વિશેષણને as………as લાગે છે, અને નકારમા so………….as લાગે છે.

- **શ્રેષ્ઠમાથી એક બતાવતી સરખામણી**
  1. બહુ જ ઓછા માણસો અમિતાભ બચ્ચન જેટલા ઉંચા હોય છે.
     Very few men are as tall as Amitabh Bachchan.
  2. ગુજરાતમા, બહુજ ઓછા શહેરો રાજકોટ જેટલા સુંદર હોય છે.
     Very few cities are as beautiful as Rajkot in Gujarat.
- **સૌથી શ્રેષ્ઠ બતાવતી સરખામણી**
  1. બીજી કોઈ રમત ક્રિકેટ જેટલી જાણીતી નથી.
     No other game is as famous as cricket.
  2. બીજો કોઈ ખંડ એશિયા જેટલો મોટો નથી.
     No other continent is so large as the Asia.

- અહિ ગુજરાતીમા 'કોઈ' અથવા 'કોઈપણ' અથવા 'બીજુ કોઈપણ' એવા શબ્દો આવે છે અને અંગ્રેજીમા 'No + જાતિવાચક નામ' અથવા ' No other + જાતિવાચક નામ આવે છે. વાક્ય હમેશા નકારાત્મક જ હોય છે. તેથી so…………..as વપરાય છે.

★ **Comparative Degree (C.D.) (અધિકતા દર્શક તુલના)**
(વધારે, થી વધારે, કરતા વધારે,……………………… er than/more ……… than)

- **ફક્ત બે ની સરખામણી**
  1. અમિતાભ બચ્ચન, જયા બચ્ચન કરતા વધારે ઉંચો છે.
     Amitabh Bachchan ia taller than Jaya Bachchan.
  2. ગાંધીજી ઈન્દિરાજી કરતા વધારે લોકપ્રિય હતા.
     Gandhiji was more popular than Indiraji.
  3. મારા વાળ તારા વાળ કરતા લાંબા છે?
     Is my hair longer than your hair?
- **સૌથી શ્રેષ્ઠ**
  1. અંગ્રેજી બીજી કોઇપણ ભાષા કરતા વધારે ઉપયોગી છે.
     English is more useful than any other language.
  2. મહેશ અમારી સ્કુલમા બીજા કોઇપણ વિધાર્થી કરતા વધારે નિયમિત છે.
     Mahesh is more regular than any other students in our school.

★ **Superlative Degree (S.D.) (શ્રેષ્ઠતા દર્શક તુલના)**
(સૌથી, સૌથી વધારે, the……………..est/the most..)

- Superlative Degree એ કોઈ વસ્તુ કે વ્યક્તિને સૌથી સારી, સૌથી શ્રેષ્ઠ બતાવવા માટે છે. કોઈ બે વસ્તુ કે વ્યક્તિની સરખામણી કરીએ ત્યારે સમાનતાપણુ કે અધિકતાપણુ બતાવી શકાય છે, શ્રેષ્ઠતાપણુ બતાવી શકાતુ નથી. માટે અહીયા આ પ્રકાર શક્ય નથી.

- **શ્રેષ્ઠમાથી એક**
  1. ઉંટ ઉંચા પ્રાણીઓ માનુ એક છે.
     The camel is one of the tallest animal.
  2. ભારત દુનિયાના સૌથી મોટા દેશોમાનો એક છે.
     India is one of the largest countries og the world.
- **સૌથી શ્રેષ્ઠ**
  1. નાઈલ સૌથી લાંબી નદી છે.
     The Nile is the longest river.
  2. જીરાફ ઉંચુ પ્રાણી છે?
     Is the giraffe is the tallest animal?
  3. ગુલાબ સૌથી સુંદર ફુલ છે.
     The rose is the most beautiful flower.

★ અનિયમિત વિશેષણ (Irregular Adjectives)

➢ અમુક વિશેષણો એવા છે કે જેમા C.D. વખતે er/more અને S.D. વખતે est/most પ્રત્યય લાગતા નથી. પરંતુ તએનો સ્પેલિંગ જ બદલાય જાય છે. તે બધા અનિયમિત વિશેષણો છે. અમુક ઉપયોગી વિશેષણ અને તેના ઉપયોગ નીચે આપેલા છે.

	P.D.	C.D.	S.D.
સારુ	Good	Better	Best
સારી રીતે	Well	Better	Best
ખરાબ	Bad	Worse	Worst
બિમાર	Ill	Worse	Worst
ઘણા	Many	More	Most
ઘણુ	Much	More	Most
થોડુ	Little	Less	Least
દુર	Far	Farther	Farthest
મોટા	Old	Elder	Eldest
મોડુ	Late	Later	Last

1. મારા હસ્તાક્ષર તારા હસ્તાક્ષર કરતા વધારે સારા છે.
   My handwriting is better than yours.
2. ચાલવાનુ એ સૌથી સારી કસરત છે.
   Walking is the best exercise.
3. હુ તમારા કરતા વધારે બિમાર છે.
   I am worse than you.

Comparison of adverbs (ક્રિયા વિશેષણોની સરખામણી)

➢ કોઈ ક્રિયાને અનુલક્ષીને કોઈ એક વ્યક્તિની બીજી કોઈ વ્યક્તિ સાથે સરખામણી કરવામા આવે ત્યારે તેને comparison of adverbs કહેવાય છે.

➢ અહિ વાક્યમા કઈક ક્રિયા થતી હોય છે. માટે વાક્યો બધા કાળ પ્રમાણેના હોય છે, અને વાક્યમા ક્રિયા વિશેષણ હોય છે. તેની પણ વિશેષણની જેમ જ સરખામણી કરી શકાય છે.

1. રાહુલ દ્રવિડ તેંડુલકર જેટલુ સુંદર રીતે રમે છે.
   Rahul Dravid plays as beautifully as Tendulakar.
2. બીજુ કોઈ પ્રાણી ચિતા જેટલુ ઝડપથી દોડતી નથી.

No other animal runs so fast as the leopard.

3. તને કોફી કરતા ચા વધારે ગમે છે ?
   Do you like tea more than coffee?
4. તેણી બીજા કોઈ પણ માણસ કરતા વધારે પ્રામાણીકતાથી કામ કર્યુ.
   He worked more honestly than any other
5. તેણે સૌથી સુંદર રીતે સેન્ચ્યુરી બનાવી.
   He made the century most beautiful.

વિશેષણો

- **અહિ કેટલાક વિશેષણો અને તેના ત્રણેય Degree ના રૂપ આપેલા છે.**

	Positive	Comparative	Superlative
યુવાન	Young	Younger	Youngest
ઉંચુ	Tall	Taller	Tallest
જાડુ	Thick	Thicker	Thickest
મીઠુ	Sweet	Sweeter	Sweetest
નીચુ	Short	Shorter	Shortest
ધનિક	Rich	Richer	Richest
ગરીબ	Poor	Poorer	Poorest
લાંબુ	Long	Longer	Longest
દયાળુ	Kind	Kinder	Kindest
ઉંચુ	High	Higher	Highest
મહાન	Great	Greater	Greatest
થોડુંક	Few	Fewer	Fewest
ઉંડુ	Deep	Deeper	Deepest
વહાલુ	Dear	Dearer	Dearest
હોશિયાર	Clever	Cleverer	Cleverest
સસ્તુ	Cheap	Cheaper	Cheapest

- **જો વિશેષણની પાછળ ‘e’ હોય તો તેનુ Comparative માત્ર ‘r’ લગાડવાથી અને superlative નુ રૂપ માત્ર ‘st’ લગાડવાથી થાય છે.**

	Positive	Comparative	Superlative
બહાદુર	Brave	Braver	Bravest
સુંદર	Fine	Finer	Finest
મોટુ	Large	Larger	Largest
સાચુ	True	Truer	Truest
સફેદ	White	Whiter	Whitest
ડાહ્યુ	Wise	Wiser	Wisest
શક્તિશાળી	Able	Abler	Ablest

- **વિશેષણને અંતે y હોય અને y ની પૂર્વે વ્યંજન હોય તો y નો i કરી પછી er અને est લાગે છે.**

	Positive	Comparative	Superlative
સહેલુ	Easy	Easier	Easiest
સુખી	Happy	Happier	Happiest
ભારે	Heavy	Heavier	Heaviest
આનંદી	Merry	Merrier	Merriest

પૈસાદાર	Wealthy	Wealthier	Wealthiest
ગંદુ	Dirty	Dirtier	Dirtiest
સુકુ	Dry	Drier	Driest
ધુળવાળુ	Dusty	Duster	Dustiest
સુંદર	Pretty	Prettier	Prettiest
મુર્ખ	Silly	Sillier	Silliest
કઠણ	Knotty	knotter	Knottest
તોફાની	Naughty	Haughtier	Haughtiest

- **જો વિશેષણ એકથી વધારે શબ્દોનુ બનેલુ હોય તો તેની આગળ more મુકવાથી comparative નુ રૂપ અને તેની આગળ**

	Positive	Comparative	Superlative
ઉપયોગી	Useful	More useful	Most useful
યોગ્ય	Proper	More proper	Most proper
બુધ્ધીશાળી	Intelligent	More intelligent	Most intelligent
અઘરૂ	Difficult	More difficult	Most difficult
સુંદર	Beautiful	More beautiful	Most beautiful
ચોક્કસ	Accurate	More accurate	Most accurate
હિમતવાન	Courageous	Most courageous	Most courageous
ભણેલુ	Learned	More learned	Most learned
ભવ્ય	Splendid	More splendid	Most splendid
મુર્ખ	Foolish	More foolish	Most foolish
પ્રમાણિક	Honest	More honest	Most honest
દુષ્ટ	Wicked	More wicked	Most wicked
લુચ્ચુ	Cunning	More cunning	Most cunning
આતુર	Eager	More eager	Most eager
જોખમી	Dangerous	More dangerous	Most dangerous
આનંદી	Joyful	More joyful	Most joyful
કાળજીવાળુ	Careful	More careful	Most careful
મદદગાર	Helpful	More helpful	Most helpful
આશાવાદી	Hopeful	More hopeful	Most hopeful
નમણી	Handsome	More handsome	Most handsome
કઢંગુ	Awkward	More awkward	Most awkward

- **વિશેષણનો છેલ્લો અક્ષર વ્યંજન અને તેની આગળ એક જ સ્વર હોય તો 'er' અને 'est' લાગાડતા છેલ્લો વ્યંજન બેવડાય છે.**

	Positive	Comparative	Superlative
મોટુ	Big	Bigger	Biggest
જાડુ	Fat	Fatter	Fattest
ગરમ	Hot	Hotter	Hottest
લાલ	Red	Redder	Reddest
પાતળુ	Thin	Thinner	Thinnest
ભીનુ	Wet	Wetter	Wettest
ઉદાસ	Sad	Sadder	Saddest
ગાડુ	Mad	Madder	Maddest

- **જેન છેડે or આવતુ હોય તેવા લેટિન comparative ની પાછળ than ને બદલે to આવે છે.**

1. He is senior to me. (older than)

2. He is superior to me. (greater than)
3. He is junior to me. (younger than)

➔ Exercise

➔ નીચેના વાક્યોનુ અંગ્રેજી કરો.

1. ભારતમા કલકતા સૌથી મોટુ શહેર છે.
2. અમદાવાદ ગંદા શહેરોમાનુ એક છે.
3. ડિસેમ્બર નવેમ્બર કરતા વધારે ઠંડો હોય છે.
4. બળદ ઉપયોગી પ્રાણીઓમાનો એક છે.
5. મોર કાગડા કરતા વધારે સુંદર હોય છે.
6. હુ તમારા જેટલુ ઝડપથી લખી શકતો નથી.
7. હુ તારા કરતા વધારે તંદુરસ્ત છુ?
8. તમારી સૌથી ફેવરિટ રમત કઈ છે?
9. વાઘણ વાઘ કરતા વધારે બળવાન હોય છે?
10. તેણે આ સૌથી નાની રામાયણ કેવી રીતે લખી?
11. મહાભારત ધાર્મિક ગ્રંથોમાનો એક છે.
12. વર્ષમા સૌથી લાંબો દિવસ ક્યો છે?
13. પ્રામાણિકતા સૌથી સુંદર શહેર છે.
14. આ ક્લાસમા મોટા ભાગના ક્લાસ કરતા વધારે સારો છે
15. પેરિસ દુનિયાનું સૌથી સુંદર શહેર છે.

- **Change the degree.**
  1. The dog is as useful as the horse.
  2. Bombay is not as hot as Ahmedabad.
  3. The sun is brighter than the Moon.
  4. Time is more valuable than money.
  5. Wine is more harmful than tea.
  6. Blood is thicker than water.
  7. No other game is as popular as cricket.
  8. Mango is sweeter than another fruit.
  9. Iron is the most useful metal.
  10. Very few girls are as beautiful as minal in our class.

❖ CHAPTER – 18

✪ DIRECT AND INDIRECT SPEECH (પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ વાક્ય રચના

- **માનો કે કોઈ બે વ્યક્તિઓ વચ્ચે કઈક વાત થઈ છે. આ વાત તમે સાંભળી છે, અને તમારે બીજાને કહેવી છે. તો તમે બે રીતે રજુઆત કરી શકો.**
  1. એ વાતમા કોઈ જાતના ફેરફાર કર્યા વગર બોલનાર જે રીતે બોલ્યો તે રીતે સીધે સીધી રજુઆત કરો તો તેને પ્રત્યક્ષ વાક્યરચના(Direct Speech) કહેવાય છે.
  2. પણ એ વાતમા જરૂરી ફેરફાર કરીને તમે તમારી રીતે તમારા શબ્દોમા રજુઆત કરો તેને પરોક્સઃ વાક્ય રચના(Indirect Speech) કહેવાય છે.

<u>પ્રત્યક્ષ વાતચીત (Direct Speech)</u>

પિન્ટુ કહે છે. "હુ ભુખ્યો છુ." - Pintu says, that he is hungry.

- આ પરોક્ષ વાક્ય રચના છે કે જેમા........
- રજુઆત કરનાર વ્યક્તિ તેના પોતાના શબ્દોનો ઉપયોગ કરે છે.
- અવતરણ ચિન્હ નીકળી જાય છે.
- અલ્પવિરામ નીકળી જાય છે.

- અંગ્રેજીમા indirect speech મો ઉપયોગ ખુબ જ થાય છે. છાપાઓમા, મેગેઝિનોમા, પુસ્તકોમા અને ટીવીના સમાચારોમા આ સ્પીચ ખુબ જ વપરાય છે. Indirect speech ને indirect narration પણ કહેવાય છે.

- Sharmila says to her mother, “I am reading” (D.S.)
- Sharmila tells her mother that she is reading. (I.S.)

➢ I.S. મા સાંભળનાર ન હોય તો say નુ say રહે છે. પણ સાંભળનારનો ઉલ્લેખ થયો હોય ત્યારે say to નુ tell થાય છે

➢ Direct speech ના વાક્યોને નીચે પ્રમાણે ત્રણ ભાગમા વહેચી શકાય છે.

Pintu	***says,***	***“I am hungry”***
બોલનાર	***બોલનારનુ ક્રિયાપદ***	***બોલનારના શબ્દો***
Reporter	***Reporting verb(R.V)***	***Reported speech (R.S.)***

- જે વ્યક્તિ બોલતી હોય તેને Reporter કહેવાય છે.
- Reporter ની બાજુનુ ક્રિયાપદ Reporting verb(R.V) કહેવાય છે.
- Reporter જે બોલ્યો હોય ત શબ્દોને Reported speech (R.S.) કહેવાય છે.

D.S. નુ I.S. કરતી વખતે R.S. ના કાળમા થતો ફેરફાર :

➢ **જો R.V. વર્તમાનકાળમા હોય તો R.S. ના કાળમા કઇ જ ફરક પડતો નથી જેમકે..**

Jitu says. “I am ready” (D.S.)

Jitu says that he is ready (I.S.)

➢ **જો R.V. ભવિષ્યકાળમા હોય તો પણ R.S. ના કાળમાકઈ જ ફેરફાર થતો નથી.**

He will says, “I am late” (D.S.)

He will says that he is lat (I.S)

➢ **જો R.V. ભુતકાળમા હોય અને R.S. નુ વાક્ય સનાતન સત્ય, કોઈ કહેવત. કુદરતી ઘટના કે ગણીત કે વિજ્ઞાનનો નિયમ વગેરે રજુ કરતુ હોય તો તેના કાળમા કાઈ ફેરફારથતો નથી**

The Teacher said, “The earth is round” (D.S.)

The Teacher said that the earth is round.

➢ **જો R.V. ભુતકાળમા હોય તો R.S. ને પણ ભુતકાળમા ફેરવવુ પડે છે. જેમકે.....**

Manshi said, “I am a village girl” (D.S.)

Manshi said that she was a village girl.

➢ **R.V. ભુતકાળમા હોય તો R.S. ના કાળમા નીચે પ્રમાણે ફેરફાર થાય છે.**

Direct Speech (D.S.)	**Indirect Speech (I.S.)**
સાદો વર્તમાનકાળ	સાદો ભુતકાળ
સાદો વર્તમાનકાળ	ચાલુ ભુતકાળ
પૂર્ણ વર્તમાનકાળ	પૂર્ણ ભૂતકાળ
સાદો ભુતકાળ	પૂર્ણ ભૂતકાળ
ચાલુ ભૂતકાળ	ચાલુ પૂર્ણ ભૂતકાળ
પૂર્ણ ભૂતકાળ	પૂર્ણ ભૂતકાળ

Shall	Would
Will	Would
May	Might
Can	Could

➢ **Shall નુ પણ would થાય. Should ફરજ બતાવે છે જ્યારે would ભવિષ્યનો અર્થ આપે છે.**

1. He said, “I play cricket” (D.S.)
   He said that he played cricket (I.S.)
2. He said, “I am playing cricket” (D.S.)
   He said that he was playing cricket (I.S.)
3. He said that, “I have played cricket” (D.S.)
   He said that he had played cricket
4. He said, “ I played cricket”
   He said that he had played cricket.

☞ ઉપરના બધા જ વાક્યોમા R.V. ભૂતકાળમા છે તેથી R.S. ના કાળમા જરૂરી ફેરફાર થાય છે.

☞ D.S. મા સાભળનાર ન હોય તો said નુ said જ રહે છે, પરંતુ સાંભળનાર હોય તો said નુ told to થાય છે

R.S. ના સર્વનામોમા થતો ફેરફાર :

- D.S. નુ I.S. કરતી વખતે સ્વાભાવિક રીતે જ સર્વનામોમા ફેરફાર કરવો પડે છે.તેથી નીચે મુજબના ફેરફાર થાય છે.
- **Reported speech મા રહેલા સર્વનામ પૈકી, પ્રથમ પુરુષના સર્વનામ (I, me, my, mine, myself – we, us, our, ourselves) બોલનાર પ્રમાણે બદલાય છે. જેમકે...**
  1. Dipak said, "I am writing my homework myself." (D.S.)
     Dipak said that he was writing his homework himself. (I.S.)
  2. Dipali said, "I have trust in myself." (D.S.)
     Dipali said that she had trust in herself. (I.S.)
- **બીજા પુરૂષના સર્વનામ (you, your, yours, yourself, yourselves) સાંભળનાર પ્રમાણે બદલાય છે.**
  1. Ashok said to Arti, "You should do your work yourself." (D.S.)
     Ashok told Arti that she should do her homework herself (I.S.)
  2. Ashok said to his brother, "You do not go to your school in time." (D.S.)
     Ashok told his brother that he did not go to his school in time (I.S.)
- **ત્રીજા પુરુષના સર્વનામ (he, him, his – she, her, hers – it, its – they, them, their, their) જેમના તેમ રહે છે, બદલાતા નથી.**
  1. Vimal said, "She will not give her address to him." (D.S.)
     Vimal said that she would not give her address to him (I.S.)

સમય અને સ્થળ દર્શાવતા શબ્દોમા થતો ફેરફાર:

- નજીકતાપણુ બતાવવા શબ્દો દુરતાપણુ બતાવતા શબ્દોમા ફેરફર થાય છે.

D.S.	**I.S.**	**D.S.**	**I.S.**
This	That	Ago	Before
These	Those	Today	That day
Here	There	To night	That night
Now	Then	Tomorrow	The next day
Come	Go	Yesterday	The previous day
Thus	So	last week	The previous week

1. He said, "I shall finish this work now." (D.S.)
   He said that he would finish work that (I.S.)
2. Ramu said, "I am keeping the" (D.S.)
   Ramu said that he was keeping (I.S.)
3. He said, "I come to this place two years ago." (D.S.)
   He said that he had gone to that place two years before (I.S.)

પ્રશ્નાર્થવાક્યનુ Indirect Speech

- **પ્રશ્નાર્થ વાક્ય (am, is, are, was, were, have, has, had, shall, will, do, does, did, can, could વગેરે) ક્રિયાપદોથી શરૂ થતા હોય તો....**
  - Said ના બદલે asked કે inquired વાપરવુ.
  - સંયોજક તરીક that ના બદલે if/whether મુકવુ.
  - પ્રશ્નાર્થવાક્યનુ વિધાન વાક્યમા રૂપાંતર કરવુ.
  - ક્રિયાપદ, કાળ,સર્વનામ અને બાકીના બધા ફેરફાર આગળ શીખીગયા તે પ્રમાણે કરવા.
  - **Example :**
    1. I said to him, "Have you written a letter to your father?" (D.S.)
       I asked him if he had written a letter to his father (I.S.)
    2. He said to the girl, "Do you like chocolate" (D.S.)
       He asked the girl is she liked chocolate (I.S.)

3. I said o my friend, “Did you see this film yesterday? (D.S.)
   I asked my friend if he had seen that film the previous day (I.S.)

- **જો પ્રશ્નાર્થ વાક્ય Wh વાળા સર્વનામોથી (who, what, where, which, whom, whose, why, how, howmany) શરૂ થતુ હોય તો.......**
    - સંયોજક તરીકે wh મુકાય છે.
    - R.V. તરીકે asked/inquired અને વાક્ય વિધાનમા ફેરવાય છે.

1. My father said to him, “Who are you.” (D.S.)
   My father asked him who he was. (I.S.)
2. Lalitaben said to Lalitbhai when will you return home ? (D.S.)
   Lalitaben asked Lalitbhai when he would return home.(I.S.)
3. The shopkeeper said to me, “Which pen do you want?” (D.S.)
   The shopkeeper asked me which pen wanted. (I.S.)
4. The teacher said to her, “Why are you late?” (D.S.)
   The teacher asked her why she was late. (I.S.)

આજ્ઞાર્થ વાક્યોનુ Indirect Speech :

- આજ્ઞાર્થ વાક્યનો ભાવ બરાબર સમજવો જોઇએ. કારણકે વાક્યના ભાવાર્થ મુજબ Said to ને બદલે અલગ અલગ R.V. વપરાય છે. જેમકે.
- વિનંતીનો ભાવ હોય તો requested મુકાય છે.
- સલાહનો ભાવ હોય તો advised.
- આદેશનો ભાવ હોય તો commanded
- ઓર્ડરનો ભાવ હોય તો ordered
- કઇ ભાવ ન હોય તો told/asked વપરાય છે.
- સંયોજક તરીકે હકારમા to અને નકારમા not to વપરાય છે.
- Please કે don’t જેવા શબ્દ નીકળી જાય છે.
- **Example :**

1. The beggar said to me, “Please give me something.” (D.S.)
   The beggar requested me to give him something (I.S.)
2. The doctor said to the patient, “Take care of health.” (D.S.)
   The doctor advised the patient to take care of his health. (I.S.)
3. The General said to the soldiers, “fire.” (D.S.)
   The General commanded the soldiers to fire (I.S.)
4. The teacher said to the pupils, “sit down.” (D.S.)
   The teacher told the pupils to sit down (I.S.)

- **R.S. મા કોઈનુ નામ સંબોધન તરીકે આવતુ હોય તો તેને બહાર કાઢી પછી સંયોજક લાગે છે જેમકે...**
  The teacher said, ‘Gopal show me homework.” (D.S.)
  The teacher asked Gopal to show him homework (I.S.)

- **Let વાળા વાક્યોનુ Indirect**

  Let વાક્યમા બે રીતે વપરાય છે : રજા અથવા પરવાનગી માંગવા માટે.
  દરખાસ્ત કે સુચન રજુ કરવા માટે

- Let થી રજા અથવા પરવાનગી માંગતા વાક્યોનુ Indirect Speech.

- Said to ના બદલે requested/told મુકાય છે.
- સંયોજક તરીકે હકારમા to નકારમા not to વપરાય છે.
- Let ના બદલે ક્યારેક allow to/permit to વપરાયછે.
- **Example :**

1. He said to teacher, "Please, let me go home early today." (D.S.)
   He requested the teacher to let him go home early that day (I.S.)
2. My friend said to my father, "let him stay with me for one day more." (D.S.)
   My friend told my father to allow him to stay with him for one day more (I.S.)

➢ **Let થી દરખાસ્ત કે સુચન રજઉ કરતા વાક્યોનુ Indirect Speech :**

- Said to ના બદલે proposed to/suggested to મુકાય છે.
- સંયોજક તરીકે that મુકાય છે.
- Let's કે let us ને સ્થાન કર્તા we કે they બોલનાર પ્રમાણે મુકાય છે. પછી should નો ઉપયોગ થાય છે.
- **Example :**
  1. The students said to the teacher, "let us go for a picnic." (D.S.)
     The students proposed to the teacher that they should go for picnic (I.S.)
  2. My friend said to me, "Let's learn computer" (D.S.)
     My friend suggested to me that we should learn computer (I.S.)

ઉદગાર વાક્યો નુ Indirect Speech :

- Said to ના બદલે exclaimed વપરાય છે.
- Exclaimed with joy (આનંદ વ્યક્ત કરવા)
  Exclaimed with sorrow (દુખ વ્યક્ત કરવા)
  Exclaimed with surprise (આશ્ચર્ય વ્યક્ત કરવા)
- સંયોજક તરીકે that મુકવુ.
- ઉદગાર વાક્યનુ વિધાન વાક્યમા રૂપાંતર થાય છે.
- ઉદગાર શબ્દો જેવા કે what, how, hurrah !, alas !, oh !, વગેરે દુર થાય છે.
- વાક્યમા very, really, indeed જેવા શબ્દો વપરાય છે.
- **Example :**
  1. Maya said, "What a beautiful flower it is !" (D.S.)
     Maya said that it was a very beautiful flower (I.S.)
  2. The teacher said to Raju, "How intelligent you are ! " (D.S.)
     The teacher exclaimed to Raju that he was very intelligent (I.S.)

- જો કર્તા અને ક્રિયાપદ આપેલા ન હોય તો આપણે જાતે મુકવા પડે.
- R.S. મા ઘણી વખત વાક્યોને બદલે અમુક નાના શબો આવે છે. તો તેને યોગ્ય R.V. મુકીને Indirect મા રજુ કરી શકાય છે. જેમકે......

1. He said, "welcome" (D.S.)
   He welcome me (I.S.)
2. He said, "thank you" (D.S.)
   He thanked me (I.S.)
3. He said, "congratulations!" (D.S.)
   He congratulations me (I.S.)

"Yes" અને "No" નુ Indirect Speech :

- જો R.S. મા "Yes" હોય તો "Yes" ની આગળના વાક્યના કર્તા અને સહાયક ક્રિયાપદને રીપીટ કરીને I.S. કરી શકાય છે.
  1. He said to Heena, "Have you my phone number?" (D.S.)
     Heena said, "Yes"
     He asked Heena if she had his phone number (I.S.)
     Heena replied that she had.

➢ અમુક વાક્યોમા agreed અથવા replied positively જેવા શબ્દો મુકીને પણ Indirect કરી શકાય.

- જો R.S. મા No હોય તો આગળના વાક્યનો કર્તા અને ક્રિયાપદ રીપીટ કરીને અથવા replied negatively અથવા refused અથવા denied જેવા શબ્દો વાપરીને Indirect કરી શકાય છે.
- ઘણી વખત સાંભળનારનુ નામ R.S. મા આપેલુ હોય છે, તો I.S. કરતી વખતે તેને કોમાની બહાર કાઢીને પછી સંયોજક મુકાય છે. જેમકે...
  The teacher said, "Why are you late today, Vaishali?" (D.S.)
  The teacher asked Vaishali why she was late that day (I.S.)
- ઘણી વખત વાક્ય R.S. થી ચાલુ હોય અને reported અને R.V. વાક્યમા છેલ્લે આપેલા હોય છે. તો I.S. કરતી વખતે reported અને R.V. આગળ લઈ લેવા. જેમકે....
  "I am alright no." Suresh said (D.S.)
  Suresh said that he was alright then (I.S.)
- જો R.S. મા એક કરતા વધારે વાક્યો આપેલા હોય તો I.S. વખતે તેઓને યોગ્ય સંયોજકથી જોડવા પડે છે.
  "Don't try to be oversmart, Umes, I know you very well." Said madam (D.S.)
  Madam asked Umesh not to try to be over smart and that she knew him very well (I.S.)

- એજ રીતે બીજુ વાક્ય વિધાન હોય ત્યારે and added that or and futher said that or and explained that
- બીજુ વાક્ય પ્રશ્નાર્થ હોય તો and asked if, આજ્ઞાર્થ હોય તો and ordered to or and requested to, ઉદગાર હોય તો and exclaimed that વગેરે વપરાય છે.

➔ Exercise

- **Change the following sentences into indirect Speech.**

1. Our teacher says, "Nepal is a beautiful country."
2. They say, "The color TV is very cheap."
3. Mithun says to me. "India will win the match."
4. Ashok says to friend, "I go to uncle's house every Sunday."
5. You will say, "It is a strange."
6. My father will say, "I shall buy a new scooter."
7. The old man said, "Service to mankind is service stone to success."
8. He said, "The headmaster teaches very well."
9. I said, "Sujata is working very hard."
10. He said, "The old man died in the night."
11. She said, "The boys were singing songs."
12. Mr. Shah said, "Anand had seen many lions in the forest of Gir."
13. Renukaben said, "Satyam will see a children's film."
14. I said, "I shall join the party."
15. The teacher said to me, "You have done your work well."
16. The man said to the girl, "I know you and your father."
17. Sarala said to her brother, "I cannot find your book."
18. The stranger said to me, "I will never forget your book."
19. Varsha said to her brother, "I will give you gift on your birthday."
20. You said to Geeta, "I shall try best to help you in your work."
21. Ramesh said to me, "I am writing a letter to my uncle now."
22. I said to Kiran, "Did you write your homework?"

23.The shopkeeper said, “what can I do for you madam?”
24.The doctor said to me, “have you given me these fees?”
25.They said to me, “will you send us your price list tomorrow?”
26.The teacher said to Beena, “where does your father work?”
27.The master said to servant, “why are you late?”
28.The grocer said to me, “how much sugar do you want?”
29.I said to my friend, “please lend me your book for a week.”
30.The doctor said to her, “take very light food for two days.”
31.The general said to their soldiers, “ March on”
32.The master said to his servant, “go and bring my suitcase.”
33.The father said to his boy, “don’t tell a lie at all.”
34.The old man said to the boy, “please, take me across the road.”
35.Nita said to her friend, “don’t forget to bring my book tomorrow.”
36.I said to them, “let us stop the game.”
37.He said to me, “let’s take some rest.”
38.He said to me, “let’s take some rest.”
39.The girl said, “let’s go to the garden.”
40.Mother said to Kaveri, “let him finish ihis painting.”
41.My uncle said to me, “let them play there”
42.Ankita said to his teacher, “let me go out.”
43.The teacher said to the students, “let’s go for a visit to the exhibition.”
44.He said to me, “let’s play cricket today.”
45.Ashok said, “what a bold girl Rekha is!”
46.Neeta said, “How unlucky!”
47.The merchant said, “oh! I am ruined!”
48.The doctor said, “Alas! The young man died of heart attack!”
49.The boy said, “Hurrah! We have won the cup!”
50.The photographer said, “what a lovely photograph it is!”